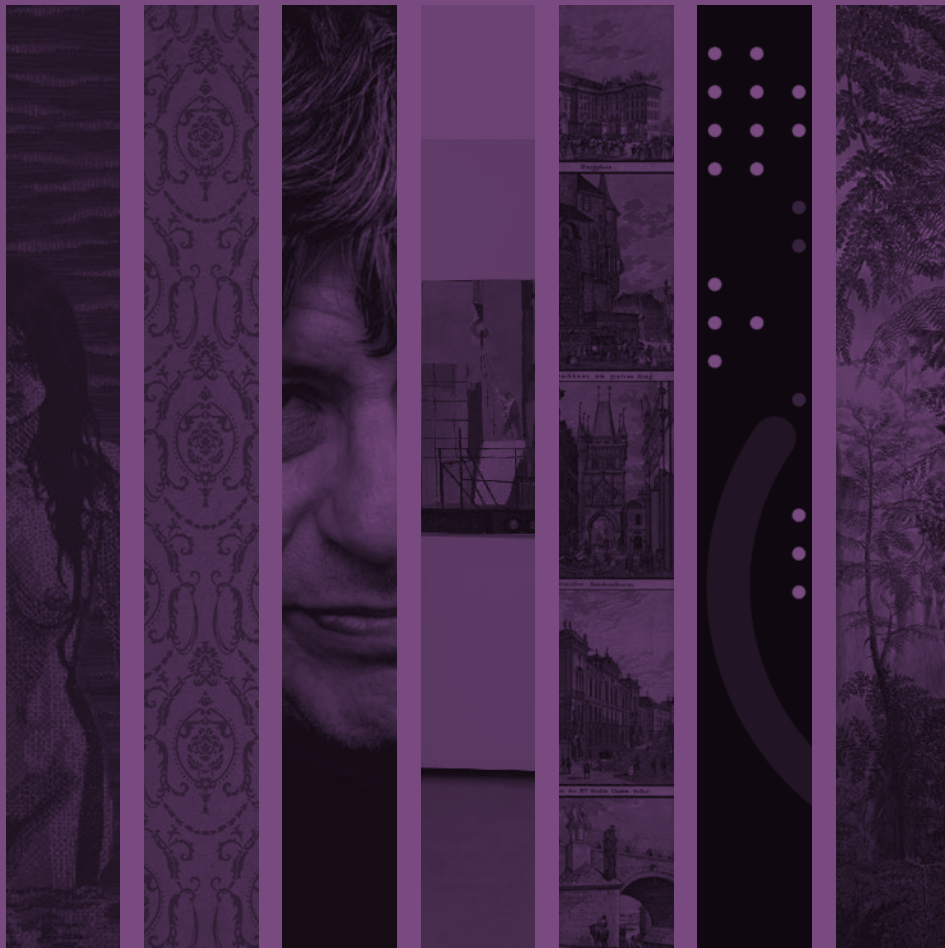

Ediční plán 2021/2022

Nakladatelství Academia

Vážení a milí čtenáři,

pevně věřím, že otevíráte nový ediční plán Nakladatelství Academia se zvědavostí, zájmem a chutí vnímat tištěné slovo. Pevně také věřím, že vám události uplynulých měsíců přes všechny ztráty, které jsme zažili a nejspíše ještě nějakou dobu zažívat budeme, nesebraly chuť číst, přemýšlet a získávat nové informace z knih, které jsme pro vás s našimi autory, překladateli, redaktory, editory, sazeči, grafiky a tiskaři připravili. Jsem přesvědčen, a snad se nemýlím, že knihy, které vám přinášíme, se pro vás stanou nejen zdrojem informací, ale i jedním z pevných bodů, ke kterým se budete vracet i v nejistých časech.

Jiří Padevět

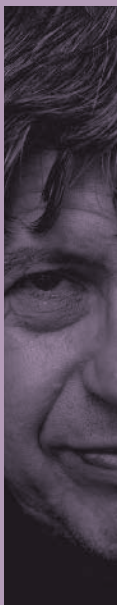
ISBN 978-80-200-3151-8

obsah

4	Mimo edice – humanitní vědy	101	Orient
29	Mimo edice – přírodní vědy	103	Paměť
	38 1938–1953	111	Průvodce
	50 21. století	113	Spisy Jakuba Demla
54	Ars // Philosophia, Aesthetica, Theōria	115	Spisy Julia Fučíka
	56 Atlasy	117	Spisy Stanislava Komárka
	60 České kino	119	Spisy Vladimíra Macury
62	České moderní dějiny	121	Společnost
65	Dílo Jana Amose Komenského	125	Strategie AV21
	67 Drama	127	Studentské práce
	69 Europa	129	Šťastné zítřky
	75 Galileo	132	Věda kolem nás
	78 Gerstner	134	V. V. I.
	80 Historie	136	Zoologické klíče
	90 Judaica	138	Živa
94	Knižní kultura	141	Jmenný rejstřík
	96 Lingvistika	144	Rejstřík titulů
	99 m		

Mimo edice – humanitní vědy

Nakladatelství Academia vydává část své produkce i mimo edice. Knihy z oblasti humanitních věd mají široký záběr – čtenář zde nalezne nejpestřejší témata od jazykových příruček přes monografie významných osobností až po knihy věnované dílu a době Williama Shakespeara.

Jan Bažant,
Pavel Piekar
(eds.)

PhDr. Jan Bažant, CSc., (1950) je klasický archeolog a historik, působí ve Filosofickém ústavu AV ČR. Jeho kniha *Perseus & Medusa* zvítězila v roce 2018 v kategorii původní vědecká nebo populárně-naučná práce v Cenách Nakladatelství Academia.

Pavel Piekar (1960) patří k výrazným představitelům současné grafiky, je členem Umělecké besedy a Sdružení českých umělců grafiků Hollar, kde je od roku 2015 předsedou.

Jan Bažant,
Roman Prahla

PhDr. Jan Bažant, CSc.

↑

Prof. PhDr. Roman Prahla, CSc., (1949) je historik umění pracující v Ústavu pro dějiny umění FF UK. Zaměřuje se převážně na umění v českých zemích „dlouhého“ 19. století. Je autorem řady publikací, např. *Posedlost kresbou* (1998), *Umění náhrobku* (2004), *Josef Bergler* (2007), *Umění jako symbol a dekorace* (2012).

Afrodita dnes

Čím může antická Afrodita uchvátit současnou imaginací? Na tuto otázku odpověděli grafici ze sdružení Hollar a jejich hosté slovem, ale především svými díly, která budou od září do listopadu 2021 vystavena v Galerii Akademie věd Umění a věda. Publikace představuje a analyzuje také monumentální sousoší Zrození Venuše Michala Gabriela z let 2011–2012. To bude na výstavě konfrontováno se sádrovými odlitky slavných soch řecké bohyně Afrodity, kterou Římané znali jako Venuši. Unikátní projekt je výsledkem spolupráce vědecké obce a soudobých českých výtvarných umělců, které spojila aktuální témata počátku 21. století – žena a antická výtvarná tradice, kterou ztělesňuje Afrodita.

Antika po česku Recepty a transformace umění a mytologie v 19. a 20. století

Publikace zaplňuje citelnou mezeru odborné literatury k osvojování podnětů starého Řecka a Říma v českém novodobém umění. Oborově zahrnuje tvorbu od sochařství po fotografii, okrajově i užití umění a architekturu. V patnácti kapitolách pojednává souhrnně i v detailu „přímé“ inspirace antickými díly, zejména sochařství, a odkazuje i na zprostředkování následujícími klasicismy. Hlavní důraz však klade na způsoby ztvárnění prvků antické mytologie charakteristické ve střídavých poměrech novodobé umělecké scény. Publikace přináší nový přístup k tématu: všímá si mimo jiné toho, čím byly kdy výtvarné odezvy na antiku v českém prostředí příznačné nebo i relativně ojedinělé. Je vybavena bohatou obrazovou přílohou.

Barokní krajina v Čechách

Výzkum krajiny v době baroka je často spojován s určitým typem idealizace vztahu předmoderního člověka k jím obývané krajině. Na příkladu sedmnácti panství sasko-lauenburských vévodů a princezen je ukázáno, že přístup šlechty ke krajině byl v mnohém pragmatičtější oproti tomu, jak ho nazírala dosavadní literatura. Kromě nepopíratelné estetické a hospodářské funkce plnila komponovaná krajina i úlohu na poli sociální komunikace. Šlechtická reprezentace, legitimizace moci a potvrzování stávajícího společenského uspořádání byly při dobové krajinotvorbě zdůrazňovány stejně jako otázka konfesionalizační.

Michal Vokurka

Mgr. Ing. Michal Vokurka (1992) vystudoval české dějiny raného novověku na FF UK a krajinářství na FŽP ČZU. V současné době je doktorandem na FF UK a působí v Historickém ústavu AV ČR. Ve svém výzkumu se věnuje dějinám 17. a 18. století na pozadí historické geografie.

Biografický slovník českých zemí – Hem–Hi (24. sešit)

Čtyřicetý sešit *Biografického slovníku českých zemí* předkládá čtenářům životopisy osobností, jejichž jméno začíná písmeny Hem–Hi, a představuje další svazek rozsáhlého encyklopedického projektu, který vzniká ve spolupráci dnes už s více než stovkou autorů z akademických, univerzitních a dalších pracovišť pod vedením Biografického oddělení Historického ústavu AV ČR. V jeho rámci bude zpracováno na 25 000 biogramů osobností všech dob a oborů lidské činnosti spjatých s českými zeměmi – bez rozdílu etnického původu, jež se narodily, žily a pracovaly v uvedeném teritoriu, a to i pokud zde strávily jen část svého života.

Marie Makariusová

PhDr. Marie Makariusová (1956) je odbornou pracovnící Historického ústavu AV ČR a zástupkyní vedoucího oddělení biografických studií. Na *Biografickém slovníku* se podílí od roku 2004.

Vychází v koedici s **Historickým ústavem AV ČR**

Jan Bažant

PhDr. Jan Bažant, CSc., (1950) je klasický archeolog a historik, působí ve Filosofickém ústavu AV ČR. Jeho kniha *Perseus & Medusa* zvítězila v roce 2018 v kategorii původní vědecká nebo populárně-naučná práce v Cenách Nakladatelství Academia.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Božská nahota Sochy Afrodity od počátku do dneška

Afroditu, kterou Římané převzali jako Venuši, máme spojenou s „věčnou krásou“, její zobrazení jsou považována za vizualizaci „ženské podstaty“. O tom se však v této knize čtenář nic nedozví. Jejím obsahem jsou naopak dramatické proměny v pojetí soch antické bohyně sexuality, důsledek přehodnocování božstev, rituálů, nahoty, postavení žen a výtvarné kultury. Tak tomu bylo i v poantickém světě, který se k antickému Řecku a Římu a jeho výtvarnému umění znovu a znovu až do dneška vrací, ale pokaždé z jiné pozice, s jiným cílem a s jinými výsledky. Zobrazení Afrodity neustále oscilovalo mezi dvěma protikladnými póly, fascinující božskostí, která je z principu nezobrazitelná, a ženskostí, jež je atraktivní o to víc, čím více naopak odpovídá naší vizuální zkušenosti.

John Lukacs

John Lukacs (1924–2019) se narodil v Maďarsku a v roce 1946 emigroval do USA. Desítky let přednášel historii ve Filadelfii a je autorem řady odborných historických knih a studií.

Budapešť 1900 Historický portrét města a jeho kultury

Budapešť, stejně jako Paříž a Vídeň, zažila na konci 19. století dobu rozkvětu. Stala se jednou z předních metropolí Evropy, s rychle rostoucí populací, výstavbou a rozvíjející se kulturou, kolébkou, z níž vyšli světo- vě proslulí hudební skladatelé B. Bartók a Z. Kodály, spisovatelé G. Krúdy, E. Ady, F. Molnár, A. Koestler a další. Uznávaný historik a budapešťský rodák J. Lukacs ve své knize předkládá barvitý obraz Budapešti v době její největší slávy. Nabízí kulturní a historický portrét města – vzhledu, zvuků a obyvatel, umělecké komunity, tehdejších sociálních a politických vztahů a významné role židovské populace – a historickou perspektivu, jež zachycuje vzestup města a jeho pády ve víru dvacátého století.

Přeložila Adéla Tošovská

Crossing Boundaries Tibetan Studies Unlimited

Překračovat hranice a probádávat nové geografické oblasti je odjakživa cílem výzkumníků a vědců, kteří tak vstupují do nových regionů, objevují neznámá místa a setkávají se s novými společnostmi a kulturami. Podstatou akademické práce však není jen rozšiřování znalostí prostřednictvím překonávání geografických a územních linií. Snažíme se přispět k lepšímu chápaní světa a společenských struktur také překračováním a propojováním různých disciplín, kultur, metodologií i stereotypů a perspektiv. Autory příspěvků v této knize spojuje studium tibetských a himálajských regionů. Každá z kapitol však představuje jedinečný pohled, přístup a překračování hranic v rámci akademických studií za účelem rozšíření našeho porozumění nejen tibetsko-himálajské kulturní oblasti.

Diana Lange,
Jarmila Ptáčková,
Mareike Wulff,
Marion Wettstein

Diana Lange, Ph.D., (1973) vystudovala obor sinologie, tibetologie a ekonomie na univerzitě v Lipsku. Specializuje se na Tibet a východní Asii.

Dr. phil. Jarmila Ptáčková, Ph.D., (1980) vystudovala sinologii a tibetologii na Humboldtově univerzitě v Berlíně. V současné době pracuje jako výzkumnice v Orientálním ústavu AV ČR.

Dědictví českého trampingu

Tramping neboli tramské hnutí představuje specifický fenomén, mající svou tradici rozšířenou na celé území našeho státu. Monografie usiluje na základě mnohaletého studia historie tramské subkultury postihnout hlavní rysy trampingu v současnosti, tj. v posledních zhruba třiceti letech. Právě v podmínkách restaurovaného tržního hospodářství se tramping specifickým způsobem transformuje, přičemž vychází nejen z osvědčeného bohatého dědictví celé éry své stoleté existence, ale přizpůsobuje se i novým podmínkám dalšího rozvoje, pozitivním i negativním. Hlavním rysem je odliv velké části potencionálních nositelů této subkultury, z rozličných příčin i důvodů, přesto však tramping přežívá a dále se rozvíjí.

Karel Altman

PhDr. Karel Altman, CSc., (1960) je český etnolog. Působí na brněnském pracovišti Etnologického ústavu AV ČR a externě vyučuje v Ústavu evropské etnologie FF MU. Mezi hlavní témata jeho odborného zaměření patří urbánní etnologie a studium každodenního života obyvatel velkoměsta.

Martin Rychlík

PhDr. Mgr. Martin Rychlík, Ph.D. et Ph.D., (1977) vystudoval etnologii a dějiny a teorii kultury na Filozofické fakultě UK. V roce 2009 absolvoval stáž na Tokijské univerzitě (komunikace vědy). Od roku 2013 píše pro *Lidové noviny* (věda, výzkum, vysoké školství).

Dějiny lidí Pestrost lidstva v 73 kapitolách

Všichni lidé všech dob si dávají jména, mají vymezenou rodinu a příbuzné, dávají si dary, zdobí svá těla, pečují o vlasy, počítají, užívají gest, zhotovují nástroje, dělí si práci, znají zákony, truchlí či tancují. Roku 1945 pořídil kulturní antropolog George P. Murdock na základě nashbíraných dat klasický soupis tzv. kulturních univerzálií čili jevů, jež jsou společné všem lidským společnostem v čase a prostoru. Bohatě ilustrovaná kniha z této evidence vychází a v 73 tematických kapitolách nastiňuje neuvěřitelnou pestrost – a zároveň základní stejnost – nás všech, tedy lidí. Základem práce, která též představuje stovky rozličných etnik (Inuity, Maory, Pygmeje aj.) či etnologické koncepty, bylo přes sedmdesát dílů seriálu *Antro*, který po dva roky vycházel v sobotních *Lidových novinách* (příloha *Orientece*).

Martin Rychlík

↑

Dějiny skalpování Zakrvácené kštice, trofeje a významy

Knižní studie pojednává o historii skalpování s důrazem na indiánské kultury Severní Ameriky. O skytském skalpování v Eurasii psal již antický Hérodotos před 2500 lety a jeho svědectví potvrzují osteologické doklady z Altaje (Pazyryk) či Sibiře (Ajmyrlyg). Stopy skalpování nese dětská lebka z dánského močálu (Dyrholmen), zprávy najdeme i ve středověkých kronikách. V Americe bylo odnětí vlasů významným činem z řady důvodů (trofeje, magie), a to jak v předkontaktním období, tak po příchodu Evropanů, kteří vyhlásili odměny za indiánské skalpy. Kniha osvětluje významy skalpování v původním prostředí, ale všímá si i dnešní etiky vystavování těchto „artefaktů“ či odrazů v kultuře. Od roku 1906, kdy Georg Friederici vydal disertaci na toto téma, jde o vůbec nejucelenější práci.

Jakub Rákosník,
Pavel Marek

Dějiny Komunistické strany Československa I (1921–1939)

KSČ představovala v československých a českých dějinách 20. století důležitou politickou sílu. Vznikla v roce 1921 z plurality rozličných uskupení, v níž levicová opozice uvnitř sociální demokracie hrála sice ústřední, nikoli však výlučnou roli. V první polovině 20. let se tato nová masová strana etablovala a stabilizovala. Ve druhé polovině 20. let procházela KSČ pod dohledem instruktorů Kominterny procesem bolševizace jako základním organizačním principem komunistických stran. Strana se tehdy obměňovala i generačně, když do jejího vedení nastoupili tzv. karlínští kluci v čele s Klementem Gottwaldem. Léta 1929–1935 bývají v literatuře o dějinách KSČ charakterizována jako etapa vyhroceného sektářství taktické linie komunistického hnutí jako celku, které vyplývalo z dobové kominternovské teze o „sociálfašismu“ a bojové taktiky „třída proti třídě“. Teprve v roce 1935 s novou taktikou tzv. lidové fronty, ordinovanou z Moskvy, nastoupila KSČ pozvol-

Doc. PhDr. JUDr. Jakub Rákosník, Ph.D., (1977) působí na Filozofické fakultě UK. Vyučuje též sociální politiku a hospodářské dějiny na Univerzitě Jana Amose Komenského Praha. Specializuje se především na dějiny sociálních států, historickou metodologii a komparativní dějiny meziválečného období.

Prof. PhDr. PaedDr. Pavel Marek, Ph.D., (1949) je emeritním profesorem katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Odborně se zabývá českými dějinami 19. a 20. století.

na cestu ke státní politice obrany země proti fašismu, která z ní do roku 1945 vytvoří všennárodní stranu orientující se na všechny složky české a slovenské společnosti a vykračující vstříc monopolu moci.

Demokracie a občanské ctnosti K životnímu jubileu Petra Pitharta

Petr Pithart (1941) je nepřehlédnutelnou intelektuální a politickou osobností českých dějin a českého usilování o svobodu a demokracii. Formálním vzděláním právník a z hlediska vyššího povolání aktivní občan čili politik se svým dílem profiloval i jako historik a politický myslitel. Tato kniha představuje svérázný knižní dar k Pithartovým 80. narozeninám a rozhodně není jen pouhým panegyrikem, nýbrž byla zamýšlena jako mnohvrstevnatý pokus o ohlédnutí za dosavadním dynamickým působením Petra Pitharta uprostřed české a středoevropské společnosti. Titul knihy *Demokracie a občanské ctnosti* výmluvně vystihuje souřadnice Pithartova celoživotního snažení. Texty oscilují mezi vzpomínkou či dopisem, vědeckou studií, esejem a literárním útvarem. Člení se do několika bloků – memoriálního, filozoficko-politologického nebo historického, přičemž nechybí ani reflexe Pithartových textů, myšlenek a činů.

Petr Hlaváček,
Jan Kysela,
Jan Vít
(eds.)

Doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D., (1974), historik, filozof a publicista, jako koordinátor řídí Collegium Europaeum FF UK & FLÚ AV ČR.

Prof. JUDr. Jan Kysela, Ph.D., DSc., (1974), ústavní právník a vedoucí Katedry politologie a sociologie na Právnické fakultě UK.

PhDr. Jan Vít (1948) je autor televizních a rozhlasových děl, dramaturg, producent a mediální konzultant. Působí v Archivu Jana Patočky.

**Kniha vychází v rámci
Strategie AV21**

Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách

Druhé, rozšířené vydání encyklopedické publikace (1. vydání 2004), která zahrnuje období zhruba od začátku 14. století (kdy díky dochovaným písemným pramenům tvůrci stavebních památek začali vystupovat z anonymity) až do druhé poloviny 20. století. Jednotlivá hesla obsahují všechna dnes známá fakta, včetně biografických údajů. Autoři do medailonů zapracovali také nejnovější výsledky archivních výzkumů, dosud nepublikovaných; pokud architekti či stavitelé působili i mimo území dnešní České republiky, uvádí slovník i tato jejich díla. Publikace je nepostradatelnou příručkou nejen pro historiky, historiky umění a památkáře, ale i pro všechny, kdo se zajímají o architekturu a stavební památky.

Pavel Vlček (ed.)

Prof. PhDr. Pavel Vlček (1948) je historik umění se specializací na architekturu 16.–19. století. Před rokem 1989 působil v muzejnictví a v oblasti památkové péče, vědecké a pedagogické činnosti se mohl věnovat až od devadesátých let (Ústav dějin umění AV ČR a Fakulta architektury ČVUT). Mimo jiné byl editorem čtyř svazků řady Umělecké památky Prahy.

Druhé, rozšířené vydání

William Taubman

William Taubman (1940) je americký politolog a odborník na moderní ruskou a sovětskou historii. Jeho životopis Nikity Chruščova byl v roce 2003 oceněn Pulitzerovou cenou a Americkou cenou literární kritiky. Je profesorem na Armherst College v Massachusetts.

Gorbačov – život a doba

Autor v rozsáhlém životopise jedné ze stěžejních postav závěru a rozuzlení éry studené války mezi Západem a Východem sleduje Michaila Gorbačova od nejtělejšího dětství v zapadlé povolžské vsi. Zaznamenává jeho politický vzestup do samého centra sovětské politické moci, jeho postupné chápání neudržitelnosti sovětského systému, střet se starou bolševickou gardou i osudovým rivalem Borisem Jelcinem, způsob, jímž okouzloval západní politický svět i závěrečné fáze jeho éry, kulminující pučem a postupnou ztrátou moci. Gorbačovův povtařivý životní příběh, sahající do roku 2016, přináší nejen zasvěcenou analýzu převratné doby, ale je také plný živých detailů a postřehů nejbližších spolupracovníků i největších státníků té doby.

Přeložili Jaroslav Veis a Veronika Maxová

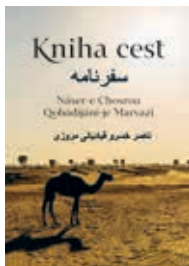
Petr Hlaváček

Doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D., (1974), historik, filozof a publicista, jako koordinátor řídí Collegium Europaeum FF UK & FLÚ AV ČR. Zabývá se náboženskými a intelektuálními dějinami, zejména problematikou evropské/západní identity.

Putování Jana Hasištejnského z Lobkowicz ke Svatému hrobu

Jan Hasištejnský z Lobkowicz (†1517), významný český aristokrat a diplomat jagellonských časů, fundátor františkánského kláštera Čtrnácti sv. Pomocníků v Kadani a bratr předního literárního humanisty Bohuslava (†1510), podnikl roku 1493 velkolepou pouť ke Svatému hrobu v Jeruzalémě. Počátkem 16. století vylíčil česky své putování v cestopise, v němž si zvědavě všímá politických, náboženských a kulturních reálií ve Středomoří a Svaté zemi. Zároveň je vhladem do české pozdně středověké spirituality a reflexí dobového vztahu křesťanského Západu k civilizační „jinakosti“. Kniha představuje první kritickou edici tohoto výjimečného díla s rozsáhlou úvodní studií a komentáři.

Kniha cest

Autor *Knihy cest (Safar-náme)* Násir-e Chosrou byl úředník, filozof, básník, vzdělanec a emisar ismáčílje. Je považován za jednoho z nejvýznamnějších velíků středověké perské literatury. Pocházel z Qobádíjánu, městečka na jihozápadě dnešního Tádžikistánu. Po dlouholeté státní službě se rozhodl vydat na pouť do Mekky. O zkušenosti i o zážitky z této cesty, jež trvala sedm let a během ní navštívil mimo jiné Mekku, Jeruzalém a Káhiru, se podělil ve svém neznámějším díle. *Safar-náme* je jako zdroj poznání života islámského Východu tehdejší doby neocenitelná a jedinečná. Autor přibližuje středověký islámský Východ takový, jaký byl, nefantastický, nepohádkový. Právě v tom tkví hodnota této knihy, jež ji činí zajímavou pro historiky, archeology, etnografy, ale i pro laické čtenáře, kteří si chtějí udělat představu o životě na islámském Východě ve středověku.

Knihu k vydání připravil Zdeněk Cvrkal

Kompendium německé literatury v českých zemích

Tato publikace nabízí obšírný přehled dějin německé literatury v českých zemích od osvícenství, představuje její klíčové žánry a témata, významné kontexty literárního života a v neposlední řadě diskutuje možnosti jejího teoretického uchopení. Oproti pojetím, která jasně oddělují pražskou německou literaturu od tzv. sudetoněmecké, vychází kompendium z novějšího chápání německé literatury v českých zemích jako komplexního pole vzájemných interakcí a napětí v mezikulturních a regionálních souvislostech.

Vychází v koedici s Ústavem pro českou literaturu AV ČR a Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy

Násir-e Chosrou

Násir-e Chosrou (1004 - asi 1078) byl perský básník, filozof a cestovatel.

PhDr. Zdeněk Cvrkal, Ph.D., (1975) absolvoval obory urdština-dějiny a kultura islámských zemí na Filozofické fakultě UK. Je autorem knihy *Írán* z edice Stručná historie států (2007).

Jan Budňák,
Štěpán Zbytovský,
Peter Becher,
Steffen Höhne,
Manfred Weinberg
(eds.)

Editoři českého vydání knihy:

Mgr. Jan Budňák, Ph.D., (1978) pracuje v Ústavu germanistiky, nordistiky a nederlandistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

Mgr. Štěpán Zbytovský, Ph.D., (1977) působí v Centru Kurta Krolopa pro německou literaturu v Čechách na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy.

Jiří Padevět

Jiří Padevět (1966) je ředitel Nakladatelství Academia, autor knih *Krvavý podzim 1938* (2020), *Průvodce stalinistickou Prahou* (2018), *Za dráty* (2018), *Krvavé finále* (2015) nebo *Průvodce protektorátní Prahou* (2013), která získala v roce 2014 ocenění Slovník roku a Kniha roku Magnesia Litera.

Kronika protektorátu

Represe – rezistence – holokaust – státní a okupační správa – kolaborace – bojové operace – kultura – všední život

Během šesti let protektorátu se změnilo nebo skončilo miliony lidských osudů. Někdo zahynul, někdo přišel o blízké či o majetek, někdo našel odvahu a někoho pohltily strach. Česká rezistence, nacistická i protektorátní represe, holokaust českých a moravských Židů, genocida Romů a takzvaných asociálů, bojové operace americké, sovětské, ale i rumunské armády měnily osudy lidí, včetně těch, kteří se do poslední chvíle domnívali, že zůstanou stát na okraji historické katastrofy a nic se jim nestane. Kniha *Kronika protektorátu* se snaží den po dni přiblížit alespoň některé z těchto osudů.

Jakub Mikulecký

Mgr. Jakub Mikulecký, Ph.D., (1987) vystudoval slavistiku a historii na Univerzitě Pardubice. V roce 2016 získal doktorát na Plovdivské univerzitě Paisije Chilandarského a od roku 2018 působí ve Slovanském ústavu AV ČR.

Vychází v koedici se Slovanským ústavem AV ČR

Mezi disentem, undergroundem a šedou zónou

Neoficiální bulharská literatura 1944–1989

Čeští a slovenští čtenáři se před rokem 1989 s bulharskou literaturou setkávali dnes a denně, ta však v tehdejší Československu pochopitelně nebyla představena ve své úplné podobě. Podobně jako v ostatních zemích na východ od železné opony existovala i v Bulharsku literatura neoficiální (samizdatová, „šuplíková“, zakázaná). Tato kniha představuje první ucelený pohled na neoficiální bulharské písemnictví v kontextu tamního totalitního režimu. Jednotlivé kapitoly nabízejí možná interpretační řešení vybraných literárních textů v širších kulturně-politických souvislostech. Úryvky básní, próz, dramát, esejů a manifestačních textů jsou v knize představeny v češtině, což monografii činí dostupnou nejen odborným kruhům z řad bulharistů, slavistů, literárních historiků a studentů, ale i širší laické veřejnosti.

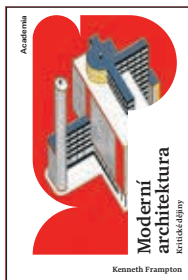

Kenneth Frampton

Moderní architektura: kritické dějiny

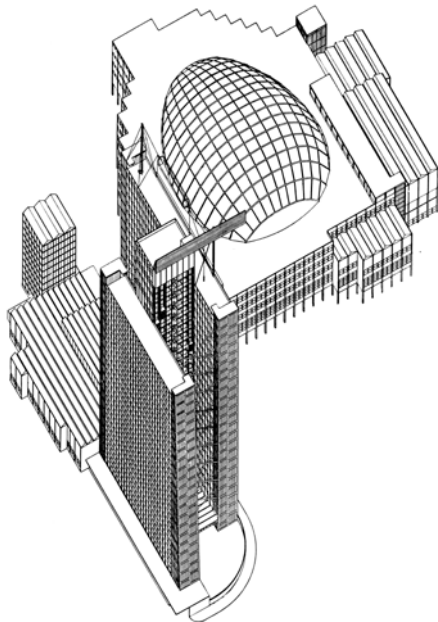
Přinášíme druhé, rozšířené české vydání stěžejní knihy světoznámého historika a teoretika architektury. Autor v ní podává ucelený výklad o vývoji architektury od konce 18. století do současnosti. Framptonovy encyklopedické znalosti a mnohaletá zkušenost kritika architektury mu umožňují s nadhledem hodnotit historii této velmi specifické součásti výtvarného umění, sledovat souvislosti s politickými a hospodářskými dějinami i s vývojem společnosti i kontext geografický, provázanost různých oblastí světa. Přes svůj syntetický charakter kniha přináší nespočetné množství informací o architektonických dílech ve všech částech světa a jejich hodnocení. Kniha vyšla poprvé v roce 1980, v roce 2020 vyšlo již páté, rozšířené vydání tohoto jedinečného kompendia, a právě toto nejnovější vydání je nyní zpřístupněno českým čtenářům.

Přeložili Petr Kratochvíl a Pavel Halík

Kenneth Frampton (1930) je britský architekt a historik, teoretik a kritik architektury, profesor na Graduate School of Architecture and Planning Columbijské univerzity v New Yorku. Je nositelem řady mezinárodních vyznamenání, naposledy Zlatého lva za celoživotní dílo uděleného na Bienále architektury v Benátkách v roce 2018.

Druhé, rozšířené vydání

Ivan Klíma

Moje šílené století

V roce devadesátých narozenin jednoho z nejznámějších českých spisovatelů 20. století Ivana Klímy vyjdou souborně v jednom svazku jeho paměti *Moje šílené století*. Nové vydání memoárů, které se právem zařadily mezi klasické tituly tohoto žánru, bude doplněno o řadu fotografií. Autor popisuje svůj život ve dvacátém století, v němž zakusil dvě zhoubné diktatury, od dětství za protektorátu až do přelomového roku 1989. Nazval ho „šíleným stoletím“ – jako úsek dějin, kterému nejsme s to porozumět, stejně jako nerozumíme šílenému člověku. Klíma nezůstal jen u ponoru do své osobní minulosti, ale vzpomínky prokládá řadou esejů, v nichž reflektoval individuální i společenské jevy ve „věku extrémů“.

Ivan Klíma (1931) je prozaik, dramatik a publicista, bývalý disident. Narodil se v Praze, v době dospívání strávil více než tři roky v terezínském ghettu. Je spoluzakladatelem Obce spisovatelů a bývalým předsedou českého PEN klubu. Je jedním z nejpřekládanějších současných českých autorů a držitelem řady prestižních ocenění (např. Cena Franze Kafky, Magnesia Litera nebo Cena Ferdinanda Peroutky).

Hana Třísková

PhDr. Hana Třísková, Ph.D., (1958) je výzkumná pracovnice Orientálního ústavu AV ČR. Vystudovala obor sinologie na Univerzitě Karlově v Praze. Zabývá se fonetikou a fonologií současné čínštiny a také metodologií výuky zvukové stránky čínštiny.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Mluvte čínsky *hezky* Prozodie hovorové čínštiny

Příručka osvětluje, co se zvukově děje s čínskými slovy, když vstupují do reality souvislé řeči. Představuje základní prozodické jevy mluvené hovorové čínštiny. Jsou to především přízvuk a jeho souhra s tóny, oslabená výslovnost pomocných slov, frázování, větná intonace a vlivy informační struktury. Látku ilustruje zhruba sedmdesát větných příkladů, které jsou zapsány v prozodické transkripci založené na latinkovém přepisu pinyin. Zvukové podoby vět (namluvené rodilou mluvčí) jsou spolu s celým textem knihy nahrány na přiloženém USB. Příručka je odborně foneticky fundovaná, je však psaná přístupnou formou a je bohatě vybavena ilustracemi ak. mal. Zhang Dan Gajdošové, což usnadňuje vstřebání obtížné látky. Materiál je určen zejména studentům 2. semestru sinologických oborů, jakož i dalším hlubším zájemcům o mluvenou čínštinu.

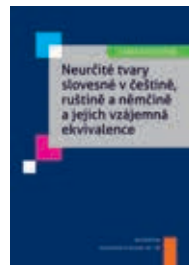
Jana Kocková

Mgr. Jana Kocková, Ph.D., (1979) je vědeckou pracovnicí ve Slovanském ústavu AV ČR, zabývá se současným ruským a českým jazykem, především ze srovnávacího a typologického hlediska.

Vychází v koedici se Slovanským ústavem AV ČR

Neurčité tvary slovesné v češtině, ruštině a němčině a jejich vzájemná ekvivalence

Práce nabízí ucelený pohled na neurčité tvary slovesné v češtině, ruštině a němčině podpořený korpusovou analýzou ekvivalentů na základě paralelního korpusu InterCorp ČNK. Analýzy se zaměřují na ekvivalenty každého z neurčitých tvarů slovesných v každém ze sledovaných jazyků. Získaná data slouží k typologické klasifikaci zaměřené na neurčité tvary slovesné jako sekundární predikáty. Z analýzy také nepřímo vyplývají různé frekvence jednotlivých tvarů a vzájemná konkurence jazykových prostředků. Analýzy ekvivalentů ukazují celkovou tendenci ve výběru jazykových prostředků v daném jazyce. Komplexní zaměření na všechny neurčité tvary slovesné a jejich ekvivalenty poskytuje ucelený pohled na možnosti vyjádření druhého sdělení v ruštině, češtině i němčině.

Pražské jaro

Kniha přibližuje atmosféru doby pražského jara, zasazuje aktéry a události do místního a dobového kontextu. Autor nechává jednotlivé osobnosti promlouvat v četných citacích, abychom mohli podchytit jejich myšlení. Klade důraz na kritickou analýzu dobových iluzí reformních komunistů a revizionistických marxistů. Uvádí v pochybnost silně zakořeněné mýty a klade nové relevantní otázky týkající se normalizačního období v Československu. Tato kniha je adaptací autorovy práce, která vychází s malým předstihem ve francouzském nakladatelství CODEX.

Miroslav Novák

Prof. PhDr. Miroslav Novák (1953) působí na Fakultě sociálních věd UK. V letech 2006–2009 byl rektorem CEVRO Institutu v Praze. Specializuje se na komparativní politologii, zejména na stranické systémy, empirické teorie demokracie, pojem totalitarismu, opozice v komunistických systémech a populismus.

Sovětská armáda a česká společnost

Co znamenal tzv. dočasný pobyt Sovětské armády po roce 1968 pro československou, potažmo českou, politiku a společnost? Autoři zkoumají zapojení politických složek Sovětské armády do procesu normalizace v její rané fázi prostřednictvím podpory zradikalizovaných „zdravých sil“. Zabývají se také formálními a neformálními vztahy s místními institucemi a obyvatelstvem, problémy vzájemného soužití a jejich (ne)řešení ve vybraných lokalitách. Závěrečná kapitola přibližuje zásadní proměnu společenského a politického přístupu k přítomnosti Sovětské armády po politickém zvratu v roce 1989. Ta vyústila v rychlé odsunutí jak Sovětské armády z Československa, tak otázek po komplicitě normalizačního režimu na jejím předchozím privilegovaném dočasném pobývání v zemi.

Prokop Tomek,
Marie Černá

PhDr. Prokop Tomek, Ph.D., (1965) pracuje ve Vojenském historickém ústavu Praha. Zabývá se poválečnými československými dějinami, vztahy občanů a moci v letech 1948–1989, problematikou druhého a třetího odboje a následky dislokace sovětských vojsk v Československu 1968–1991.

Mgr. Marie Černá, Ph.D., (1972) je výzkumnou pracovnící Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, kde se dlouhodobě zabývá politickými a sociálními dějinami komunistického režimu.

Gabriel Gorodetsky

Gabriel Gorodetsky (1945) je bývalý člen oxfordské All Souls College a emeritní profesor historie na Telavivské univerzitě.

Stalinův velvyslanec v Londýně Deníky Ivana Majského 1932–1943

Ivan Michajlovič Majskij byl v letech 1932–1943 sovětským velvyslancem ve Velké Británii. V dobách, kdy bylo (nejen) pro sovětské diplomaty krajně nebezpečné vést si osobní deník, přestavují jeho zápisky ojedinělou výjimku, i vzhledem k literárním kvalitám a určité míře upřímnosti, se kterou zaznamenává klíčové události: vývoj sovětsko-britských vztahů, appeasement, vyjednávání vedoucí k uzavření paktu Ribbentrop-Molotov, válku a přepadení Sovětského svazu nacistickým Německem. Majskij popisuje svoje osobní styky s britskými politiky (zejména s Churchilllem), intelektuály, spisovateli a členy královské rodiny. Autor výběru z Majského deníků Gabriel Gorodetsky vytvořil speciální českou verzi, v níž detailněji zohledňuje československou problematiku, zejména průběh a okolnosti mnichovské dohody.

Přeložil Jan Krist

Václava Jandečková

Václava Jandečková (1974) je spisovatelka, publicistka a soukromá badatelka. Zabývá se výzkumem a dokumentací zločinů komunismu. Za svoji třetí knihu *Kauza Jan Masaryk (nový pohled). Doznání k vraždě a tajný přeshetřovací proces StB z let 1950–1951* (2015) obdržela Mezinárodní zvláštní cenu Egonu Erwina Kische.

Svědectví o smrti Jana Masaryka Nová odhalení odkrývají pochybná „fakta“ a odsouvají staré „pravdy“

Na podzim 2019 bylo z iniciativy Václavy Jandečkové zahájeno páté oficiální vyšetřování smrti Jana Masaryka. Autorka ve své nové knize líčí několikaletou svízelnou cestu za tímto cílem a do jejího středu staví unikátní svědectví kriminalisty Vilibalda Hofmanna. Rozborem klíčového svědectví a jeho porovnáním s řadou úředních dokumentů i dalších osobních vzpomínek odkrývá množství nesrovnalostí, rozporů i záměrných zkreslení a pokouší se z této složité, rozporuplné mozaiky rekonstruovat přesvědčivou verzi událostí kolem Masarykovy smrti. Kniha je určena pro široké publikum a doprovází ji bohatá sada fotografií a reprodukcí dokumentů.

Václav Ledvinka,
Marek Laštovka,
Barbora Laštovková,
Kateřina Jíšová,
Josef Třikač
(eds.)

Pražský uličník Encyklopedie názvů pražských veřejných prostranství

Pražský uličník je určen široké čtenářské veřejnosti, svým tématem a zpracováním jistě poslouží jako užitečná pomůcka nejen historikům či potřebám pražských úřadů a institucí, ale potěší všechny, které kdy zajímal původ různých uličních názvů či třeba jen názvu ulice, ve které bydlí. Publikace podává přehled všech 7786 existujících uličních názvů a také všech starších uličních pojmenování, a to včetně vysvětlení jejich původu a časového určení. Encyklopedie je vybavena rejstříkem starých pojmenování a rejstříkem německých názvů, které byly v různých dobách užívány. V neposlední řadě knihu provází bohatý obrazový materiál – téměř 500 vyobrazení, zejména historických, ale i současných fotografií, vedut, plánů, portrétů a dalších, která se snaží dokumentovat vývoj uličního názvosloví nebo přiblížit jeho původ.

Doc. PhDr. Václav Ledvinka, CSc., (1947), historik, zabývá se hospodářskými a sociálními dějinami raného novověku a dějinami Prahy.

Mgr. Marek Laštovka (1968), archivář, zabývá se moderními dějinami Prahy.

Mgr. Barbora Laštovková (1970), historička, zabývá se mimo jiné historickou demografií pražské oblasti.

PhDr. Kateřina Jíšová, Ph.D., (1969), historička, zabývá se mimo jiné dějinami Prahy v pozdním středověku.

Mgr. Josef Třikač (1969), archivář, zabývá se staršími pražskými dějinami.

**Druhé, upravené
a doplněné vydání**

Na publikaci dále spolupracovali: Zbyšek Bárta, PhDr. Ondřej Bastl, Antonín Ederer, PhDr. Jakub Hrdlička, PhDr. Sylvia Pavlicová, Mgr. Miroslava Příkrylová.

Tito a jeho soudruzi

Kniha je vyvrcholením Pirjevceva řadu desetiletí trvajícího výzkumu dějin bývalé Jugoslávie. Dočkala se velice příznivého ohlasu a v současnosti patří mezi nejvydávanější historické monografie ve světě. Je velice čtivou, i pro laiky přístupnou syntézou jeho dosavadního bádání, již charakterizuje snaha o maximální objektivitu. Životní osudy Josipa Broze Tita a jeho nejbližších komunistických spolupracovníků a přátel (Rankoviće, Kardelje a Djilase) jsou zde pojaty jako osobitá kolektivní monografie, která je současně odrazem historie Jugoslávie od třicátých let 20. století až do Titovy smrti v roce 1980. Český překlad knihy je založen na jejím druhém slovinském vydání z roku 2015, zároveň přejímá řadu oprav a doplňků, které pro cizojazyčná vydání navrhl sám autor.

Přeložili Jiří a Milena Kudělovi
Úvodní studii napsal Jiří Kuděla

Umělecké památky Moravy a Slezska 3 (O– P)

Třetí svazek *Uměleckých památek Moravy a Slezska* organicky navazuje na předchozí díly (A–I, 1994; J–N, 1999) – formálně, metodikou výzkumu i zpracováním. Na vymezeném území se zabývá 270 sídelními celky, městy, městečky, vesnicemi a jejich částmi, v nichž se nacházejí díla umělecké povahy v rozsahu od slovanské kultury po současnost. Zabývá se historickým urbanismem, výtvary z oblastí architektury, sochařství, malířství a uměleckého řemesla. Zmiňuje i depozitní instituce, archivy a muzea, a souborně charakterizuje jejich umělecké sbírky. Významnou součástí tohoto svazku je rejstřík umělců se základními biografickými údaji, zahrnující 3000 jmen obsažených v dosud vydaných dílech, dále pak obrazová složka reprezentující 2010 fotografií a 356 výkresů.

Jože Pirjevce

Jože Pirjevce (1940), slovinsko-italský profesor historie. Působil na univerzitě v Padově a v Terstu, dosud přednáší na univerzitě ve slovinském Koperu. Je řádným členem Slovinské akademie věd a dlouholetým spolupracovníkem řady slovinských, italských, rakouských i německých médií a periodik. Vydal deset historických monografií ve slovinštině a italštině.

Bohumil Samek,
Kateřina Dolejší
(eds.)

PhDr. Bohumil Samek (1932), absolvent dějin umění a historie na Masarykově univerzitě, působil v Muzeu města Brna, v Ústavu dějin umění AV ČR či jako ředitel Památkového ústavu v Brně.

Mgr. Kateřina Dolejší, Ph.D., (1978), absolventka dějin umění, historie a latinského jazyka a literatury, pracuje v oddělení topografie Ústavu dějin umění AV ČR.

Marcel Černý,
Václav Čermák,
Karolína Skwarska
(eds.)

PhDr. Marcel Černý, Ph.D., (1974)
působí na Katedře jihoslovanských
a balkanistických studií FF UK.

Mgr. Václav Čermák, Ph.D., (1974)
je ředitelem Slovanského ústavu
AV ČR.

PhDr. Karolína Skwarska, Ph.D.,
(1973) působí ve Slovanském
ústavu AV ČR.

**Kniha vychází v koedici se
Slovanským ústavem AV ČR**

Václav Hanka – vlastenecký vědec, či slovanský snivec?

Kolektivní monografie přináší nové filologické i literárněhistorické pohledy na osobnost a dílo Václava Hanky v kontextu slavistických výzkumů. Jejím cílem je představit Václava Hanku jako vědce, jehož činnost výrazným způsobem zasahovala do několika vědeckých disciplín humanitních oborů. Jsou připomenuty jeho zásluhy o podobu současného českého jazyka včetně pravopisu, přínos pro poznání dějin českého i slovanského písemnictví do 17. století, ale také jeho činnost literární a překladatelská. Zhodnocena je i jeho činnost organizační a osvětová v řadě humanitních oborů. Cílem publikace je také zhodnotit Hankův přínos českému národnímu obrození a upozornit na jeho kontakty se slovanskými národy. Práce je doplněna rozsáhlou obrazovou přílohou.

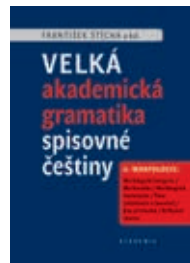
František Štícha

Doc. PhDr. František Štícha, CSc.,
(1950) je vědeckým pracovníkem
Ústavu pro jazyk český AV ČR
a vedoucím oddělení gramatiky
tohoto ústavu.

Velká akademická gramatika spisovné češtiny

II. Morfologie: Morfologické kategorie / Flexe

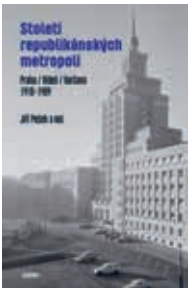
Druhý díl *Velké akademické gramatiky spisovné češtiny* (VAGSČ) je členěn do šesti oddílů: I. Morfologické kategorie, II. Morfematika, III. Morfologická homonymie, IV. Flexe (skloňování a časování), V. Jevy přechodné, VI. Reflexivní slovesa. Poprvé v dějinách českého gramatikopisectví je do VAGSČ zařazeno soustavné poučení o homonymii v oblasti morfologie a v samostatném oddílu je podán detailní popis a výklad reflexivních sloves. V rámci morfologických kategorií je rozsáhle představena široká oblast slovesného vidu. Stejně jako v prvním dílu je důraz kladen na rozsáhlou dokumentaci gramatických jevů autentickým dokladovým materiálem.

Jiří Pešek a kol.

Století republikánských metropolí Praha – Vídeň – Varšava 1918–1989

Kniha o vývoji tří středoevropských metropolí v „krátkém“, ale dramatickém 20. století nás provede od vzniku republik na troskách imperiálních monarchií roku 1918 přes převážně optimisticky nalaďenou dobu meziválečnou a trauma pro všechna tři města více či méně drastické nacistické okupace, dobu poválečné rekonstrukce a následně pro Prahu i Varšavu nelehkého komunistického období až k pádu komunismu roku 1989. Hlavní pozornost autoři věnují zápasu městských samospráv se státem o reálnou možnost určovat směry urbanistického, ale i ekonomického a sociálního vývoje jejich města, rozhodovat o prioritách výstavby, samostatně řešit akutní problémy. V době diktatur strana a stát vyvíjely značné úsilí o omezení až zničení občanských struktur a vyřazení městských reprezentací z rozhodovacích procesů. Města však vždy znovu nacházela energii k obratu směrem k samostatnosti a autonomii v rozhodování.

Prof. PhDr. Jiří Pešek (1954) se zaměřuje na výzkum interdisciplinárních témat kulturních, sociálních, městských a univerzitních dějin 16.–20. století.

Adam Zamoyski

Adam Zamoyski (1949) je britský historik polského původu. Zabývá se historií Polska, také vydal knihy o Napoleonovi a dalších evropských osobnostech.

Varšava 1920

Leninovo neúspěšné dobývání Evropy

V létě 1920 se před branami Varšavy odehrála bitva řadící se svým dějinným významem po bok bitev u Marathonu a Waterloo. Přes své osudové důsledky byl příběh o tom, jak Lenin málem otřásl uspořádáním ustaveným Versailleskou mírovou smlouvou a vnesl bolševismus do západní Evropy, víceméně zapomenut. Uprostřed chaosu ovládajícího nový sovětský stát se Lenin rozhodl pro vývoz bolševické revoluce do Německa, země vyčerpané první světovou válkou. V cestě mu ale stálo Polsko... Bitva, která následovala, byla jedním z nejpřesvědčivějších vítězství v dějinách válečnictví, v němž byly letadla a tanky převálcovány vířícími masami kozáků a kopiníků na koních. Zdrucující porážka, kterou Leninova vojska utrpěla, donutila Lenina smířit se se zavedením komunismu jen v jedné zemi.

Přeložil Marek Pocestný

Milada Jonášová

PhDr. et Mgr. Milada Jonášová, Ph.D., (1973) vystudovala hudební vědu na FF UK a teologii na KTF UK v Praze. Badatelsky se orientuje na život a dílo W. A. Mozarta, dobovou recepci jeho díla, filologii dobových opisů, italskou operu a duchovní hudbu 18. století.

Význam Prahy pro šíření Mozartova díla Evropou

Praha měla pro Mozartův život a dílo velký význam nejen jako město, v němž za svého života nalezl největší pochození pro svou hudbu, ale i jako kulturní centrum, z něhož se jeho hudba šířila prostřednictvím četných opisů do jiných míst i zemí. Dělo se tak doložitelně od 80. let 18. století, a to po několik desetiletí, pokud evropský trh hudebnin neovládly hudební tisky. Na základě dlouholetého studia dobových notovaných pramenů nabytá znalost četných místních „kopistických rukou“ umožnila nově identifikovat množství opisů pražské provenience, a to z doby Mozartovy nebo z doby krátce po jeho smrti, které se dnes nacházejí v různých evropských historických knihovnách či archivech. Kniha popisuje mj. dobovou praxi zahraničních objednávek u pražských kopistických dílen, a to především opisů partitur oper *Don Giovanni* a *La clemenza di Tito*, které měly v Praze světové premiéry.

L'opera italiana – tra l'originale e il pasticcio

Sborník obsahuje referáty z šesté mezinárodní konference o italských operách v Čechách v 18. století, konané v září 2020 pod názvem *L'opera italiana – tra l'originale e il pasticcio*. Praxe tzv. pasticcií, tj. oper, které na divadelně lákavý námět sestavil obvykle místní divadelní impresárió z úspěšných árií už prováděných oper, byla zvláštním fenoménem italské opery 18. století. V době, kdy ještě neexistovalo autorské právo, byla tato praxe běžnou. Dvanáct příspěvků evropských badatelů se věnuje provádění pasticcií napříč celou Evropou. Milada Jonášová popisuje praxi v Praze, Tomislav Volek porovnává tento žánr kdysi a nyní.

Tomislav Volek,
Milada Jonášová

Doc. PhDr. Tomislav Volek (1931) vystudoval na FF UK v Praze hudební vědu a historii. V roce 1917 byl zvolen čestným členem salcburské Akademie für Mozart-Forschung.

PhDr. et Mgr. Milada Jonášová, Ph.D., (1973) vystudovala hudební vědu na FF UK a teologii na KTF UK v Praze, je vědeckou pracovnící Ústavu dějin umění AV ČR.

Emigranti z bývalého ruského impéria v Československu (1918–1945) Biografický slovník

Biografický slovník představuje jak životopisné údaje, tak i vědeckou a kulturní činnost emigrantů z území bývalého Ruského impéria, kteří po roce 1917 přišli do Československa. Slovníkovou formou jsou zde prezentovány údaje tištěných pramenů, archivních dokumentů a zvukových záznamů pamětníků. Přestože je pozornost věnována všem sociálním vrstvám ruskojazyčné emigrace, důraz je kladen především na ty osobnosti, které ve svých oborech zaujaly v meziválečném Československu významné postavení, podílely se na rozvoji československé vědy, kultury, umění a řady dalších oborů a odvětví, případně dosáhly úspěchů jak ve svém novém domově, tak ve světě.

Dana Hašková a kol.

PhDr. Dana Hašková (1965) pracuje ve Slovanském ústavu AV ČR. Od roku 1994 se věnuje výzkumu dějin ruské emigrace v meziválečném Československu se zaměřením na prosopografii.

Publikace vychází i v ruštině pod názvem *Představitelé emigrací s teritorii bývalé Rossijskoj Imperii v Československu (1918–1945). Biografický slovar*

Vychází v koedici se Slovanským ústavem AV ČR

Knih vychází v rámci Strategie AV21

Mimo edice – přírodní vědy

**Celému spektru témat se věnují publikace
z oblasti přírodních věd vycházející mimo
tradiční edice Nakladatelství Academia.
Většina knih je vybavena bohatým obrazovým
materiálem a vyniká hloubkou a kvalitou
zpracování tématu.**

Květena České republiky 9

Devátý díl završuje unikátní devítisvazkové kompendium *Květena České republiky*, které představuje v české literatuře komplexní a dosud nejpodrobnější monografické zpracování druhů naší květeny. Devátý svazek obsahuje kriticky taxonomické a chorologické zpracování s karyologickou, ekologickou a cenologickou charakteristikou 397 číslovaných druhů (a řady nečíslovaných druhů uvedených v Poznámkách) patřících do sedmi čeledí jednoděložných. Z nejbosáhlejších čeledí jsou zastoupeny především *Cyperaceae* a *Poaceae*. Text je doplněn 120 celostránkovými tabulemi, kde jsou kromě celkových vyobrazení rostlin zobrazeny i důležité určovací znaky.

Jitka Štěpánková,
Jindřich Chrtek,
Zdeněk Kaplan

RNDr. Jitka Štěpánková, CSc., (1952) je editorkou čtyř svazků (z toho hlavní editorkou posledních tří dílů) *Květeny ČR*.

RNDr. Jindřich Chrtek, CSc., (1966) je editorem čtyř svazků *Květeny ČR*.

Mgr. Zdeněk Kaplan, Ph.D., (1972) je editorem 2. vydání *Klíče ke květeně ČR*, koordinátorem mapování rostlin a editorem posledních dvou svazků *Květeny ČR*.

Všichni jsou vědeckými pracovníky Taxonomického oddělení Botanického ústavu AV ČR v Průhonících.

(Ne)zkreslená věda

Rozsvítit žárovku, polknout prášek, zapnout počítač – to všechno nám připadá docela normální. Jenže za každou z těchto věcí se skrývají geniální vědecké objevy a vynálezy. Že věda je nuda? Ani náhodou! Je to obrovské dobrodružství a dá se vysvětlit i tak, aby nás bavilo. Třeba formou animovaného seriálu, podle něhož vznikla tato knížka. Samé obrázky a málo textu – a přitom se na několika stránkách dozvíme základní informace i zajímavosti o celé řadě témat z nejrůznějších vědních oborů – od atomu, vzniku vesmíru či vývoje člověka až po jaderné elektrárny, genetiku a 3D tiskárny. Díky této publikaci začneme mít jasnější představu o tom, jak funguje svět kolem nás, a dostaneme chuť vědět ještě víc. A možná se na tom dobrodružství zvaném věda jednou i osobně podílet.

Aleš Vémola,
Tomáš Zach
Lucie Šavlíková (ed.)

Lucie Šavlíková (1970) je literární redaktorka, překladatelka a autorka dětských knih. Podílela se na několika projektech zaměřených na čtenářskou gramotnost a iniciovala vznik ojedinělých metodických příruček k dětským knihám.

Stanislav Opluštil,
Jaroslav Zajíc,
Jiří Svoboda

Prof. RNDr. Stanislav Opluštil,
Ph.D., (1962) působí od roku 1990
v Ústavu geologie a paleontologie
PřF UK.

RNDr. Jaroslav Zajíc, CSc., (1954)
vystudoval Přírodovědeckou
fakultu UK. Působil jako stratigraf
a zoopaleontolog.

Jiří Svoboda (1965), výtvarník.
Jeho obrazové rekonstrukce jsou
součástí vědeckých i populárních
publikací vydaných u nás
i v zahraničí.

Jan Zima,
Miloš Macholán

Prof. RNDr. Jan Zima, DrSc.,
(1952–2019) byl dlouholetým
pracovníkem Ústavu biologie
obratlovců AV ČR v Brně
a přednášel na Přírodovědecké
fakultě UK.

Prof. RNDr. Miloš Macholán, CSc.,
(1963) je vedoucím vědeckým
pracovníkem Laboratoře
evoluční genetiky savců Ústavu
živočišné fyziologie a genetiky
AV ČR a profesorem zoologie
na Přírodovědecké fakultě MU
v Brně.

Pralesy a jezera mladších prvohor Když uhlí bylo ještě zelené

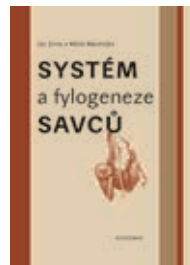
Kniha nás zavede do období mladších prvohor před 330–295 miliony let, kdy zvětšující se gondwanské ledovce a variské vrásnění vytlačily z Čech moře a trilobiti uvolnili prostor tropickým lesům obřích plavuní a přesliček. Na pozadí formování superkontinentu Pangea a v rytmu klimatických změn se dozvímé, jak se s těmito událostmi vypořádali živočichové a rostliny, a jak se v průběhu několika desítek milionů let měnila tvář krajiny. Zjistíme, že glaciály a interglaciály nejsou jen výsadou pleistocénu, ale zasahovaly i do života krajiny a bioty mladších prvohor, kdy černé uhlí bylo ještě zelené a Česko leželo na rovníku. Bohatě ilustrovaná kniha s fotografiemi zkamenělin, paleogeografickými mapkami a rekonstrukcemi živočichů, rostlin i celých ekosystémů je určena jak zájemcům o paleontologii a geologii z řad laické veřejnosti, tak studentům přírodovědných oborů a profesionálním geologům.

Systém a fylogeneze savců

Druhá diverzita vývojových linií organismů na Zemi je úžasně bohatá a stále ji známe pouze částečně a neúplně. Mezi nejlépe známé živočichy nesporně patří savci. V posledních dekádách došlo v této oblasti k zásadnímu pokroku díky aplikaci molekulárních a genetických metod i vyspělých výpočetních postupů. Tato kniha podává přehled současných poznatků. Hlavní pozornost je věnována žijícím formám, u kterých se mohou plně uplatňovat pokročilé postupy molekulární fylogenetiky a systematiky, ale zařazeny jsou i čeledi vyhubené v historické době. Zmíněny jsou rovněž i vymřelé linie, známé pouze z fosilního záznamu, které mají s dnešními druhy blízkou nebo vzdálenou vývojovou návaznost.

Ilustrace Jan Dungal

Leo Bureš

Fenomén Velká kotlina 1 Flóra, vegetace, fauna

Ledovcový kar Velká kotlina v Hrubém Jeseníku je řazen mezi druhově nejbohatší botanické lokality České republiky. Na pestrost flóry a vegetace je vázáno také druhové bohatství fauny, především bezobratlých. První díl monografie o Velké kotlině obsahuje podrobné floristické, fytoocenologické a faunistické údaje vycházející z téměř padesátiletých autorových terénních výzkumů a z rešerší dosavadní odborné literatury, včetně prací z 19. století. Obsahuje podrobné mapy aktuální vegetace z roku 1974 a 2009 a jejich srovnání. Digitální mapy a souborné fytoocenologické tabulky jsou na příloženém CD. Soupisy druhů cévnatých rostlin, lišejníků, mechorostů, hub, bezobratlých živočichů a obratlovců, jakož i unikátních fytoocenóz a biotopů dokumentuje několik stovek barevných fotografií. Přílohou knihy je také tištěná mapa zavedené místní toponymie jednotlivých terénních útvarů a vodotečí.

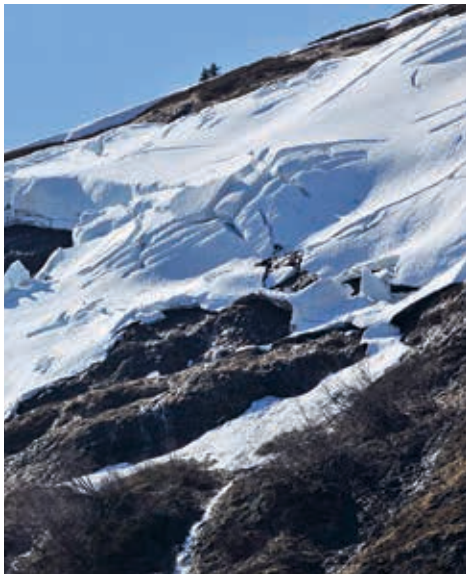
RNDr. Leo Bureš (1947) vystudoval geobotaniku na katedře botaniky Přírodovědecké fakulty UK. Od roku 1972 žije v Jeseníkách, kde se dlouhodobě věnuje především výzkumům Velké kotliny.

Fenomén Velká kotlina 2

Geodiverzita, biodiverzita, ochrana přírody

Kniha navazuje na první díl, který podává přehled o druhové diverzitě. V tomto dílu autor vysvětluje příčiny druhového bohatství rostlin a živočichů, které je dáno vysokou různorodostí stanovištních poměrů, změnami během postglaciálního vývoje i opakovanými antropickými vlivy. Na základě vlastních terénních výzkumů je zpracován geologický a pedologický přehled, hydrologické poměry a podrobně právě i antropické vlivy. V historii je popisována pastva ovcí a skotu, travaření, lesní hospodaření i hornická činnost, včetně teprve nedávno objevených středověkých dolů. Poprvé je zde zpracován přehled všech sněhových lavin od konce 19. století po současnost. Kniha obsahuje několik různě starých map a velké množství fotografií, včetně snímků lavin, půdních profilů, potoků a vodopádů. V závěrečné části se zabývá problematikou ochrany přírody této unikátní lokality.

Václav Cílek,
Pavel Bolina,
Jan Martínek,
Pavel Šlězár

Jantarová stezka

Jantarová stezka je systém starých cest, který původně spojoval keltské a etruské oblasti severní Itálie, ale později vedl přes Aquileiu směrem ke Carnuntu nedaleko Bratislavy či kratší, podhorskou cestou do Vídně a odtud přes jižní Moravu k Brnu, kolem Býčí skály v Moravském krasu dál na Drahanskou vrchovinu a přes Jeseníky do Polska. Cesty končily u rozsáhlých dílen na jantar v dolním Povislí nedaleko Gdaňsku. Několik desítek tisíc detailních lidarových snímků Moravy poprvé umožnilo rekonstruovat průběh cesty podle terénních reliktních a archeologických objektů převážně ze starší a mladší doby železné. Kromě obecných kapitol o civilizačním významu starých tras se kniha zejména zabývá vedením Jantarové stezky v moravské krajině.

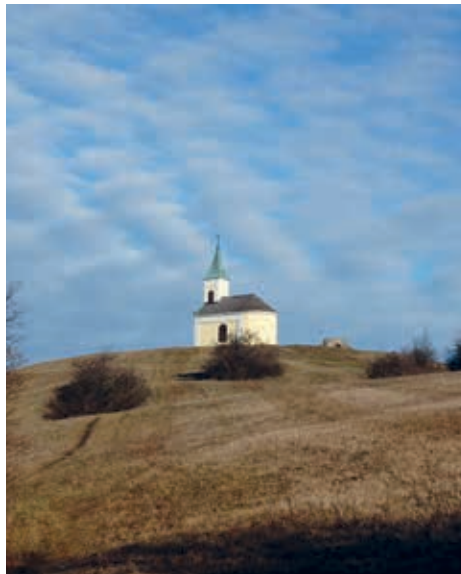

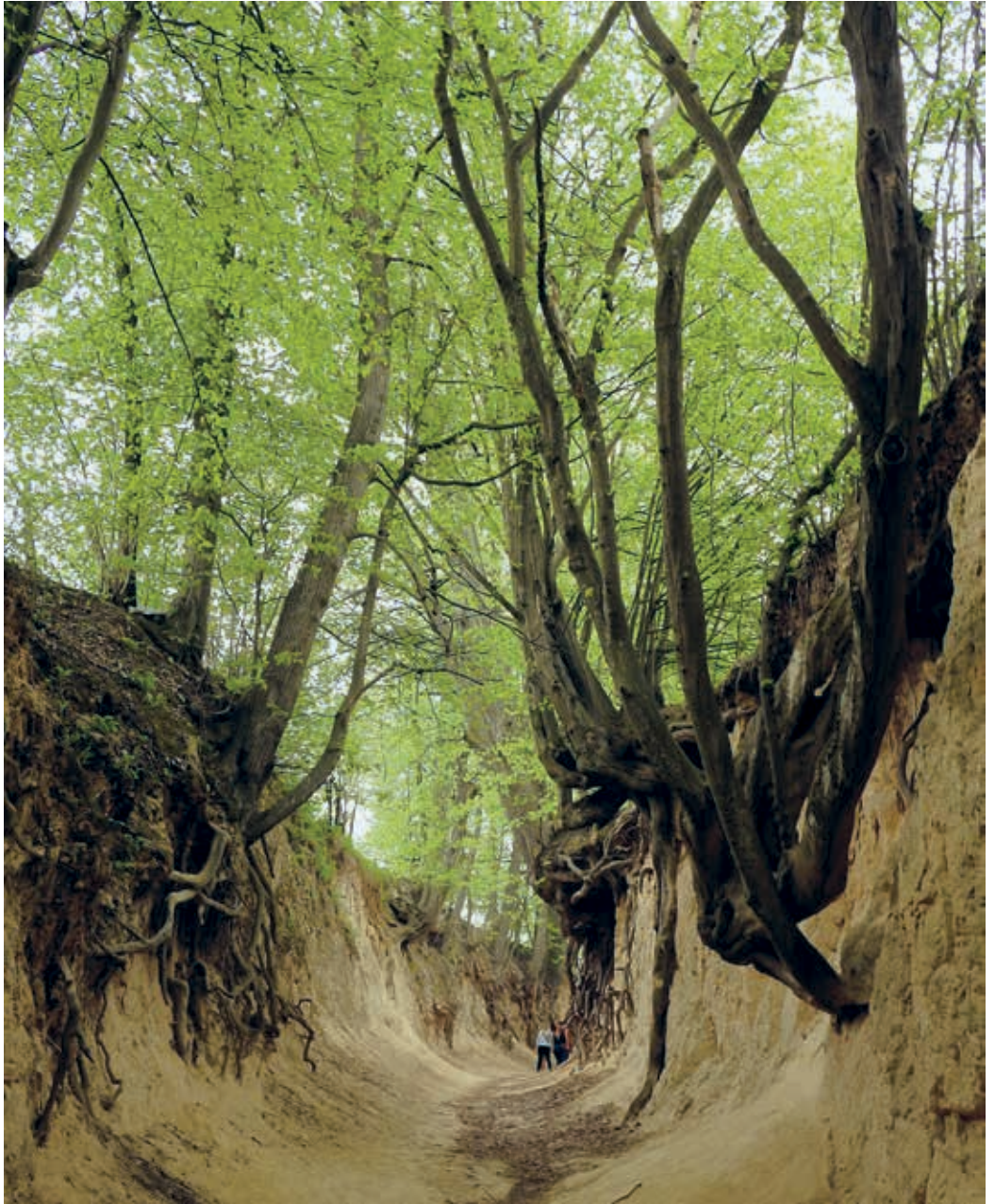
RNDr. Václav Cílek, CSc., (1955) je environmentální geolog se zájmem o vývoj české a moravské krajiny v pravěku.

Ing. Pavel Bolina, Ph.D., (1953) je historik středověku s profesním zájmem o hrady a později o pravěké a středověké komunikace.

Mgr. Jan Martínek je dopravní analytik, který v uplynulém desetiletí rekonstruoval síť starých cest na Moravě.

Pavel Šlězár (1977) je archeologem Národního památkového ústavu v Olomouci.

Jan Žďárek

Ohrožení hmyzem? Neobvyklá setkání po 40 letech

Záměrem autora je podat svědectví o pokrocích v poznávání života a chování hmyzu za posledních čtyřicet let od prvního vydání jeho úspěšné prvotiny *Neobvyklá setkání*. V důsledku prudkého technologického rozvoje výzkumných metod a nebývalého nárůstu počtu badatelských týmů se za tu dobu obraz našich šestinohých spoluobyvatel planety tak rozkošatěl a zpopularizoval, že neobvyklost setkávání s nimi se jaksí vytratila. Rozšířené vydání proto změnilo i titul tak, aby reflektoval celoživotní zkušenosti a osobní pohled entomologa-veterána na předmět jeho zájmu, lásky i obdivu.

Prof. RNDr. Jan Žďárek, DrSc., (1938) vystudoval zoologii na Přírodovědecké fakultě UK. V Entomologickém ústavu a později v Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR se zabýval fyziologií a etologií hmyzu. Jako pedagog působil na třech univerzitách v USA a doma přednášel v Praze a v Českých Budějovicích. Veřejnosti je znám jako autor populárně naučných knih o hmyzu *Neobvyklá setkání* (1980), *Proč vosy, včely, čmeláci, mravenci a termity?* (1997) či *Hmyzí rodiny a státy* (Academia 2013), které získaly několik literárních ocenění.

Jitka Klimešová

Prof. RNDr. Jitka Klimešová, CSc., (1963) se v Botanickém ústavu AV ČR v Třeboni zabývá experimentální a funkční morfologií rostlin a snaží se zvýšit povědomí ekologů o roli podzemních orgánů rostlin. Kromě vědeckých sdělení přispívá do popularizačních časopisů *Živa*, *Vesmír* a *Botanika* a píše vlastní blog.

Těla rostlin

Kniha přístupnou formou přibližuje, jak poznání tvarů rostlinného těla přispělo a přispívá k porozumění rostlinných životních strategií. Pokouší se odpovědět na otázky: jaká je ekologická funkce takových vlastností rostlin jako je výška, cyklicita prýtu nebo adventivního odnožování z kořenů v každodenním životě rostliny a/nebo jak je ekologická funkce rostliny ovlivněna její morfologií a architekturou. Kromě samotných rostlin se zabývá také těmi, kdo k poznání ekologické funkce rostlinných tvarů přispěli a přináší jejich stručné medailonky. Kniha je určena všem, kdo mají rádi rostliny, amatérským i profesionálním botanikům.

Stanislav Březina,
František Krahulec,
Sylvie Pecháčková,
Hana Skálová

Mgr. Stanislav Březina, Ph.D., (1976) pracuje jako botanik na Správě Krkonošského národního parku.

Prof. RNDr. František Krahulec, CSc., (1952) celoživotně působí v Botanickém ústavu AV ČR.

RNDr. Sylvie Pecháčková, Ph.D., (1967) působí v Botanickém ústavu AV ČR a v Západočeském muzeu v Plzni.

RNDr. Hana Skálová, CSc., (1965) působí v Botanickém ústavu AV ČR.

Louky jako otevřená společnost

Základním cílem publikace je vysvětlit fungování lučního společenstva a popsat mechanismy, které přispívají k udržování jeho pestrosti. K jejich pochopení napomohou paralely mezi procesy formujícími společenstvo lučních rostlin a lidskou společností. Publikace vychází z dlouholetého výzkumu krkonošských luk prováděného badateli z Botanického ústavu AV ČR v Průhonicích, ale i z dalších domácích a zahraničních výzkumů. Čtenáři se rovněž dozvědí základní informace o vzniku a historii luk v České republice, zejména v Krkonoších, a také o ochrannářských problémech a výzvách, kterým zde louky čelí. Součástí knihy je bohatý obrazový doprovod – pohledy do interiéru několika krkonošských lučních společenstev nebo schémata ilustrující jednotlivé způsoby soužití lučních rostlin.

Dirk Kämper

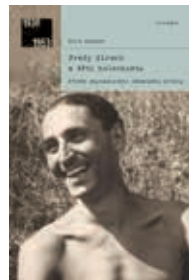
Dirk Kämper (1963) vystudoval dějiny architektury, germanistiku a historii. Pracuje jako novinář a scenárista pro televizní kanály ARD a ZDF, kde osciluje mezi vícero žánry – zejména vědou, historií a kriminálními seriály (*Místo činu, Volejte policii 110* a další).

Fredy Hirsch a děti holocaustu

Příběh zapomenutého německého hrdiny

Alfred (Fredy) Hirsch, narozen roku 1916 v Čáách, syn velkoobchodníka s potravinářským zbožím, dostal v neklidné době do vínku hned dva handicap – byl Žid a zároveň homosexuál. Po nástupu nacistů k moci v roce 1933 proto začal jeho boj o holé přežití. Fredy Hirsch nakonec uprchl do Prahy, začlenil se do sionistického mládežnického hnutí a brzy se stal ústřední postavou práce s mládeží, pro niž organizoval velké sportovní hry. Po obsazení Prahy Němci pomáhal dostat co nejvíce dětí ze země a pokud možno zařídit jejich přesídlení do Palestiny. Jemu samotnému se však již nepodařilo Československo včas opustit...

Přeložil Dušan Špitálský

Pavel Žáček

PhDr. Pavel Žáček, Ph.D., (1969) je novinář, historik, státní úředník a politik, zakladatel a první ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů a Archivu bezpečnostních složek.

„Heydrich byl střelen neznámým útočníkem“

Special Operations Executive a příprava paraskupiny „Anthropoid“ na pozadí operační vlny 1941–1942. Edice dokumentů

Edice dokumentů vychází z archivního výzkumu příslušných fondů britského Národního archivu v Londýně i Vojenského ústředního archivu – Vojenského historického archivu v Praze a zahrnuje klíčové dokumenty obou zpravodajských služeb o přípravách a výcviku první vlny operačních skupin. Spolupráce britské diverzní organizace Special Operations Executive (SOE) s II. (zpravodajským) odborem exilového Ministerstva národní obrany (MNO) v Londýně na přípravách první operační vlny paravýsadek do okupovaného Československa v letech 1941–1942 přinesla novou kvalitu koordinace činnosti a byla završena úspěšnou realizací operace Anthropoid – fyzickou likvidací zastupujícího říšského protektora v Čechách a na Moravě Reinharda Heydricha.

Heydrichovi „muži z Východní marky“ Rakouský vedoucí personál bezpečnostní policie a SD 1939–1945

Jako „Ostmärker“ se v nacistické terminologii označovali výhradně obyvatelé Rakouska, které bylo v roce 1938 násilně připojeno k německé říši. Jádro knihy tvoří tři hlavní oddíly. První dva se věnují Bezpečnostní policii (Sicherheitspolizei), Bezpečnostní službě (Sicherheitsdienst) a Říšskému bezpečnostnímu úřadu (Reichssicherheitshauptamt). Třetí, nejdůležitější část pak popisuje kariéru šesti nejvýznamnějších rakouských pachatelů z ideologického přesvědčení. Typologizací „Heydrichových posluhovačů“ autor vyvrátil dříve vžitou a také cíleně propagovanou představu, že se v případě hlavních představitelů nacistického režimu jednalo o vesměs neschopné kriminálníky, kteří vrcholné posty zastávali jen díky režimu.

Přeložila Nina Fojtů

I ženy chtěly bojovat

Knihy se zabývá problematikou vojenské služby československých žen v britské armádě v tzv. ženských pomocných sborech, a to zejména ve složkách ATS a WAAF. První Českoslovenky do nich vstupovaly od poloviny roku 1941 a působily na vojenských a leteckých základnách na celém území Velké Británie. Jiné pak od začátku roku 1943 sloužily v pomocných sborech v oblasti Středního východu. V průběhu války touto službou prošlo více než 200 československých občanek. Text přibližuje genezi, vlastní organizaci pomocných sborů, stejně jako průběh náboru, výcviku, vlastní pracovní zařazení i každodenní vojenskou službu československých žen. Zkoumá rovněž úvahy a postupy oficiálních československých institucí v otázce potenciálního zaměstnávání žen ve vojenském prostředí.

Matthias Gafke

Matthias Gafke (1984) vystudoval moderní a soudobé dějiny a germanistiku na Technické univerzitě v Drážďanech. V roce 2013 získal doktorát na Univerzitě Stuttgart.

Karolína Stegurová

Mgr. Karolína Stegurová, Ph.D., (1986) vystudovala historii v Ústavu českých dějin Filozofické fakulty UK, ve svých textech se věnuje zejména problematice protinacistického odboje.

Piotr M. Majewski

Piotr M. Majewski (1972), historik moderních dějin, pracuje v Historickém ústavu Varšavské univerzity. V letech 2009–2017 byl zástupcem ředitele Muzea druhé světové války v Gdaňsku, kde se staral o přípravu hlavní výstavy. Zaměřuje se na dějiny Československa a česko-německé vztahy ve 20. století.

Kdy vypukne válka?

Kniha nabízí detailní popis vybraných událostí roku 1938 od ledna do října, které předcházely mnichovskému diktátu. Rozhodnutí, jež tehdy byla přijata, měla dalekosáhlé důsledky. Autor se zabývá zákulisními intrikami, podrobně rekonstruuje diplomatickou síť vazeb, charakterizuje hlavní aktéry, kteří měli větší či menší podíl na průběhu těchto událostí a přijatých rozhodnutích. Kniha lze číst jako politický thriller, přestože vůbec neztrácí svůj vědecký charakter. Autor vychází z bohatých archivních pramenů, memoárů a knih, v čtenářů vyvolává dojem, že jsou přímými svědky popisovaných situací. Kniha byla v květnu 2020 nominována na cenu *Nike*, prestižní polskou literární cenu.

Přeložila Markéta Páralová Tardy

Pavel Kmoch

Mgr. Pavel Kmoch (1968) absolvoval Fakultu přírodovědně-humanitní a pedagogickou Technické univerzity v Liberci. Zabývá se vojenskou historií, uniformologií, historií československé kolaborace a retribuice a historií totalitních režimů v Československu. Je autorem knih *Provinění proti národní cti* (Academia 2015), *Operace Anthropoid: Epilog* (Academia 2018), a řady odborných studií, spoluautor několika výstav.

Konec pánů Benešovska SS-Stadt Böhmen, Ortsgruppe der NSDAP Beneschau, Wallenstein a ti druzí

Kniha se věnuje zvláštnímu prostoru v rámci Protektorátu Čechy a Morava, a sice Benešovsku, potažmo výcvikového prostoru SS Böhmen, který v letech 1942–1945 zabíral většinu regionu. Je zaměřená na období konce druhé světové války, kdy se z bývalých okupačních elit stali během několika dní mnohdy zločinci a štvanci. Autor se zabývá jak vojáky SS, tak členy strany a úředníky okupačního aparátu, přináší životopisy a medailonky mnoha pozapomenutých exponentů režimu. Popisuje atmosféru konce války na Benešovsku, nasazení jednotek SS proti Pražskému povstání a masakry a válečné zločiny, kterých se tyto jednotky dopustily, jejich ústup po kapitulaci a následné osudy jednotlivých aktérů. Uvádí na pravou míru mnohá zažitá klíše a tradované omyly. Text doprovází téměř čtyři sta většinou dosud nepublikovaných fotografií.

Kontrašpionážní akce Terat Zapomenutý hrdina třetího odboje „agent chodec“ Bedřich Lorenz

Kniha přibližuje výjimečný a dosud neznámý případ z dějin třetího odboje. Vznikl na základě kritického studia archiválií a vzpomínek pamětníků. V textu, stojícím na pomezí literatury faktu a odborné historické studie, se spojují dva příběhy. První popisuje osudy spolupracovníků zahraničního špionážního odboje proti tehdejšímu lidově demokratickému režimu v Československu a současně dává nahlédnout na činnost bezpečnostního aparátu v první polovině 50. let. Všíhá si i řady lidských osudů poznamenaných dobou a dává tak nahlédnout z jejich úhlu pohledu do velice složitého a chmurného období československých moderních dějin. Příběh druhý líčí současná úskalí hledání pravdy při dokumentaci případu. Společný vrchol příběhů představuje vypátrání dcery hlavní postavy případu, žijící v Německu, a korespondence s ní. Významnou součástí textu je rozsáhlý obrazový materiál.

Martin Pulec

Martin Pulec (1967), historik, archivář a pracovník Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV PČR, se dlouhodobě zabývá širokou problematikou historie ostrahy státních hranic v poválečném období a činností zahraničních československých skupin III. odboje.

Kryslíčková „teroristická skupina“ Proces Talík a spol.

Poválečné pohraničí bylo tavicím kotlem nadšenců a dobrodruhů, ale i těch, kteří se chtěli „uklidit“ stranou. V Liberci dalo spolu s událostmi z února 1948 vzniknout skupině, která nesouhlasila s komunistickým převratem a rozhodla se proti němu bojovat se zbraní v ruce: vyhodit do povětří prvomájovou tribunu, na které měli stát přední politici a představitelé města. Hlavou celé akce byl Josef Kryslíčka, četník a partyzán s pochybnou pověstí. Atentát se ale nekonal, nálož vybuchla dříve a zabila část členů skupiny. Na jejich chybu, ale i na pouhou známost s nimi doplatili jiní: v rámci vykonstruovaného politického procesu byla řada osob odsouzena k mnoha letům odnětí svobody. Mezi nimi i úřední lékař Jan Šolc, na kterého většina Liberečanů vzpomíná jako na člověka, jenž pomáhal nespravedlivě vězněným.

Markéta Těthalová

Mgr. Markéta Těthalová (1988) absolvovala Fakultu přírodovědně-humanitní a pedagogickou Technické univerzity v Liberci a v současnosti je posluchačkou doktorského programu na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové. Zabývá se totalitními režimy, zejména dějiny komunistického Československa.

Jiří Myroniuk

Mgr. Jiří Myroniuk (1993) absolvoval studium jednooborové historie na Filozofické fakultě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Jeho hlavním badatelským tématem jsou převážně dějiny vězeňství. Další oblastí zájmu je například komunistická perzekuce, poválečná retribuce či regionální historie.

Lágr Rovnost

Touha po uranu byla po konci druhé světové války silnější než kdy jindy. Sovětský svaz věděl, že nejlepší naleziště se nacházejí v Československu. Právě oblasti Jáchymovska, Příbramska a Hornoslavkovska se měly v budoucnu stát místy, kde měla probíhat masivní těžba uranu. Nedostatek pracovních sil při těžbě proto ve velkém doplňovali vězni odsouzení československými soudy, kteří bez jakékoliv předchozí praxe měli získávat uranovou rudu. Kniha se snaží představit jeden z jáchymovských táborů, kde trestanci žili. Tábor Rovnost se řadil k jednomu z největších a v prvopočátcích i nejhorších lágrů, kde mohli odsouzení skončit. Autor popisuje, jak vznikl, jakou funkci tvořil v celém systému uranových lágrů, jak se v něm žilo či jak probíhala těžba uranu.

Jiří Cihlár

Jiří Cihlár (1965) je majitel umělecké agentury, hudební vydavatel a vydavatel dobrodružné literatury (spoluautor a iniciátor obnovy vydávání legendárních rodokapsů). Zastává funkci předsedy Nadačního fondu Milana Paumera.

Nad Smědavou čeká smrt

Kniha přibližuje akci Jizerka, nechvalně proslulou operaci komunistických orgánů SNB a StB proti organizátorům protikomunistického odboje a skautům z Železného Brodu 24. 7. 1949, která si vyžádala dva mrtvé a tři těžce raněné. Po jejím skončení došlo v okolí k rozsáhlému zatýkání, při kterém bylo vzato do vazby několik desítek lidí. S většinou z nich byl v říjnu 1949 veden zmanipulovaný proces před Státním soudem v Praze. Co tomuto masakru nedaleko Smědavy předcházelo, jak se skutečně odehrál a co po něm následovalo? Jaké byly životní příběhy a osudy jeho aktérů i dalších osob z jejich okolí? Šlo o záměrně vyprovokovanou hru Státní bezpečnosti za účelem diskreditace a likvidace skautského hnutí na Železnobrodsku? A jakou roli sehrál v případu Jiří Hilger? Odpověď na tyto i další otázky naleznete v předložené knize.

„Národní mučedníci“: Albert Leo Schlageter a Julius Fučík Hrdinský kult, propaganda a kultura vzpomínání

Julius Fučík v komunistickém Československu a Albert Leo Schlageter v nacistickém Německu: dva popravení, ze kterých režim učinil mučedníky a na jejich odkazu vybudoval skutečný kult. Oba byli ve své době oslavováni jako hrdinové, bojovníci proti „odvěkému“ nepříteli a jako jeho oběti. Po pádu systémů, který jejich jména využil, na ně čekal opět podobný osud: zapomnění. Tyto dvě osobnosti mají společné také to, že jejich skutečné osudy překryly nejrůznější legendy a polopravdy. Kniha nabízí pohled na hrdinský kult a kulturu vzpomínání dvou států a režimů, hledá pravdu skrytou pod nánosy bájí a zároveň se zabývá obecnými mechanismy vzniku postav národních hrdinů a mučedníků a tím, co je spojuje.

Přeložila Zuzana Schwarzová

Stefan Zwicker

Dr. Stefan Zwicker (1969) je německý historik, kulturolog, literární vědec a vysokoškolský pedagog zaměřující se na dějiny střední a východní Evropy, česko-německé vztahy, kulturu paměti a dějiny sportu.

Osudy Oldřicha Maláče

Monografie se věnuje životním osudům JUDr. Oldřicha Maláče (1910–1991) odehrávajícím se na pozadí bouřlivého 20. století. Na základě zejména domácích archivních pramenů zachycuje mimo jiné Maláčovu roli při vytváření první československé vojenské jednotky v zahraničí během druhé světové války (1939), jeho působení na zpravodajském oddělení Ministerstva vnitra v Londýně (1943–1945) či účast na prestižním důstojnickém kurzu ve Virginii (1943–1944). Podrobně se také zaměřuje na Maláče jako jednu z obětí komunistické akce zinscenovaného přechodu hranic známé pod názvem Akce Kámen (1948). Předkládá tak pestrou mozaiku osudů tohoto policisty, zpravodajského důstojníka, politického vězně a posrpnového emigranta a doplňuje jeden z chybějících dílků československých zpravodajských dějin (1939–1948).

Hana Pospíšilová

Mgr. Hana Pospíšilová (1991) absolvovala obor historie a anglická filologie na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Specializuje se především na politické a hospodářské dějiny 20. století.

Vlastislav Janík

Vlastislav Janík (1966) je soukromý badatel a publicista. Zajímá se o dějiny domácího odboje během druhé světové války. V roce 2008 vyšla jeho první kniha o historii paraskupiny Spelter. Je spoluautorem *Pamětní knihy* věnované 294 československým hrdinům zavražděným v koncentračním táboře Mauthausen a autorem knihy *Mauthausen – konečná stanice*.

Příběhy hrdinů

Monografie odbojářů zavražděných v koncentračním táboře Mauthausen za pomoc parašutistům ze skupin ANTHROPOID, SILVER A, OÚT DISTANCE, INTRANSITIVE a TIN

Před pár lety byli ještě neznámí. Odbojáři z rodin, kteří podporovali parašutisty ze skupiny Anthropoid. Až v posledních letech se o nich začalo mluvit. Nikdy však nevyšla kniha zachycující celkově jejich osudy v plné šíři a plastičnosti. Tato publikace začíná osudy rodiny Khodlových z Vysočan, odkud parašutisté 27. 5. 1942 vyrazili na kolech do zatáčky v Holešovičkách, kde provedli útok na zastupujícího říšského protektora, a končí příběhem Václava Smrže, který přežil i běsnění hejdrichiády, ale střet s komunistickou mocí jej přivedl na cestu exulanta, agenta chodce a později vězně komunistického režimu.

František Hanzlík

Prof. PhDr. František Hanzlík, CSc., (1954) přednáší historii na Univerzitě obrany v Brně. Dlouhodobě se věnuje problematice působení tajných služeb v zápase o politickou moc v Československu v poválečném období.

Tajné služby na cestě KSČ k moci 1945–1948

Únor 1948 – výsledek nerovného zápasu

Publikace ukazuje zákulisí boje o politickou moc mezi KSČ a ostatními politickými stranami v letech 1945–1948. Přináší fakta o ovládnutí tajných služeb a ministerstva vnitra komunistickou stranou v roce 1945 a o tom, jaké to mělo důsledky pro politický vývoj v poválečném Československu. Kniha je výsledkem autorova dlouholetého studia v domácích i zahraničních archívech. Na konkrétních faktech dokládá zneužívání tajných služeb a bezpečnostních složek ministerstva vnitra komunistickou stranou v zápase o uchopení moci v době únorových událostí roku 1948.

Tanky pro Hitlera, traktory pro Stalina Velké podniky v Čechách a na Moravě 1938–1950

Kniha se zabývá těžkým průmyslem v českých zemích od roku 1938 do počátku padesátých let s těžištěm v době okupace. Pro svou obsáhlou analýzu si autor vybral tři významné české firmy z oblasti strojírenství a chemického průmyslu – ČKD, Pražskou železářskou společnost a Spolek pro chemickou a hutní výrobu. S teoretickou oporou v konceptu *Corporate Governance* si položil za cíl popsat politické, hospodářské a podnikatelské dějiny Čech a Moravy ve fázi, kdy se vztah mezi státem a hospodářstvím zásadně proměňoval. Autor podnikl neobvykle rozsáhlé rešerše v českých a německých archivech, na jejichž základě se mu podařilo detailně zachytit nejen hospodářskou stránku činnosti uvedených podniků, ale i jejich aktivity v oblasti sociální a kulturní.

Přeložil Aleš Valenta

Tragédie Gottwaldova lékaře Vladimír Haškovec a československý případ „bílých pláštů“

Kniha se zaměřuje na jeden z aspektů, který byl zmíněn v listopadu 1952 během procesu s bývalým generálním tajemníkem Komunistické strany Československa Rudolfem Slánským. Mělo jít o údajnou snahu usmrtit prezidenta republiky Klementa Gottwalda. Významnou roli měl při tom podle tvůrců politických procesů hrát profesor Vladimír Haškovec (1903–1970), významný propagátor díla I. P. Pavlova, neurolog, psychiatr a v letech 1946–1952 Gottwaldův osobní lékař. Ten byl donucen přiznat naprosto absurdní věci. Ve vězení strávil tři roky – počínaje květnem 1952 a konče dubnem 1955. Vězněn byl v Praze a na Jáchymovsku. Právě jeho případ se výrazně shodoval s koncepcí tzv. spiknutí bílých pláštů v SSSR. Haškovec také nebyl jedinou osobností z okruhu prezidenta Gottwalda, která byla v 50. letech perzekuována.

Jaromír Balcar

Dr. Jaromír Balcar (1966) je německý historik českého původu. Vystudoval moderní a soudobé dějiny středovýchodní a jihovýchodní Evropy, politologii a slavistiku na mnichovské univerzitě a na univerzitě ve Volgogradu. Od roku 2014 působí v Institutu Maxe Plancka pro dějiny vědy v Berlíně.

Jan Kalous

PhDr. Jan Kalous, Ph.D., (1972) je historik Muzea paměti XX. století. Zajímá se především o dějiny Československa v letech 1945–1989 se zaměřením na bezpečnostní aparát. Publikoval řadu studií, např. o čišoňském případu, o vytváření bezpečnostního aparátu po skončení druhé světové války nebo o politických procesech v ČR.

Pavel Suk

PhDr. Pavel Suk, Ph.D., (1970) absolvoval Pedagogickou fakultu ZČU v Plzni a doktorské studium na FSV UK v Praze. Dlouhodobě se zabývá obdobím 1938–1968 a mediální manipulací a propagandou nacistického a komunistického režimu, osobnostmi Emila Háchy a Emanuela Moravce a tzv. brakovou literaturou do roku 1948.

„Vedme mládež duchovně do Říše!“ aneb vybraná protektorátní periodika pro děti a mládež jako nástroj nacistické propagandy

Autor v knize analyzuje projevy a možné dopady nacistické propagandy ve vybraných periodikách určených pro děti a mládež do 18 let. Z denních listů analyzoval dětské přílohy *Národní politiky* a *Lidových novin*. Z periodik vycházejících v první fázi protektorátu (do září 1941) zvolil časopisy *Mladý hlasatel* a *Dětská neděle*. Nacisté si byli vědomi, že většinu dospělých převychovat nejde, proto tak akcentovali výchovu české mládeže v nacistické ideologii. Za aktivní pomoci Emanuela Moravce a Františka Teunera inicioval Reinhard Heydrich vznik Kuratoria pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě. Nacistické propagandy naplno posloužila kuratorní periodika *Zteč, Správný kluk* a *Dívčí svět* a *Knihovna pro mládež*. Autor si také všimá mj. spolupráce Jaroslava Foglara s výše uvedenými periodiky.

Alena Flimelová,
Roman Štér

Mgr. Alena Flimelová, Ph.D., (1983) vystudovala historii a novořecký jazyk a literaturu na FF MU, kde také absolvovala doktorské studium.

Mgr. Roman Štér (1986) vystudoval Archivnictví a pomocné vědy historické na FF UK, kde nyní studuje v navazujícím magisterském programu. Od roku 2014 pracuje jako archivář v Národním archivu.

Ve stínu mužů Ženy v československých vojenských jednotkách na východní frontě v letech 1942–1945

Publikace se zabývá problematikou žen v československých vojenských jednotkách v SSSR (1942–1945), které působily především ve zdravotní službě, u spojařů, jako administrativní pracovnice a jako protiletadlové dělostřelkyně. Až na čtyři výjimky (dvě odstřelovačky a dvě ženy se samopalem v ruce) nenesly bojovou činnost. Vojákyň působily nejen v týlových jednotkách, ale i ve frontovém pásmu, kde byly také ony ohrožovány na životě – více než padesát jich v bojích utrpělo zranění a pět žen (tři spojačky a dvě protiletadlové dělostřelkyně) padlo na podzim 1944 na Dukle. Celkem v československých vojenských jednotkách působilo bezmála tisíc žen, nejvíce se jednalo o mladé ženy na prahu dospělosti. Převládaly mezi nimi Češky, Podkarpatské Rusínky/Ukrajinky, Slovenky, Židovky a Rusky.

Vojenští zpravodajci proti nacistické okupaci Odbojová skupina Tři konšelé

Odbojové skupiny stavěné na bývalých příslušnících vojenského zpravodajství tvořily v roce 1939 svěbytnou část rodící se protinacistické rezistence. Z celého spektra skupin zabývajících se na území protektorátu informační činností se určitým způsobem vymyká odbojová buňka zpravodajských důstojníků Františka Fárka, Antonína Longy a Aloise Čáslavky. Pod krycím jménem Tři konšelé (Konšelé) se totiž nabídli přímo exilovému zpravodajskému ústředí a po oživení komunikačních kanálů začali pracovat zcela v intencích jedné z nejvýraznějších osobností našeho vojenského zpravodajství plk. gšt. Františka Moravce. Publikace čtenáře seznamuje nejen s činností a významem uvedené odbojové skupiny, ale v obecné rovině také přispívá k prohloubení poznatků o počátcích československého vojenského odboje v prvním válečném roce 1939.

Milan Vyhřídál

PhDr. Milan Vyhřídál, Ph.D., (1985), absolvoval studium historie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně a Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Zabývá se československými vojenskými dějinami s důrazem na období 1914–1945.

Z Prahy po Mnichovu Diplomatické zprávy z let 1938–1940

Depeše a zprávy určené většinou americkému ministerstvu zahraničních věcí rozebírají například události sudetské krize, Mnichova, okupace českých zemí a vznik Slovenského štátu. Analyzují česko-německé a česko-slovenské vztahy, sledují postupně se rozvíjející antisemitskou německou politiku, věnují se situaci na Podkarpatské Rusi a začlenění bývalého Československa do středoevropského prostoru. Popisují 15. březen 1939, příjezd říšského protektora do Prahy a celkovou atmosféru těchto ponurých dní. Soubor doplňuje souhrnná zpráva z října 1940, která sumarizuje rok a půl trvání protektorátu Čechy a Morava. Kladem Kennanových zpráv je objektivnost, nezájatost, fotografická přesnost a schopnost analýzy a syntézy.

George F. Kennan

George F. Kennan (1904–2005) byl americký diplomat, historik, politolog a rusista specializující se na dějiny a politiku Sovětského svazu. Je nositelem dvou Pulitzerových cen a mnoha dalších ocenění.

Přeložila Jana Odehnalová

Úvodní studii napsali Jiří Ellinger a Vít Smetana

Petr Svoboda

Odboj, nebo provokace? Provokace StB prováděné proti třetímu odboji v rámci akce „Skaut“ na příkladu skupiny „Za svobodu“ v letech 1948–1951

Kniha se zabývá vznikem a činností odbojové skupiny „Za svobodu“ v letech 1948–1951, její infiltrací, postupnou kontrolou a likvidací ze strany bezpečnostního aparátu komunistického režimu. Činnost skupiny dokumentuje postoje a motivy účastníků protikomunistické rezistence, zároveň je však nezpochybnitelným důkazem o provokacích a nezákonných praktikách, které na přelomu čtyřicátých a padesátých let představovaly běžnou pracovní metodu StB. Dále dokládá v odborné literatuře často opomíjený fakt, že se na protikomunistickém odboji v pouňorovém Československu aktivně podíleli též příslušníci ozbrojených sil v činné službě, v tomto případě příslušníci SNB.

již vyšlo

Jan Ciglbauer

Od kolaborace k vraždám Příběh sedminásobného vraha RNDr. Vladimíra Malého z Českých Budějovic

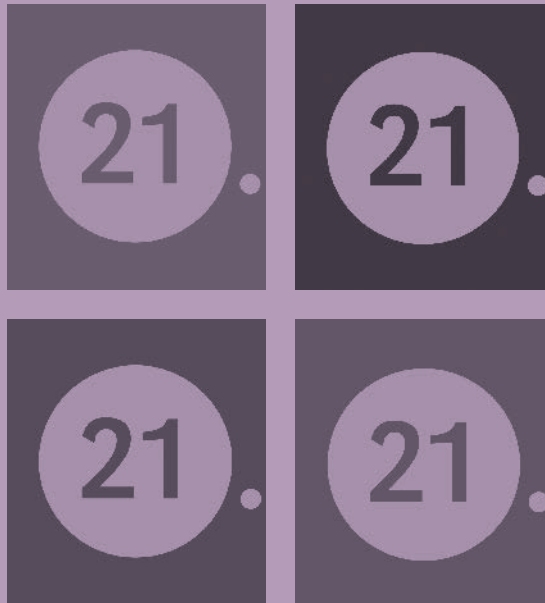
Příběh Vladimíra Malého je klasickou ukázkou zločince, který unikal spravedlnosti díky poválečným zmatkům a přizpůsobení poměrům po Únoru 1948. Gymnaziální profesor a konfident SD Malý při poválečném zametání stop vlastních provinění zavraždil sedm lidských bytostí – dvě ženy a pět malých dětí –, a zařadil se tak mezi největší masové vrahy české kriminalistiky. K největším paradoxům jeho života patří fakt, že za tyto vraždy byl souzen až celých šest let po činu a díky spolupráci s StB si za ně odseděl pouhých jedenáct let. Kniha kromě Malého popisuje několik dalších velmi podobných jihočeských případů a přináší také dosud nepublikované prameny k poválečnému násilí v Českých Budějovicích.

již vyšlo

21. století

Jak bude vypadat budoucnost za několik let?
Bude svět stejný jako dnes, nebo úplně jiný?
Dojde ke konci dějin, nebo ke střetu civilizací,
nebo prostě dojde pitná voda? K hlavním
tématům edice patří politologie, sociologie,
ekologie, globalizace, ale bohužel také
náboženský, politický a státní terorismus.

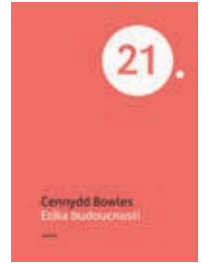
Cennydd Bowles

Cennydd Bowles je londýnský designér a spisovatel. K jeho klientům patří společnosti Twitter, Ford, Cisco a BBC. V současnosti se zabývá etikou nových technologií. Na toto téma přednášel na Carnegie Mellon University, ve společnosti Google a na newyorské School of Visual Arts a jako vyhledávaný řečník vystupuje na akcích věnovaných technologiím a designu po celém světě.

Etika budoucnosti

Kniha vychází z dlouholetého výzkumu a poradenské činnosti autora i z moderní teorie etiky a přináší praktické rady pro designéry, produktové manažery i softwarové inženýry. Autor se zaměřuje na největší výzvy dnešního technologického průmyslu: nezamýšlené důsledky a algoritmickou předpojatost, znepokojivou moc takzvaných přesvědčivých technologií a dystopický svět sledování, autonomní války a automatizované práce. *Etika budoucnosti* je inteligentní, nenápadně provokativní kniha. Vyzývá technology, aby se odhodlali ke změně, a vysvětluje základní etické principy a postupy pro budování spravedlivější budoucnosti.

Přeložila Sylva Ficová

Tomáš Hříbek

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D., (1965) působí ve Filosofickém ústavu AV ČR. Zaměřuje se na filozofii mysli a jazyka, filozofii vědy (biologie) a na estetiku.

**Kniha vychází v rámci
Strategie AV21**

Jak být dobrý i bez pánaboha a další eseje o náboženství, morálce a vědě ve svobodné společnosti

Autor v knize nabízí jednak upravené verze několika kratších esejů, které publikoval v příloze *Lidových novin* Orientace a dalších periodikách, a také dosud nepublikované stati. Jde o populárně zaměřené texty spadající do čtyř tematických okruhů: obrana ateismu a sekularismu, aktuální morální témata nahlížená z čistě světské perspektivy, obhajoba principů egalitárního liberalismu a obrana vědy před jejími tradičními i postmoderními nepřáteli. Přímočarým a přesto filozofickým přístupem k otázkám, jako je ateismus, eutanazie, stejnopohlavní manželství, etika kouření, imigrace, hate speech, feminismus, klimatická změna nebo scientismus, je kniha v českém kontextu výjimečná. Pátý oddíl tvoří rozhovory s předními světovými intelektuály (filozofy Danielem Dennettem, Peterem Singerem a dalšími).

Snadnější smrt? Filozofické a právní předpoklady asistované smrti

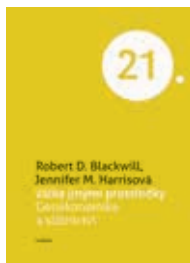
Nové formy asistované smrti, zvláště eutanazie a asistované sebeusmrcení, představují jednu z etických výzev pro 21. století. Ve většině zemí jsou zatím ilegální, ale všude probíhá veřejná debata o jejich etické přípustnosti a rizicích. Odpovědný přístup vyžaduje všestrannou odbornou diskusi, která se v českém prostředí teprve rozbíhá. Každý z autorů, kteří v předkládané knize spojili síly, v posledních letech publikoval odborné i populární stati a monografie k dané problematice. Cílem nové knihy je propojit výsledky těchto individuálních snah v jednom svazku a zprostředkovat výsledky dosavadní práce srozumitelným jazykem všem zainteresovaným čtenářům.

David Černý,
Adam Doležal,
Tomáš Hříbek,
Josef Kuře

Dr. David Černý (1977)
a JUDr. Adam Doležal, L. L. M.,
(1979) jsou vědeckými pracovníci
v Ústavu státu a práva AV ČR.

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D., (1965)
působí ve Filozofickém ústavu
AV ČR.

Doc. Mgr. Josef Kuře, Dr. phil.,
(1963) působí v Ústavu lékařské
etiky Masarykovy univerzity v Brně.

Válka jinými prostředky Geoeconomika a státnictví

Bývalý diplomat a někdejší poradkyně Hillary Clintonové ve své knize ukazují, že Spojené státy, tato nejsilnější ekonomika světa, při dosahování svých geopolitických cílů postupně začaly stále více opomíjet ekonomické nástroje a začaly se uchýlovat k užití ozbrojené síly a dalších prostředků. Autoři analyzují potenciál a reálné možnosti využívání ekonomických nástrojů k dosahování geopolitických cílů, a přinášejí mnoho příkladů jejich úspěšného užití vládami zemí, jako jsou Čína, Indie, Rusko a další. Tato erudovaně, čtivě a srozumitelně napsaná publikace přináší cenné, do širokého sociálního kontextu zasažené poznatky z oblasti politické ekonomie, mezinárodních vztahů a geopolitiky.

Robert D. Blackwill,
Jennifer M. Harrisová

Robert D. Blackwill (1939),
bývalý diplomat, velvyslanec USA
a významný představitel organizací
zabývajících se mezinárodní
politikou, strategickými studiiemi
a otázkami národní bezpečnosti.

Jennifer M. Harrisová (1981) se
specializuje na otázky zahraniční
politiky a ekonomiky.

Přeložil Aleš Lisa

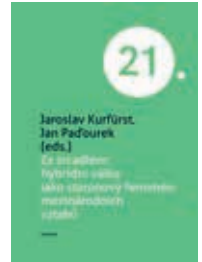
Jaroslav Kurfürst,
Jan Paďourek
(eds.)

Jaroslav Kurfürst, Ph.D., (1970) je diplomat a politický geograf. Působil na ambasádách v Moskvě, Washingtonu D. C. a Bruselu. Je autorem knihy *Příběh ruské geopolitiky*.

PhDr. Jan Paďourek (1965) je bezpečnostní expert, koordinuje mezinárodní spolupráci na Policejní akademii ČR v Praze a přednáší na CEVRO Institutu v Praze.

Za zrcadlem: hybridní válka jako staronový fenomén mezinárodních vztahů

Sborník nabízí dvacet provázaných statí českých autorů, kteří se na téma hybridní války a hybridních hrozeb podívali z různých úhlů. V první části nás kniha provede od historie válečné lsti až do současného složitého světa, v němž vznikl koncept hybridní války. Představeno je složitě dění na důležitém bojišti kybernetického prostoru. Druhá část sborníku je věnována českému prostředí a ukazuje, jak jsou hrozby vnímány uvnitř českého bezpečnostního systému. Třetí část monografie se zaměřuje na praktické příklady. Ukazuje, čemu a jak čelila Ukrajina poté, co byla napadena ze strany Ruska v roce 2014, věnuje se čínským teoriím o novém pojetí války nespoutaném tradičním vojenským uvažováním.

Jerry Z. Muller

Tyranie metrik

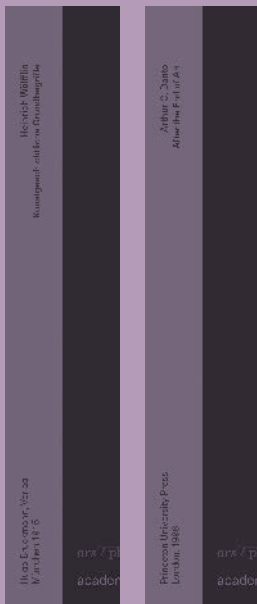
Metriky se začaly používat v sedmdesátých letech k efektivnímu řízení podniků, ale postupně pronikaly do všech oborů lidské činnosti. Nejrůznější instituce propadly víře, že cesta k úspěchu spočívá v kvantifikaci výkonnosti, zveřejňování jejich výsledků a odměňování na základě čísel. Úsilí o hodnocení na bázi „vědecké“ přesnosti ale vede od měření výkonů k fascinaci měřením samotným. Výsledkem je tyranie metrik, jež ohrožuje kvalitu našich životů i chod nejdůležitějších institucí. Kniha na příkladech z různých oblastí (vzdělávání, zdravotnictví, policie, armáda, byznys, státní správa i neziskový sektor) vysvětluje, proč touha kvantifikovat výkon zkresluje data a odvádí pozornost i energii od toho, o co by mělo jít z podstaty věci, na úkor toho, že to lze změřit. Metriky přitom mohou být užitečné, pokud doplňují, nikoli nahrazují zkušeností podložený úsudek.

Přeložil Jiří Zlatuška
již vyšlo

Ars // Philosophia, Aesthetica, Theōria

Edice představuje překlady základních textů z filozofie, estetiky a teorie výtvarného umění. Předkládány jsou jak klasické tituly autorů vytvářejících základy dějin umění a příbuzných oborů, tak i úvahy současných autorů, kteří vymezené hranice myšlení o umění překračují a nově problematizují pro pozdní 20. a soudobé 21. století.

Arthur C. Danto

Arthur C. Danto (1924–2013) byl americký filozof, profesor na Kolumbijské univerzitě a od poloviny osmdesátých let také kritik umění v *The Nation*.

Po konci umění Současné umění a oblast mimo dějiny

V knize, která vznikla na základě přednášek pronesených v rámci prestižního cyklu na počest A. W. Mellona, se americký filozof Arthur C. Danto vrátil k jedné z nejprovokativnějších tezí, které formuloval, totiž že umění dospělo ke konci. Tento konec v jeho pojetí neznamená, že se umění přestalo vytvářet, ale že v šedesátých letech 20. století opustilo tradiční, na pokroku založené dějiny. Pokud tomu tak je, vyvstává otázka, jak o současném umění přemýšlet jinak než v pojmech tradičního narativu. Tato publikace představuje v určitém smyslu odpověď: uvažuje o úloze muzea, roli estetiky, nutnosti změnit charakter kritiky, a především o svobodě, kterou přinesl pluralismus umění.

Přeložila Šárka Lojdová
Předmluvu napsal Tomáš Murár

Heinrich Wölfflin

Základní pojmy dějin umění Problém vývoje stylu v novověkém umění

Kniha vyšla poprvé v Mnichově v roce 1915, německy byla dosud vydána devatenáctkrát. Přeložena byla do všech hlavních evropských jazyků. Jde o nejdůležitější autorův titul, který vznikl v době, kdy se duchovní vědy začaly vyrovnávat s konkurencí přírodních věd. Wölfflin se zde snažil nalézt objektivní kritéria pro zkoumání výtvarných děl postižením vlastního vidění coby aktu předcházejícímu stylové charakteristice pozorovaných děl. V knize srovnává renesanční a barokní výtvarná díla na základě pěti pojmových dvojic: lineární versus malířský, plošný versus hloubkový, uzavřený versus otevřený, mnohostní versus jednotný, jasný versus nejasný.

Přeložili Tomáš Hlobil a Ingeborg Fialová-Fürst
Předmluvu napsal Jindřich Vybíral

již vyšlo

Atlasy

Znáte českou přírodu zblízka? Naše atlasy přehledným a srozumitelným, přesto vždy fundovaným způsobem představují nejrůznější témata především – ale nejen – z oblasti fauny a flóry. Publikace jsou vybaveny kvalitním, často unikátním obrazovým materiálem.

Karel Hudec,
Karel Šťastný,
Jan Dungel

Doc. RNDr. Karel Hudec, DrSc., (1927–2017) a prof. RNDr. Karel Šťastný, CSc., (1941) jsou čeští zoologové, ekologové a popularizátoři vědy, se specializací na ornitologii. Jsou editory ediční řady Fauna ČR – Ptáci.

Jan Dungel (1951) je český malíř, ilustrátor a grafik. Napsal a ilustroval knihy ze svých cest po Jižní Americe.

**Třetí, aktualizované
a doplněné vydání**

Jan Macek,
Ladislav Roller,
Karel Beneš,
Kamil Holý,
Jaroslav Holuša

Atlas ptáků České a Slovenské republiky

Nové vydání celobarevné příručky pro určování ptáků hnízdících nebo častěji zastížených na území obou republik zohledňuje aktuální stav naší avifauny. Na barevných tabulích je vyobrazeno přes 400 druhů ptáků. Informační text k jednotlivým druhům uvádí charakteristické určovací znaky, typické chování, transkripci hlasů, nejnovější údaje o výskytu, početnosti a stupni ohrožení. Na barevných mapkách je znázorněno hnízdní a zimní rozšíření v území, připojeny jsou i diagramy výskytu, hlasových projevů a hnízdění.

Blanokřídlí České a Slovenské republiky II. Širopasí

Druhý díl řady atlasů blanokřídlých, v rozšířené podobě zahrnující spolu s faunou České republiky i druhy vyskytující se na Slovensku, je pokračováním prvního dílu, který se do současnosti dočkal již dvou dotisků. Cílem druhého dílu není jen poskytnout ucelený přehled o fauně obou územních celků, ale zároveň poskytnout i možnost jejich určování. Publikace tak není jen pouhým atlasem, ale zároveň se stává i určovací příručkou umožňující identifikaci čeledí, rodů i jednotlivých druhů. Texty provázejí jak fotografie dospělců, tak i detailní vyobrazení významných určovacích znaků. Nejvýznamnějším přínosem této publikace jsou vyobrazení larválních stadií. Jedná se vůbec o jejich první ucelený publikovaný přehled a tím publikace představuje určitý unikát nejen v rámci tuzemské, ale i celosvětové populárně-naučné literatury.

jíž vyšlo

Jan Šumpich,
Jan Liška,
Zdeněk Laštůvka,
Aleš Laštůvka

Motýli a housenky střední Evropy Drobní motýli II.

Tento svazek uzavírá šestidílnou sérii *Motýli a housenky střední Evropy*, vydávanou Nakladatelstvím Academia od roku 2007. Je do něj zařazeno zbývajících jedenáct čeledí. Všechny druhy nalezené v Česku a na Slovensku jsou stručně charakterizovány a také vyobrazeny, celkem jde asi o 1200 druhů. Ke každému je uvedeno rozpětí křídel, případně důležité determinační znaky, hostitelská rostlina, doba výskytu housenek a dospělců, biotop, celkové rozšíření a poznatky o výskytu na našem území. Ostatní středoevropské druhy (celkem je ze střední Evropy známo asi 1500 druhů těchto čeledí) jsou alespoň zmíněny, případně krátce komentovány. Kompletní série atlasů tak poskytuje základní informace o všech čeledích a naprostě většině středoevropských druhů motýlů, čímž nemá u nás ani jinde ve střední Evropě obdoby.

Ing. Jan Šumpich (1969) působí
v Národním muzeu.

Ing. Jan Liška (1959) pracuje
v útvaru Lesní ochranné služby
lesnického výzkumného ústavu.

Prof. RNDr. Zdeněk Laštůvka, CSc.,
(1955) působí v Ústavu zoologie,
rybářství, hydrobiologie a včelařství
Agronomické fakulty Mendelovy
univerzity v Brně.

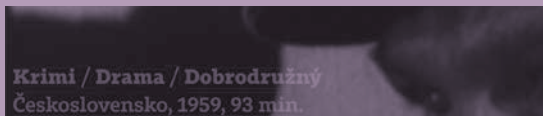
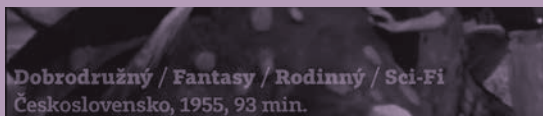
Aleš Laštůvka (1957) se zabývá
systematikou, faunistikou
a bionomií druhů některých čeledí
řádu *Lepidoptera*, zvláště drobných
motýlů.

České kino

Jedná se o řadu publikací věnovaných konkrétním dílům české (československé) kinematografie, která se svou výjimečnou uměleckou stránkou, kulturním, sociálním či politickým dosahem zapsala do dějin českého filmu či kultury obecně. Jednotlivé svazky jsou koncipovány jako kolektivní monografie, které se snaží pojmout daný snímek z mnoha perspektiv a zachytit jeho nejrůznější stránky.

Lukáš Skupa
a kol.

Mgr. Lukáš Skupa, Ph.D., (1983) je filmový teoretik a historik, vysokoškolský pedagog v Ústavu hudební vědy Filozofické fakulty MU v Brně. Zabývá se dějinami české kinematografie, zejména se zřetelem na dětský film a filmovou cenzuru. Je autorem knihy *Vadí – nevadí. Česká filmová cenzura v 60. letech* (2016) a editorem kolektivních monografií *Ostře sledované vlaky* (2014) a *Tři oříšky pro Popelku* (2016).

Cesta do pravěku

Kolektivní publikace nabízí komplexní a rozmanitou reflexi slavného díla české kinematografie z roku 1955. Jednotlivé texty od odborníků nejen z oblasti filmových studií představí snímek ve vztahu ke Karlu Zemanovi jakožto průkopníkovi domácí science fiction či osobitému experimentátorovi. Detailně se zaměří také na produkci a distribuci filmu, na jeho mezinárodní ohlas nebo na konkrétní umělecké zdroje, včetně inspirace obrazností Zdeňka Buriana. Publikace též začlení snímek do širších souvislostí žánru českého filmu pro děti, dobové pedagogiky či popularizace vědy.

Petr Kopal a kol.

**Koedice s Ústavem
pro studium totalitních režimů
a nakladatelstvím Casablanca**

Král Šumavy Komunistický thriller

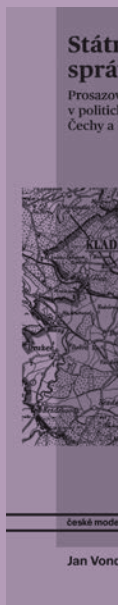
Film *Král Šumavy* (režie Karel Kachyňa, 1959) je jedním z nejpobulárnějších titulů české, potažmo československé kinematografie, jde o film „kultovní“ a esteticky působivý dodnes – bohužel však nejen esteticky. Byl realizován během „vzrušeného roku“ 1959 jako prototyp „ideálního filmu“ v éře „dovršení kulturní revoluce“, jako snímek vskutku propagandistický, tedy divácky atraktivní, usilující o funkční spojení ideologie a žánru („komunistický thriller“). Kniha se zabývá historií, produkcí a recepcí *Krále Šumavy*, kamerou, hudbou a dalšími složkami. Základem je přitom podrobná analýza ideologického, žánrového a stylového systému filmu. Nechybějí však ani historické kontexty (počátky pohraniční stráže, fenomén šumavských kurýrů a převaděčů, „králů Šumavy“).

již vyšlo

České moderní dějiny

Jak vznikal svátkový kalendář první republiky a jak se státní svátky slavily? Jak se vyvíjel náboženský život průmyslového dělnictva v meziválečných českých zemích? Edice se zaměřuje na dosud neprobádané aspekty sociálních a kulturních dějin českých zemí od poloviny 19. století do šedesátých let 20. století.

Mark Cornwall

Mark Cornwall (1958) je profesor moderní evropské historie na Univerzitě v Southamptonu. Specializuje se na středovýchodní Evropu 19. a 20. století, zejména na regiony bývalého Československa a Jugoslávie.

Koedice s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR

Čertova zed'

Mise nacionalistické mládeže Heinze Ruthy

Pověst z 19. století vypráví, že hřbet sopečných vyvřelin vystupujících z krajiny severních Čech byl dílem ďábla, který rozdělil bojující Čechy a Němce tím, že mezi ně postavil zed'. Tento legendární příběh se stal důkazem rostoucího etnického napětí. V meziválečném Československu sudetoněmečtí nacionalisté spustili radikální plán, kterým se pokoušeli obnovit německý vliv v regionu. Mark Cornwall vypráví příběh Heinze Ruthy, průkopníka mládežnického hnutí, jenž ve svém úsilí o znovunastolení německé nadvlády nad prostorem Čech kladl důraz na mužské přátelství. Autor vykresluje Ruthovu potlačenou sexualitu a ukazuje, jak české úřady dezinterpretovaly jeho úsilí jako projev sexuální úchylnosti a v roce 1937 ho obvinily ze zneužívání nezletilých. Následný skandál vedl k Ruthovu uvěznění, vylovení z nacionalistického hnutí a následně sebevraždě.

Přeložil Jan Seidl

Magdalena Sedlická

Mgr. Magdalena Sedlická, Ph.D., (1986) působí v Oddělení moderních sociálních a kulturních dějin v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. Zaměřuje se na holokaust, antisemitismus a orální historii.

Koedice s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR

Není přítel jako přítel

Židé v národním státě Čechů a Slováků, 1945–1948

Publikace se zaměřuje na problematiku začleňování židovských obyvatel do většinové společnosti v letech 1945–1948. Primárně se zaměřuje na tři skupiny židovských občanů českých zemí, jejichž integrace byla značně problematická: „německé Židy“, osoby deklarující židovskou národnost a židovské optanty z bývalého území Podkarpatské Rusi, kteří se po druhé světové válce rozhodli usadit v Československu. Jejich právní postavení bylo zvláště v bezprostředně poválečné době značně nejasné. Stěžejním bylo získání československého státního občanství, jež ovlivňovalo možnost stát se plnoprávními občany, což zcela zásadně formovalo jejich budoucnost. Židé v českých zemích byli po svém návratu z koncentračních táborů či emigrace znovu nuceni aktivně dokazovat svou loajalitu vůči republice a vyvracet zažité protizhidské předsudky.

Státní moc, politická správa a každodennost Prosazování řízeného hospodářství v politickém okrese Kladno v protektorátu Čechy a Morava 1939–1945

Krátce po zřízení protektorátu Čechy a Morava byl zaveden nacistický systém řízeného hospodářství a na podzim roku 1939 systém přidělového hospodářství pro zásobování potravinami a spotřebním zbožím. Produkce, distribuce a konzum tak podléhaly státnímu řízení a dohledu. Konkrétní provádění řízeného hospodářství v protektorátu měla za úkol politická (protektorátní) správa. V první řadě to byla úloha úředníků okresních úřadů, kteří měli prosazovat zákony a nařízení s ohledem na existující hospodářské zdroje. Okresní úřad byl v interakci mezi Úřadem říšského protektora a protektorátní vládou na jedné straně a místním obyvatelstvem na straně druhé. Kniha analyzuje interakce mezi protektorátními úřady a obyvatelstvem na příkladu politického okresu Kladno.

Jan Vondráček

Dr. phil. Jan Vondráček (1985) vystudoval historii a politologii v Darmstadtu a Mnichově a v letech 2011–2019 působil jako vědecký pracovník na historickém semináři Univerzity Wuppertal. Nyní působí jako postdoktorand v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR.

**Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR**

Fenomén Maffie Český (domácí) protirakouský odboj v proměnách 20. století

Jako Maffie se dodnes obecně označuje ústřední organizace českého domácího protirakouského odboje z let 1914–1918. Je tak vnímána jako jeden z klíčových symbolů boje za vznik samostatného československého státu. Maffie se postupem času stávala běžně užívaným a v podstatě plně akceptovaným pojmem z českých moderních dějin. Historiografické bádání ovšem dosud zcela ignorovalo, jakým způsobem se obraz Maffie konstruoval a vyvíjel v desetiletích po skončení první světové války. Přitom výzkum tohoto „druhého života“ se ukazuje jako zcela klíčový. Umožňuje nám jednak zachytit proměny paměti české protirakouské rezistence, stejně jako analyzovat, jak se měnilo vnímání řady událostí let 1914–1918 v průběhu „krátkého“ 20. století.

Jan Hálek,
Boris Moskovič

**Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR**

již vyšlo

Dílo Jana Amose Komenského

Dílo Jana Amose Komenského – Johannis Amos
Comenii opera omnia – vychází od roku 1969.
Komenského spisy připravují k vydání pracovníci
Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny
raného novověku Filosofického ústavu Akademie
věd České republiky; do roku 1990 editorská
příprava probíhala v Pedagogickém ústavu
Jana Amose Komenského ČSAV.

[19^{II}] Jan
Amos
Komenský

[26^{II}] Jan
Amos
Komenský

Dílo Jana Amose Komenského

Opera omnia 19/II

Druhý svazek kritické edice Komenského zásadního díla *De rerum humanarum emendatione consultatio catholica* (Obecná porada o nápravě věcí lidských) obsahuje první polovinu nejrozsáhlejší a ústřední části Obecné porady nazvané *Pansophia, hoc est Universalis sapientia* (Pansofie, to jest Všeobecná moudrost). Komenský tu podává systematický výklad o podstatě a struktuře světa ve formě gradů (světů). Svazek zahrnuje vedle předmluv čtyři z celkových osmi gradů, a to svět možný a tři světy božského stvoření: pravzorový, andělský a materiální. Součástí edice je textově kritický aparát, věcné komentáře, ediční úvod k celé Pansofii, bibliografický soupis, rozpisy zkratek, obrazové přílohy a rejstříky.

Jan Amos Komenský

Svazek připravili pracovníci Oddělení pro kmeniologii a intelektuální dějiny raného novověku Filosofického ústavu AV ČR Vojtěch Balík, Markéta Klosová, Lenka Rezníková, Věra Schifferová, Martin Steiner a externí spolupracovník Martin Žemla.

Opera omnia 26/II

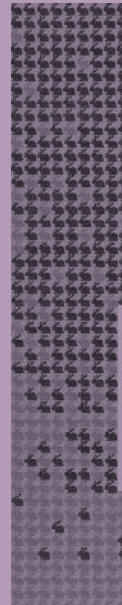
Druhý svazek kritické edice Komenského korespondence zahrnuje relativně krátké období od začátku roku 1639 do první poloviny roku 1641, tedy do odjezdu do Londýna (září 1641). Komenský tehdy korespondenčně komunikoval mj. se svými přáteli S. Hartlibem a J. Hübnerem (Londýn), významným slezským básníkem M. Opitzem (Gdaňsk), francouzským filozofem a matematikem M. Mersennem (Paříž), významná je i korespondence s B. Leszczyńským nebo D. Stolciem (Štolcem). Svazek obsahuje kromě vlastní edice dopisů také textově kritický aparát a věcné komentáře, registry jednotlivých dopisů, bibliografický soupis, obrazové přílohy a rejstříky osob, prací a geografických názvů.

Jan Amos Komenský

Svazek připravili pracovníci Oddělení pro kmeniologii a intelektuální dějiny raného novověku Filosofického ústavu AV ČR Vojtěch Balík, Markéta Klosová, Marcela Slavíková, Martin Steiner, Lenka Rezníková, Lucie Storchová, Kateřina Šolcová, Vladimír Urbánek a externí spolupracovník Václav Bok.

Drama

Dramatická tvorba vždy spoluurčovala tvář nejen českého divadla, ale i literatury a rozhlasového vysílání. Edice čtenářům představuje a do historických souvislostí zasazuje výrazná dramatická díla, která vznikla v rozmezí posledních sto padesáti let a která i přes svou uměleckou kvalitu jsou dnes známa pouze odborníkům.

Expresionistické drama z českých zemí

Publikace komentuje dnes již většinou pozapomenuté divadelní hry, které vznikly na českém území mezi lety 1910 a 1925 v duchu expresionistické poetiky. V antologii jsou přetištěny téměř sto let nevydané divadelní hry českých autorů, které patří do kánonu českého moderního dramatu a které spoluutvářely podobu českého meziválečného divadla. K nim jsou přidruženy nové překlady původních německy psaných her od autorů spojených s českými zeměmi. Knihu uvádí kontextualizační studie věnované expresionismu jakožto uměleckému směru a německy a česky psané dramatické tvorbě z Čech, Moravy a Slezska.

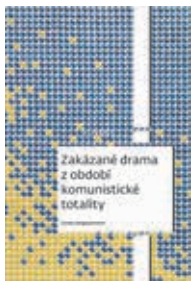
Zuzana Augustová,
Lenka Jungmannová,
Aleš Merenus
(eds.)

Doc. PhDr. Zuzana Augustová, Ph.D., (1963) působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR a na Katedře germanistiky a slavistiky FF ZČU v Plzni.

PhDr. Lenka Jungmannová, Ph.D., (1967) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

Mgr. Aleš Merenus, Ph.D., (1979) pracuje v Oddělení 20. století a literatury současné Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

Vychází v koedici s Ústavem pro českou literaturu AV ČR

Zakázané drama z období komunistické totality

Antologie nepředstavuje terén české, takzvané zakázané dramatiky, která se formovala mezi lety 1948 a 1989 prostřednictvím již kanonizovaných děl nejvýznamnějších autorů politické opozice, jako byli V. Havel, P. Kohout či I. Klíma a další, nýbrž pokouší se čtenářsky zpřístupnit méně známou oblast této literatury. V knize jsou přetištěny hry, které se dosud nedostaly na jeviště či nebyly vydány, a přesto jsou významnými reprezentanty divadelní literatury daného období (jako tomu je u dramata např. P. Tigrida, N. Terleckého, J. Šafaříka, J. Nováka či L. Moníkové). Knihu doprovází odborná studie zaměřená na problematiku fenoménu zakázané drama.

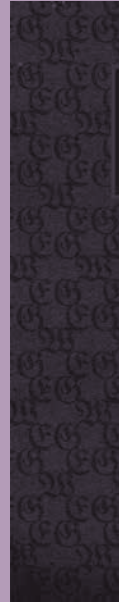
Lenka Jungmannová (ed.)

PhDr. Lenka Jungmannová, Ph.D., (1967) působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se českou dramatikou po roce 1948 a je editorkou divadelních her.

Vychází v koedici s Ústavem pro českou literaturu AV ČR

Europa

V evropské literatuře najdeme řadu děl, která ovlivnila evropské a světové myšlení nejen v době svého vzniku, ale ovlivňují ho až do dnešních dní. A právě těmto dílům, ať již filozofickým, literárním, nebo politickým, je určena edice Europa. Vycházejí zde knihy, ke kterým se budeme stále vracet.

Europa

Gargantua a Pantagruel

Slavné renesanční dílo francouzského autora je epopejí o životě dvou obrů, Gargantuy a jeho syna Pantagruela, a ostrou satirou soudobých poměrů. Román je rozdělen do pěti částí, věnovaných jednotlivým obdobím života autorových fantastických hrdinů. Skladba je záminekou k ostré, nelitostné kritice soudobých společenských nešvarů: scholastické výchovy mládeže, nestřídavého života církve, pokrytectví a zkorumpovanosti justice, sociálních poměrů i malicherných záminek, které jsou příčinami ničivých válek. Nejznámější Rabelaisovo dílo je dokladem jeho neobyčejně bohatého slovníku, nesoucího ještě známky středověku, ale zároveň již silně ovlivněného humanismem, a představuje dnes jeden z nejslavnějších titulů světového literárního dědictví.

Přeložila Jihočeská Theléma (kroužek mladých romanistů působící na počátku 20. století)
Doslov napsal Martin C. Putna

François Rabelais

François Rabelais (1494–1553) byl francouzský spisovatel, právník, lékař, botanik a stavitel.

Kniha proti smrti Dodatky z Hampsteadu

Výbor zahrnuje dva texty Eliase Canettiho. V souboru esejů *Kniha proti smrti* autor – vědom si konečnosti lidské existence – medituje způsobem někdy až neuvěřitelně překvapivým nad ohraničeností existence člověka; jeho konečnost tu vášnivě odmítá, tu se s ní rezignovaně smiřuje. V Hampsteadu, anglickém městě, kde nějaký čas žil, zaznamenával Canetti jako obvykle své postřehy o politice, umění či tvůrcích. Tyto jeho stručné i obsáhlejší úvahy, krátké i delší myšlenky, někdy téměř aforistické, ale vždy pronikavé, obsahuje kniha *Dodatky z Hampsteadu*.

Přeložil a předmluvu napsal Hanuš Karlach

Elias Canetti

Elias Canetti (1905–1994) byl britsko-rakouský německojazyčný spisovatel, teoretik společenských věd a humanista, nositel Nobelovy ceny za literaturu z roku 1981. Jeho životním dílem je rozsáhlá studie *Masa a moc* (Academia 2018).

André Breton

André Breton (1896–1966), teoretik i praktik surrealismu, básník, esejista, autor svěbytných, provokativních forem i obsahů. Autor děl *Magnetická pole* (česky 2015), *Otevřte, to jsem já* (2009), *Antologie černého humoru* (2006), *Manifesty surrealismu* (2005), *Rozhovory* (2003) a dalších.

Nadja, Spojité nádoby, Šílená láska, Arkán 17

Co by byl surrealismus bez Andrého Bretona? Co by byl Breton bez *Nadji* (1928), *Spojitéch nádob* (1932), *Šílené lásky* (1937) a *Arkánu 17* (1945)? Právě v tomto básnicko-esejistickém kvartetu, psaném v čase krizí, válek a totalit, nabízí Breton klíčová témata pro budoucnost – jak surrealismu, tak člověka i světa. Počínaje vírou v lásku a obrodnou moc ženy, přes nezbytnost snů a snění, po sílu poezie jako základního nástroje pro plnohodnotné čtení skutečnosti, pro kompletní život.

Přeložili Jarmila Fialová (*Nadja, Spojité nádoby*), Stella Pavlovská (*Šílená láska*), Zbyněk Havlíček a Eva Outratová (*Arkán 17*)
Předmluvu napsal Radim Kopáč

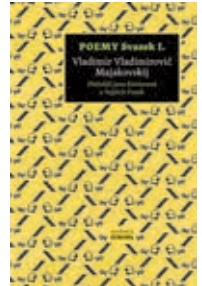
Vladimir Vladimirovič Majakovskij

Vladimir Vladimirovič Majakovskij (1893–1930), světově proslulý ruský a sovětský básník, prozaik a dramatik, rovněž autor dětské literatury či filmových scénářů. Majakovského tvorba byla v raném období ovlivněna avantgardou, zejména futurismem, jehož byl čelným představitelem.

Poemy Svazek I.

Majakovskij, autor glorifikovaný i zatracovaný, protežovaný i takřka pozapomenutý. Pod nánosy ideologického balastu a předsudků se nachází jeden z neoriginálnějších světových básníků, jehož tvorba vždy budila pozornost a často i vášně. K českému čtenáři se nyní po více než půlstoletí dostává nový překlad Majakovského poem, které představují emblematickou část jeho tvorby a zastupují žánr, k němuž se autor opakovaně vrací po celou svou tvůrčí dráhu. Překlad je rozvržen do dvou svazků: do prvního svazku je zařazeno šest „intimních“ (*Flétna páteř, Oblak v kalhotách, Člověk, O tom, Válka a svět a Miluji*), zatímco druhý svazek bude obsahovat poetry zbývající, v nichž ruská revoluce promlouvá „plným hlasem“.

Přeložili a edičně připravili
Jana Kitzlerová a Vojtěch Frank

Rukopis nalezený v Zaragoze

Na své cestě inkvizičním, ale i imaginárním Španělskem se mladý šlechtic a důstojník Alfons van Worden ocitne v pohoří Sierra Morena, kde je vtažen do podivného dobrodružství. V magické pustině, z níž po 66 dnů nedokáže odejít a kde se jakoby točí v kruhu, potkává řadu postav, které mu vyprávějí, den po dni, na způsob Boccacciova *Dekameronu*, příběh svého života. Do jejich vyprávění, jimž nechybějí vedle groteskních momentů a ironie ani filozofující pasáže, pak vstupují další osoby se svými životními, často fantastickými příběhy anebo s dávnými událostmi, o nichž slyšely. V mozaikovitě románové kompozici se však nevytrácejí hlavní souvislosti, zdánlivě samostatné děje a osudy se začnou splétat, vzájemně osvětlovat. Kniha je považována za mistrovské dílo fantastické literatury.

Přeložil Jaroslav Simonides

Úvodní studií a poznámkovým aparátem opatřil

Zdeněk Hrbata

Terst Identita na hranici

„Terst je, možná více než jiná města, symbolizován svou literaturou, svou kulturou.“ Autoři se rozhodli bádát právě o zvláštích „terstského případu“, studovat jeho historii a literární svědectví. Zde je tedy – mnohdy často mytizovaná – jedinečnost křižovatky, která odráží evropské tendence a spojuje – mnohdy dramaticky – rozdílné kultury a etnika, a na které mohou spolu žít iredentismus a kult Františka Josefa, kosmopolitismus a uzavřenost obce. Svevo, Saba, Slataper a dále bratři Stuparichové, Michelstaedter a mnoho dalších jsou terstskými a zároveň mezinárodními osobnostmi, které ožívají na stránkách této knihy. Jsou to představitelé modernosti, kterou můžeme lépe pochopit až dnes.

Přeložila Lenka Kovaříková

Doslov napsal Martin C. Putna

Jan Potocki

Jan Potocki (1761–1815) byl francouzsky píšící prozaik pocházející ze slavného rodu polských magnátů, osvícenec a svobodný zednář, důstojník, politik, světoběžník a učenec.

Angelo Ara,
Claudio Magris

Angelo Ara (1942–2006) přednášel moderní historii na univerzitách v Parmě a Pavii.

Claudio Magris (1939) přednášel německou literaturu na univerzitách v Turíně a Terstu. Z jeho knih byly do češtiny přeloženy například *Dunaj* či *Habsburský mýtus v moderní rakouské literatuře*.

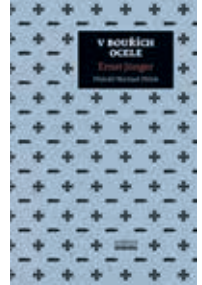
Ernst Jünger

Ernst Jünger (1895–1998) byl německý spisovatel a entomolog. Je autorem řady deníků z první světové války, v nichž zachytil své frontové zážitky, a také románů, povídek či esejů.

V bouřích ocele

Kniha vyšla poprvé v roce 1920 s podtitulem *Z deníku velitele úderného oddílu*. Jde o deníkové zápisky z první světové války, ve kterých autor barvitě a bez přikras vy líčil své zážitky ze západní fronty, kde se zúčastnil různých bitev téměř od vypuknutí konfliktu až do srpna 1918. Vystupují před námi syrové obrazy kruté války, krvavých bojů, strašlivého strádání a utrpení vojáků jak na bojištích, tak i v zákopech a lazaretech, a všudypřítomné smrti, která na sebe brala mnoho drastických podob. Text svou autentičností a detailním popisem událostí představuje jedinečný dokument této doby.

Přeložil Michael Půček
Předmluvu napsal Aleš Urválek

Rimbert

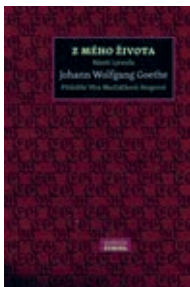
Rimbert (830?–888) byl misionář germánského severu, nástupce prvního hambursko-brémského arcibiskupa Ansgara.

Vita Anskarii

Legenda *Vita Anskarii* je cenný historický pramen, který popisuje christianizaci severozápadu Evropy, konkrétně se zabývá územím dnešního Dánska a Švédska v 9. století. Přináší velmi cenné informace o chápání křesťanství skandinávskými polyteisty a o dobových misijních prostředcích, stejně tak jako o úloze raných králů, měst a obchodu ve Skandinávii nebo o činnosti vikingů. Doplnuje naše vědomosti o dění ve franské říši doby Karla Velikého a Ludvíka I. Pobožného, informuje o spolupráci nebo řevnivosti mezi říšskými biskupy a dotýká se i historie papežství. Cenné jsou pasáže líčící vzdělávání v klášterních školách. Legenda je zhruba o dvě století starší než kronika Adama z Brém, která se vztahuje k podobné geografické oblasti. Působení Rimberta a jeho učitele Ansgara spadá prakticky do téhož časového období jako misie Konstantina a Metoděje.

Přeložila, úvodním slovem a komentáři opatřila
Jarmila Bednaříková

Z mého života Báseň i pravda

J. W. Goethe, jedna z předních osobností světové literatury, byl nejenom dramatik, známý hlavně jako autor *Fausta*, ale i básník, romanopisec, přírodovědec a rovněž politik – poradce tehdejší vrchnosti. Jeho autobiografie proto daleko přesahuje hranice životopisného textu. Jejím jádrem je jakási osobitá interakce soukromé osoby J. W. Goetha a prostředí, situace a doby. Referování o tomto vzájemném působení je velice podrobné – proto je text tak rozsáhlý. Jeho poutavost spočívá hlavně v dramatičnosti všeho, co se tu děje jaksi pod hladinou zdánlivě neutrálního líčení. Má se všeobecně za to, že podobná „autobiografie“ ve světovém písemnictví vlastně neexistuje. Je zcela jedinečná, ať na ni pohlížíme z jakéhokoli úhlu.

Přeložila Věra Macháčková-Riegrová
Verše přebásnila Michaela Jacobsenová
Předmluvu napsal Hanuš Karlach

Život Karla Velikého a jeho nástupců

Svazek obsahuje české překlady latinských textů z 9. století, které pojednávají o životě Karla Velikého (747–814). Autorem prvního z nich je Nithard, příslušník vysoké karolinské aristokracie, diplomat a rádce zakladatele západofranské říše Karla II. Holého. Druhým autorem je Hinkmar z Remeše, od roku 845 arcibiskup remešský. Další oddíl svazku obsahuje překlad vybraných nejvýznamnějších kapitulářů vydaných Karlem Velikým a jeho nástupci. Kapituláře (*Capitularia*) byly panovnické výnosy a dekrety, které regulovaly veškerý politický, náboženský i ekonomický život Franské říše. Poslední oddíl svazku představuje část Fuldských análů (*Annales Fuldenses*), historického díla zahrnujícího události celého 9. století, které postupně napsalo několik autorů v německém městě Fulda.

Přeložili a k vydání připravili Jarmila Bednaříková, Soňa Hudíková, Lubor Kysučan a Lenka Blechová
Knihu uvádí historická studie Jarmily Bednaříkové

Johann Wolfgang Goethe

Johann Wolfgang Goethe (1749–1832) vystudoval práva, s Johannem Gottfriedem Herderem stál u zrodu hnutí Sturm und Drang. Hodně cestoval, často navštěvoval také Čechy (Karlovy Vary, Mariánské Lázně). Od roku 1775 žil ve Výmaru.

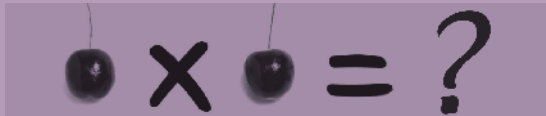
Nithard, Hinkmar z Remeše

Nithard (asi 800–844) byl francouzský historik, syn dcery Karla Velikého Berty. Je autorem díla *Historiarum libri IV* (Čtyři knihy dějin).

Hinkmar z Remeše (kolem 806–882) byl remešským biskupem v 9. století (845–882).

Galileo

I zásadní problémy vědy a společnosti mohou být pojednány čtivým či netradičním způsobem. Edice přináší tituly renomovaných českých i zahraničních autorů pohybujících se svojí tvorbou na pomezí věd přírodních a společenských: od biologie a klimatologie přes matematiku a fyziku až po filozofii, ekologii a medicínu.

Historie čísla π

Pokusy o přesné určení poměru obvodu kruhu k jeho poloměru či o přesné stanovení plochy kruhu (kvadratura kruhu) provázely lidskou kulturu a civilizaci od samých jejích počátků. Autor knihy zasazuje jednotlivé etapy vývoje znalostí o tomto problému jak do kontextu vývoje celého matematického myšlení, tak do obecného kulturního a politického rámce příslušné doby. Vyslovuje na řadě míst velmi osobité názory na jednotlivé osobnosti i dobu, ve které žily. Čtenář s nimi nemusí vždy souhlasit, svou provokativností však přispívají k zajímavosti knihy a činí četbu ještě poutavější. Na problému čísla π demonstruje tato kniha fascinující cestu lidského pokolení za poznáním. Ukazuje, že matematika není nudná, že v sobě skrývá strhující dobrodružství ducha.

Přeložil Libor Pátý

Úvodní studii napsal Michael Kraus

Lidé kolem stolu aneb Úvod do mezilidské chemie

Knihu tvoří soubor esejů, které volně spojuje téma mezilidských vztahů v různých situacích: v kavárně, u svatebního stolu, u plápolajícího ohně, ve vinném sklepech nebo ve vlaku. Autor shrnuje původ a význam etikety při stolování, porovnává společenská pravidla v různých zemích a zamýšlí se nad zasedacím pořádkem apoštolů při posledních večeřích. Termín „chemie“ přitom chápe v přeneseném a obecném smyslu, jako mezilidskou interakci. Uvádí však také reálné chemické látky, které jako signální chemikálie nebo feromony ovlivňují vzájemné vztahy a sympatie mezi lidmi. Jednotlivé kapitoly doplňují schémata, kresby a reprodukce významných obrazů.

Petr Beckmann

Petr Beckmann (1924–1993) s rodiči uprchl z Prahy v roce 1939 před nacisty. Po návratu se věnoval studiu elektrotechniky, působil v Praze v ČSAV. Po emigraci do USA v roce 1963 získal profesuru na coloradské univerzitě. Byl autorem řady knih i odborných článků.

Druhé vydání

Miroslav Raab

Prof. RNDr. Miroslav Raab, CSc., (1938), polymerní fyzik, vysokoškolský pedagog a popularizátor vědy, dlouholetý pracovník Ústavu makromolekulární chemie AV ČR. Je autorem mnoha odborných i populárních článků a dvou úspěšných knih: *Materiály a člověk* (1999) a *Molekulární kuchyně* (2013).

Petr Klusoň

Doc. Dr. Ing. Petr Klusoň, DSc., (1965) dlouhodobě působil na University of Wales v britském Bangoru a na Imperial College v Londýně. V Česku se věnuje výzkumu v Ústavu chemických procesů AV ČR a přednáší na Přírodovědecké fakultě UK.

Otrávené příběhy

Otrávené příběhy volně navazují na knihu *Jedová stopa* (Academia 2015). V té se z velké části vyprávění o jedech odehrávala mimo historické oblasti zemí Koruny české. V *Otrávených příbězích* se autor věnuje výhradně údajem spojeným s toxickými sloučeninami na území Čech, od dob prvních Slovanů až po 50. léta 20. století. Opět uvidíme, že se způsoby úmyslných otrav v průběhu staletí proměňovaly. Přesto se příliš neměnily jejich hlavní pohnutky – touha po bohatství, moci, krutost a nenávisť, zaslepenost náboženská, národnostní nebo politická, závist, zloba, pomsta, nezřídka také touhy po intoxikačním prožitku, spojené s rituálními, věšteckými nebo magickými účely.

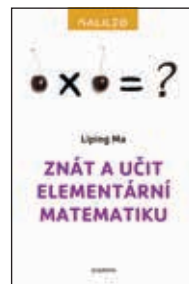

Liping Ma

Liping Ma (1957) začínala jako učitelka na základní škole v Číně. Na Stanfordově univerzitě získala doktorát v oblasti didaktiky matematiky. Svým výzkumem a promyšlenými návrhy zásadně ovlivnila debaty o výuce matematiky na školách v USA a v dalších zemích.

Znáť a učit elementární matematiku

Od začátku 20. století probíhají v mnoha zemích debaty o tom, co a jak učit v elementární matematice. Běžně se má za to, že elementární matematika je jednoduchá, všem srozumitelná a že učit ji je snadné. Autorka dokládá, že učit ji dobře snadné není. Na základě rozhovorů s čínskými a americkými učiteli rozebírá příklady dobrých a špatných postupů ve výuce, odhaluje systémové nedostatky v přípravě učitelů a navrhuje konkrétní kroky ke zlepšení. Dochází k jasným závěrům: učitel musí důkladně rozumět obsahu vyučovaného předmětu; má-li se zlepšit vzdělávání žáků v matematice, musí mít jejich učitelé lepší znalosti školské matematiky a dobré podmínky pro přípravu a celoživotní vzdělávání. Kniha je určena všem, komu záleží na zlepšení výuky matematiky: učitelům, vysokoškolským pedagogům, studentům, rodičům a politikům.

Přeložil Jiří Rákosník

Gerstner

Edice Gerstner přináší nejnovější práce českých i zahraničních vědců z oboru matematiky, fyziky a techniky. Hlavním kritériem textů vydávaných v edici je vysoká odborná úroveň a nový přístup k řešení tématu.

Stanislav Rolc,
Jaroslav Buchar,
Jan Křestan, Josef Krátký,
Radek Řídký

Doc. Ing. Stanislav Rolc, CSc., (1954)
je vedoucí sekce materiálového
inženýrství VVÚ v Brně.

Prof. Ing. Jaroslav Buchar, DrSc.,
(1944) působí v Ústavu
termomechaniky AV ČR v Praze.

Ing. Jan Křestan, Ph.D., (1978)
je vedoucí oddělení speciálních
materiálů VVÚ v Brně.

Ing. Josef Krátký, Ph.D., (1978)
pracuje jako jednatel společnosti
BOGGES, spol. s r. o.

Ing. Radek Řídký (1975) je odborný
pracovník společnosti SVS FEM, s. r. o.

Vítězslav Jarý,
Jan Pejchal

Ing. Vítězslav Jarý, Ph.D., (1985)
působí jako vedoucí laboratoře
luminiscenčních materiálů
ve FZÚ AV ČR, kde se věnuje studiu
scintilačních materiálů a materiálů
vhodných pro konstrukci
laditelných zdrojů bílého světla.

Ing. Jan Pejchal, Ph.D., (1979)
působí jako vedoucí laboratoře
přípravy optických materiálů
ve FZÚ AV ČR. Kromě růstu
krystalů se věnuje studiu
jejich luminiscenčních
a scintilačních vlastností.

Pancéřová ochrana

Předkládaná práce je zaměřena na prezentaci hlavních typů současné balistické ochrany, včetně prezentace základních postupů používaných při jejich realizaci. Tyto postupy zahrnují empirický přístup, tvorbu analytických modelů a v současnosti stále více se uplatňující metody numerické simulace. Aplikace tohoto přístupu vyžaduje tvorbu spolehlivých modelů chování materiálů v podmínkách extrémně rychlého zatěžování, které jsou použitelné v současných výpočetních kódech. Práce vychází z výsledků dosažených v rámci řešení řady projektů národního a mezinárodního výzkumu v cca 25 letech, během kterých se podařilo vytvořit základnu pro výzkum, vývoj, testování a expertní činnost v oblasti materiálů a technologií potřebných pro zabezpečení obrany a bezpečnosti České republiky.

Scintilační materiály

V posledních letech raketově roste počet průmyslových, lékařských, bezpečnostních a vědeckých aplikací, při kterých je nutné detekovat neviditelné ionizující záření (např. gama, rentgenové záření). Předkládaná kniha se zabývá popisem scintilačních materiálů, které jsou pro tyto účely vhodné. Tyto materiály přeměňují energii vysokoenergetického ionizujícího záření na fotony z oblasti ultrafialového nebo viditelného záření, které se pak dají běžnými fotodetektory převést na elektrický signál a dále zpracovat. Mezi nejznámější aplikace, kde se s těmito materiály můžeme potkat, patří výpočetní tomografie, detektory částic LHC v CERNu nebo monitorovací drony používané kolem Fukušimy v Japonsku.

Historie

Edice má široký záběr jako historie sama. Jednotlivé tituly se většinou věnují konkrétním historickým osobnostem nebo událostem, zároveň však hledají souvislosti mezi historií a současností.

Eric Kurlander

Eric Kurlander (1973) je profesorem na Stetsonské univerzitě, kde vyučuje soudobé německé, evropské a světové dějiny. Specializuje se na moderní německou historii, zvláště pak na nacistickou éru, o níž napsal tři knihy.

Cena vyloučení Etnicita, národní identita a pád německého liberalismu 1898–1933

Němečtí liberálové vydláždili nacistům cestu k moci – tak lze ve zkratce přetlumočit tezi, kterou v hojně diskutované knize obhajuje americký historik Eric Kurlander. Německé liberální strany postupně akceptovaly rasistický *Weltanschauung* a konkurenční koncepci liberálně univerzalistického *Rechtsstaatu* v průběhu let odsouvaly do pozadí, a nakonec ji odsunuly docela. Kurlander si všímá i výjimek, přičemž některé jsou obzvláště pozoruhodné a pro pochopení celkového kontextu cenné, jeho závěr je však přesto jasný i neúprosný: hlavní liberální proud ovládla obsese rasistickým společenstvím, krví, půdou, ale i mnoha dalšími kategoriemi, kterými se později vyznačoval Hitlerův nacionální socialismus.

Přeložili Přemysl a Veronika Houdovi

Eric Kurlander

↑

Hitlerova monstra Třetí říše a nadpřirozeno

Fascinace nacistů okultismem se stala legendou, přesto se dnes většinou považuje za přehnaně zdůrazňovaný fenomén. I když se to jeví jako absurdní, víra v nadpřirozeno k nacistickému „projektu“ skutečně patřila. Režim využíval astrologii, paranormální jevy, paganismus, severskou mytologii, magii, představy o zázračných zbraních i o ztracené bájné říši Šambale k přetvoření východisek a cílů německé politiky a společnosti, vědy a náboženství. Eric Kurlander ukazuje, že vztah třetí říše k nadpřirozeno nebyl zdaleka jednoznačný. Přestože nacisté na jedné straně opakovaně zakazovali a potírali lidový okultismus a projevy pověrečného myšlení, na druhé straně z nich ochotně čerpali, aby s jejich pomocí získali nad masami moc, použili je v propagandě a realizovali své sny o rasové „utopii“.

Přeložila Monika Kittová

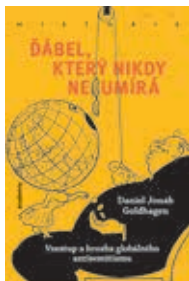

Československo a nová Evropa Mezinárodní souvislosti vzniku a formování samostatného Československa (1914–1918/1919–1920)

Publikace se zabývá vznikem a prvními roky existence samostatného Československa v mezinárodních souvislostech. Výsledky první světové války a následný vývoj přinesly zásadní změny mocenských poměrů v Evropě. Především se jednalo o vojenské vítězství západních Spojenců nad Německem a Rakousko-Uherskem. S koncem první světové války byl svržen císařský režim v Německu a rozpadla se habsburská říše, romanovská říše carského Ruska a Osmanská říše. Na všechny tyto skutečnosti musely reagovat a vyrovnávat se s nimi tradiční i nové státy. Mezi nimi také Československo, které ještě vojensky i diplomaticky zápasilo o mezinárodní uznání a zajištění své bezpečnosti i další existence.

Petr Prokůš

PhDr. Petr Prokůš, CSc., (1954) je vědeckým pracovníkem oddělení dějin 20. století v Historickém ústavu AV ČR. Odborně se zabývá příčinami, průběhem a výsledky první světové války, rozpadem Rakousko-Uherska a vznikem Československa.

Ďábel, který nikdy neumírá

Autor rozebírá, čím přesně je antisemitismus ve 21. století, a nastoluje znepokojivé nové paradigma jeho chápání. Dále zkoumá rozměry této hrozby, vysvětluje, jak nové technologie přizpůsobily oheň, jenž před nástupem nového tisíciletí jen doutnal. Výsledky jsou ničivé. Goldhagen rozebírá, jak se antisemitismus mezinárodně prosadil v institucích, jako je OSN a přední nevládní organizace, i v široké koalici nepřátelských států, přičemž ho po celém světě podněcují média i akademická sféra – a předkládá těm, jimž leží na srdci spravedlnost a morálka, plán tohoto nejznepokojivějšího předsudku.

Daniel Jonah Goldhagen

Daniel Jonah Goldhagen (1959) je bývalý profesor Harvardovy univerzity. Český vyšla jeho kniha *Hitlerovi ochotní katani*, je také autorem knih *A Moral Reckoning* a *Worse Than War*. Přispívá mj. do *New York Times*, *Los Angeles Times*, *Washington Post*, *New Republic*.

Přeložila Petruška Šustrová

Christopher Duggan

Christopher Duggan (1957–2015) byl profesorem moderních italských dějin na Readingské univerzitě v anglickém Berkshire. Napsal několik knih, mimo jiné *Fascism and the Mafia*. Roku 2008 získal Řád za zásluhy Italské republiky.

Fašistické hlasy Důvěrné dějiny Mussoliniho Itálie

Kniha představuje neotřelý a zneklidňující pohled na zemi, jež se octla v područí charismatického vůdce. Autor se vydává po stopách fašismu od jeho vzniku až k dědictví, které po sobě zanechal. Detailně rozebírá příčiny, proč se hnutí těšilo tak velké podpoře většiny italských obyvatel. Zkoumá mimořádnou moc, již měl duce nad Itálií, i to, jak se osobně stal ztělesněním fašismu. Autor vychází z málo prostudovaných pramenů, například dopisů a deníků, novinových zpráv, tajných policejních složek, populárních písní a rozhlasového vysílání, a odhaluje čtenářům, jak lidé zažívali fašismus v každodenním životě a jak jeho ideologie ovlivnila politiku, náboženství a běžný život do té míry, že Mussoliniho odkaz přetrvává v Itálii do dnešních dnů.

Přeložila Monika Kittová

Hans Maršálek

Hans Maršálek (1914–2011) pocházel z české rodiny žijící ve Vídni, po anšlusu Rakouska emigroval do Prahy. Jako člen odbojové organizace byl roku 1941 v Praze zatčen gestapem. Po roce 1945 se podílel na pátrání po válečných zločincích a vybudování mauthausenského archivu, později vedl Památník a muzeum Mauthausen.

Historie koncentračního tábora Mauthausen

Publikace je historickou studií o největším koncentračním táboře na území Rakouska, který byl také jedním z nejkrutějších a nejobávanějších táborů v době třetí říše. Prošlo jím přes 200 000 lidí, z nichž přes 100 000 bylo zavražděno, udušeno v plynové komoře či podleho nelidskému zacházení. Kniha vychází z archivních pramenů, sekundární literatury a rovněž ze vzpomínek autora, který byl od roku 1942 až do osvobození v květnu 1945 mauthausenským vězňem. Jde o nejuplněnější dokumentaci k dějinám koncentračního tábora Mauthausen.

Přeložila Barbara Köpplová

Historie

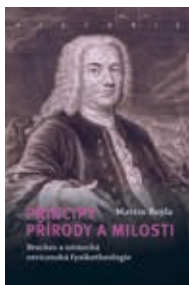

Filosofie Národního divadla a Miroslav Tyrš Příspěvek k dějinám českého myšlení 19. století

Kniha přináší novou celkovou interpretaci hlavních myšlenkových tahů, hodnot a snah českého obrození s ohledem na jejich kulminaci a reálný tvar ve stavbě Národního divadla. Je opožděným zhodnocením 150. výročí položení základního kamene Národního divadla a při té příležitosti konané premiéry Smetanova *Dalibora*, výročí, které přes to, že se pojí s největší slavností českého národa v 19. století, prošlo takřka bez povšimnutí. V protikladu k úzce identitárnímu a tradičnímu nacionalismu ukazuje národotvorný proces v jeho historickém průběhu i teoretickém promýšlení jako zprostředkovatele sociální a kulturní emancipace, *modernizace*, která se u nás silněji než jinde prolнула s *etizací* dějinného procesu.

Martin Bojda

Mgr. et Mgr. Martin Bojda, Ph.D. et Ph.D., (1991), filozof a historik, působí ve Filosofickém ústavu AV ČR. Specializuje se na duchovní dědictví evropského osvícenství a romantismu a na jeho působení ve 20. století.

Principy přírody a milosti Brockes a německá osvícenská fyzikotheologie

Hamburský básník a myslitel Barthold Heinrich Brockes napsal asi nejrozsáhlejší básnické dílo německé literatury, devítisvazkový soubor *Pozemské potěšení v Bohu* (1721–1748), v němž vytvořil jeden z klíčových mostů mezi německým barokem a osvícenstvím a mezi koncepty osvícenského filozoficko-náboženského myšlení a krásnou literaturou. Představuje duchovní a společenský pohyb v Hamburgu, který díky infiltraci západoevropských trendů tvořil „avantgardu“ osvícenské modernizace německé kultury. Po *Bouři a vzdoru* však Brockesovo dílo upadlo v zapomnění a trpí dodnes přehlížením či interpretačními zkráceními. Předložená kniha ho vykládá na pozadí německých a speciálně hamburských duchovních dějin 18. století a ukazuje jeho moderní rysy, jež Brockesovi v jeho době vynesly mimořádnou popularitu.

Martin Bojda

↑

David Svoboda

David Svoboda, Ph.D., (1977) pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů a zabývá se moderními dějinami Ukrajiny, ukrajinsko-polskými vztahy a osudy Ukrajiny v Sovětském svazu.

Koedice s Ústavem pro studium totalitních režimů

Jablko z oceli

Zrod, vývoj a činnost ukrajinského radikálního nacionalismu v letech 1920–1939

Konfliktní téma spojené se jmény S. Bandery, R. Šucevyče, Organizace ukrajinských nacionalistů a Ukrajinské povstalecké armády budí vášně daleko od hranic postsovětského prostoru. Události na Ukrajině roku 2014 ukázaly náchylnost této problematiky ke zneužití, ať již strůjci oživené ruské agrese, polskými nacionalisty, nebo ukrajinskými politickými technology postsovětské éry. Kniha je v českém akademickém prostředí prvním pokusem podat objektivní obraz zrodu a formativní etapy hnutí, jehož historická role dělí nejen historiky, ale i celé národy a jejich politické reprezentace. Publikace se zabývá polsko-ukrajinským nacionálním soupeřením na pozadí dějin meziválečné Evropy, svým záběrem ale zasahuje ještě do 19. století, jehož duch přefala první světová válka, a nezastavuje se ani před dramatickým děním na československé Podkarpatské Rusi pomnichovského období.

Danuta Czechová

Danuta Czechová (1922–2004), polská historička a vědecká pracovnice Státního muzea v Osvětimi, publikovala vědecké práce v Polsku i zahraničí, působila jako odborná znalkyně v procesech s esesmany působícími v koncentračním táboře Auschwitz.

Kalendář událostí

v koncentračním táboře Auschwitz

Kniha představuje základní pramen informující o dění v koncentračním táboře Auschwitz, dokument, který nemá ve světě obdoby. Autorka den po dni odhaluje historii koncentračního tábora, uvádí, kdy a odkud přijížděly jednotlivé transporty, kolik osob v nich bylo, kolik jich ihned po příjezdu poslali po selekci do plynových komor, kolik do tábora. Popisuje nejdůležitější události v táboře, popravy, útoky vězňů, budování, rozšiřování a konečně i likvidaci a evakuaci tábora, které jsou doloženy svědectvy i podloženy dochovanými dokumenty. Sama autorka nad knihou pracovala téměř do posledních let svého života a z jejího díla vycházejí či se na něj odvolávají všechny významné vědecké práce autorů z celého světa.

Přeložila Lenka Kuhar Daňhelová

Ladislav Štoll

Publikace se věnuje mapování vlivu novináře, literárního kritika, politika a komunistického ideologa Ladislava Štolla (1902–1981) na formování československé kultury ve 20. století. Život Ladislava Štolla zachycuje formou politické biografie, která ukazuje jeho činnost v kontextu diskusí, polemik a politického vývoje československé kulturní levice. Stěžejní kapitoly se věnují Štollu politickému působení v kulturní politice padesátých let, včetně vlivu jeho nejznámějšího referátu *Třicet let bojů za českou socialistickou poezii*. V knize je zachycen Štollův politický vzestup i období kritického zhodnocení jeho politicko-estetických konceptů v období destalinizace druhé poloviny padesátých let, mocenského pádu v době pražského jara 1968 i jeho návratu a činnosti v letech sedmdesátých.

Vojtěch Čurda

Mgr. Vojtěch Čurda, Ph.D., (1985) vystudoval obor dějepis – základy společenských věd na Pedagogické fakultě UK. Působí jako pedagog na Pražské konzervatoři a je členem výkonné redakce odborného časopisu *Marginalia historica*.

Legandy, mýtus a dějiny Pojem vyhnání v německé paměti

Odborná kniha německé historičky českého původu Evy Hahnové a německého historika Hanse Henninga Hahna analyzuje „vyhnání Němců“ jako jedno z nejspornějších témat německých moderních dějin. Jeho významnou součástí tvořil i poválečný odsun Němců z Československa. Kniha se zabývá poválečnou historií, různorodými zkušenostmi „vyhnanců“, a především objasňuje různé formy německého vzpomínání na vyhnání. V mnoha případech opravuje četné, dodnes živé legendy z poválečné doby a vrhá nové světlo na některé konkrétní, dosud nevyjasněné události. Čtenářům poskytuje nový, detailní obraz dění souhrnně označovaného jako vyhnání, a tedy i historického kontextu, v němž probíhal odsun Němců z Československa.

Eva Hahnová,
Hans Henning Hahn

Eva Hahnová (1946), česko-německá historička a bohemistka, se narodila v Praze a od roku 1968 žije v Německu. Specializuje se na sudetoněmecké dějiny a tematiku Židů po roce 1939.

Hans Henning Hahn (1947), profesor východoevropských dějin, se věnuje vztahům Německa s východními sousedy v 19.-20. století.

Přeložila Šárka Stellnerová

České vydání je doplněno novou předmluvou autorů

Václav Smyčka

Mgr. Václav Smyčka, Ph.D. et Ph.D., (1988) vystudoval české dějiny a germanistiku na Filozofické fakultě UK. Působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se českou a českoněmeckou literaturou, historickou imaginací a dějinami vědění.

Objevení dějin Dějepisectví, fikce a historický čas na přelomu 18. a 19. století

Kniha se zabývá proměnou vnímání historického času a zobrazování minulosti na přelomu 18. a 19. století. Ptá se, k čemu je nám dějepisectví a jak se proměnil způsob situování se naší společností v dějinách. Jak se vyvíjel způsob zachycování minulosti v dějepisectví, literatuře či na divadle? Odpověď na tyto otázky nachází v pěti zásadních inovacích historického myšlení, které přispěly ke zrození moderní společnosti. Jde o představu o kontinuální kumulaci vědění související s růstem knižních trhů, vyprávěcí přístup k historické zkušenosti ovlivněný historickými romány a dramaty, filozofii dějin jako sekularizovaný teleologický rámec historického myšlení, objevení moderního pojetí kultury coby prostředku popisu společnosti a narativizaci kolektivních identit.

Adam Burakowski,
Paweł Ukielski,
Aleksander Gubrynowicz

Adam Burakowski (1977) je polský historik, politolog, publicista a diplomat. Od roku 2017 působí jako velvyslanec Polské republiky v Indii.

Paweł Ukielski (1976) je polský historik a politolog. Od roku 2016 je zástupcem ředitele Muzea varšavského povstání.

Aleksander Gubrynowicz (1974) je polský právník. Specializuje se na problematiku střední a východní Evropy.

1989 – Podzim národů

Kniha poskytuje komplexní srovnávací analýzu průběhu tohoto procesu v Německé demokratické republice, Československu, Bulharsku, Rumunsku, Maďarsku a Polsku. Ukazuje jak poslední roky režimu a události roku 1989, tak jejich vliv na pozdější osud zemí a světa. Aktuální letopočet se pro takovou významnou práci zdá jako vhodná doba: od událostí roku 1989 vznikl už určitý odstup, na druhou stranu žije mnoho přímých pamětníků, od nichž lze získat kvalitní očitá svědectví. Autoři analyzovali vliv ekonomických, ideologických a politických faktorů (vnitřních i vnějších) na erozi a zhroucení systému, přičemž zároveň poukázali na mnoho podobností a rozdílů v průběhu tohoto procesu. Kniha se rovněž dotýká otázky kolektivní paměti o daných událostech ve všech popsáných zemích.

Přeložila Sylvie Miltnerová

Scénická poznámka středověkého náboženského dramatu: liturgické a pololiturgické hry

Scénické poznámky středověkých náboženských her (tzv. rubriky) představují svébytnou a nedílnou část středověkého dramatického textu, která bývá nejčastěji analyzována za účelem rekonstrukce jeho scénické stránky a podoby. V pozadí zájmu však zůstává specifický a různorodý charakter a jazyk rubrik, jakož i jejich původ, rukopisná tradice, účel a funkce ve středověkých dramatických textech. S využitím divadelní teorie a terminologie týkající se obecně scénické poznámky v dramatickém textu sleduje tato práce rubriky náboženských her především z hlediska jejich podoby, formy a funkce v kontextu středověkého liturgického dramatu a jeho performance. Kniha je sondou nejen do opomíjené tematiky rubrik a textové podoby středověkého dramatu, ale současně i do inscenačních konvencí a postupů liturgického divadla středověku.

Kateřina Vršecká

Mgr. Kateřina Vršecká, Ph.D., (1975), klasická filoložka a divadelní teoretička, působí od roku 2000 v oddělení středolatinšské lexikografie Kabinetu pro klasická studia Filosofického ústavu AV ČR. Podílí se na tvorbě *Slovníku středověké latiny v českých zemích*.

Ruce světové revoluce Carlos a jeho teroristická skupina v dokumentech StB, 1976–1989

O prvním globálním teroristovi Iliji Ramírezevi Sánchezi, řečeném Carlos, bylo známo, že se v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století pohyboval po střední a východní Evropě. Praha, Berlín, Budapešť, Sofie a zřejmě i Bukurešť byla hlavní města států sovětského bloku, která umožňovala Carlosovi i jeho teroristické skupině podnikat útoky a udržovat rozsáhlou síť extremistů. Až dosud však nebyla – snad kromě východního Německa a částečně Maďarska – známa jeho konkrétní činnost v těchto zemích a opatření komunistických bezpečnostních složek. Edice přináší několik set dokumentů z provenience operativních správ československé Státní bezpečnosti o rozpracování Carlose a členů jeho skupiny, o schůzkách s členy dalších teroristických skupin, jejich sledování po pražských ulicích a odposlouchávání v hotelu InterContinental.

Pavel Žáček

PhDr. Pavel Žáček, Ph.D., (1969) je novinář, historik, státní úředník a politik, zakladatel a první ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů a Archivu bezpečnostních složek.

Pavel Nývlt,
Michal Habaj

Mgr. Pavel Nývlt, Ph.D., (1986) působí v Kabinetu pro klasická studia Filosofického ústavu AV ČR. Je autorem několika studií v českých i zahraničních časopisech věnovaných Thukýdiovým *Dějínám*.

Doc. Michal Habaj, Ph.D., (1983) působí na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Zabývá se otázkou formování identit ve starověkém světě, kontaktem kultur a různými aspekty řeckých a achajmenovských dějin.

Angel Nikolov

Angel Nikolov (1943) je bulharský historik, novinář, spisovatel a scenárista. Události léta 1968 zažil jako přímý svědek, student ČVUT a UK v Praze, a účastnil se protestů. Poté se musel vrátit do Sofie, kde vystudoval dějiny a filozofii.

Válka o Řecko: Sparťané proti Athéňanům

Válka byla konstantou života starověkých Řeků, prostředím, v němž vznikala proslulá díla architektury, krásné literatury, filozofie nebo politického myšlení. Peloponnéská válka mezi Spartou a Athénami v letech 431–404 př. n. l. přivodila smrt mnoha lidí i mnoha nadějí. Po stručném úvodu o pramenech představuje tato kniha význam války v životě starověkých Řeků a způsoby válčení na zemi i na moři. Poté popisuje události pěti desetiletí od perské invaze do Řecka po vypuknutí války, jednotlivé etapy tohoto konfliktu až po kapitulaci Athén a nakonec líčí, jak Sparta se svým vítězstvím naložila. Kniha uzavírají životopisy Spartanů a Athéňanů, kterým ve válce připadla nejvýznamnější úloha.

Žhavé léto Srpen 1968 bulharskýma očima

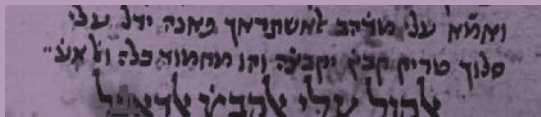
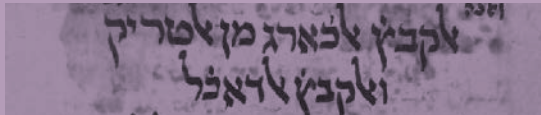
Dokumentární a částečně memoárová kniha vypráví na základě historických pramenů, rozhovorů s pamětníky a účastníky i vlastních zážitků o událostech pražského jara 1968. Nechybí široce a detailně pojaté historické zasazení ani pohled do každodenního života občanů i vojáků, publikace se zároveň nese v emocionálním duchu tohoto převratného období. Značnou měrou se zaměřuje na vyvracení zažitých mýtů, které tuto historickou kapitolu dodnes obklopují, a příběhy jsou nezřídka představeny z několika hledisek. První část připomíná vnitropolitické i mezinárodní souvislosti pražského jara, jeho průběh a příčiny. Druhá část již hovoří přímo o bulharské účasti na intervenci a její ohlasy v Bulharsku – od srpna 1968 až do současnosti.

Přeložila Jana Georgievdová

Judaica

Židovské myšlení od starověku po současnost představují komentované překlady původních prací – z hebrejštiny, judeo-arabštiny, ale i řečtiny, angličtiny nebo francouzštiny, a také monografie o významných židovských učencích.

Pavel Sládek

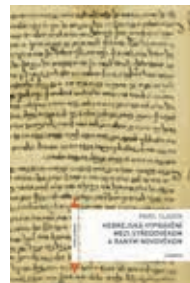
Doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D., (1976) je český judaista působící na Filozofické fakultě UK.

Zabývá se raně novověkou židovskou kulturou, především rabínskou literaturou a židovskou knižní kulturou v období po objevu knihtisku.

Hebrejské vyprávění mezi středověkem a raným novověkem

Devadesát devět příběhů z jeruzalémského rukopisu

Ačkoli většinu hebrejsky psané středověké a raně novověké literární produkce tvoří texty náboženskoprávní, vznikaly také texty etické, filozofické, vědecké, cestopisné, historiografické nebo vyprávěcí. Právě hebrejská vyprávění jsou tématem knihy. Úvodní studie si klade otázky po společenském zakotvení středověkých a raně novověkých hebrejských vyprávění, zejména po vztahu hebrejských vyprávění k učencecké („vysoké“) kultuře. V centru knihy pak stojí komentovaný překlad jednoho ze středověkých souborů hebrejských vyprávění, dochovaný v rukopisu z počátku 16. století. Knihu doplňují překlady některých dalších hebrejských vyprávění, ilustrující jejich vývoj od sklonku starověku.

Saadja ben Josef

Doc. PhDr. Daniel Boušek, Ph.D., (1973) působí na Katedře Blízkého východu FF UK.

Mgr. Dita Válová, Ph.D., (1971) pracuje v Ústavu filozofie a religionistiky FF UK.

Kniha o tom, co si lidé myslí a čemu věří

Toto teologicko-filozofické pojednání (jud.-ar. *Kitāb al-Amānāt wa-l-tiqādāt*), jehož autorem je rabín a rektor akademie v Bagdádu Saadja ben Josef (882–942), je jednou z prvních vědeckých monografií vzniklých v židovském prostředí. Text může být označen za revoluční literární počín, protože v prostředí židovské halachické literatury představuje nový typ literatury, který nepracuje s asociativním výkladem právních a náboženských otázek tolik typickým pro talmud, ale předkládá souvislý a detailní výklad jednotlivých témat. Kniha si tak klade za cíl být didaktickou příručkou poskytující čtenáři jasnou oporu pro mezináboženské polemiky, které byly nedílnou součástí intelektuálního života kosmopolitního Bagdádu první poloviny 10. století. Saadja svému čtenáři představuje jediný správný názor na vznik světa, Stvořitele, důvod seslání příkazů a jejich povahu, lidskou duši i posmrtný život.

Přeložili Daniel Boušek a Dita Válová

Kníže knih

Jak jeden sběratel vybudoval nejtrvalejší a nejpozoruhodnější židovskou knihovnu v dějinách

David Oppenheim (1664–1736), vrchní pražský rabín na počátku 18. století, vybudoval jedinečnou sbírku židovských knih a rukopisů, které se všechny dochovaly a jsou uloženy v Bodleian Library v Oxfordu. Jeho pozoruhodná sbírka svědčí o nesčetných konexích Židů přes hranice států a o kontaktech mezi Židy a křesťany. Tato knihovna sloužila rabínským učencům i představitelům židovských obcí, seznamovala nové čtenáře se starými knihami a fungovala jako jedinečný zdroj osobní autority, díky níž si Oppenheim získal slávu v židovské společnosti i mimo ni. Na základě pečlivé rekonstrukce archivu otevírá kniha Joshuy Teplitského okno do společenského života knih v raně novověké Evropě.

Přeložil Jiří Kasl

Pinkasim jako pramen ke studiu správy a vnitřní politiky židovských obcí

Židovské obce středověku a zejména raného novověku na jedné straně podléhaly vnějším regulacím ze strany vrchnostenských úřadů, současně jejich vnitřní správu zajišťovaly často komplikované struktury samosprávy, zvané *kahal*. Organizace samosprávy, její vztah s vrchností, ale zejména pak její každodenní praxe se odráží v různých typech záznamů, zvaných pinkasim. Kniha předkládá popis tohoto typu pramenů a na základě dochovaných pinkasů z Čech rekonstruuje vnitřní fungování židovských samospráv, i vzhled do každodennosti českých židovských obcí raného novověku.

Joshua Teplitsky

Joshua Teplitsky je docentem historie na Newyorské státní univerzitě ve Stony Brooku. Specializuje se na dějiny Židů v Evropě v raně novověkém období, židovsko-křesťanské vztahy, hmotnou kulturu a na studium knih a médií.

Olga Sixtová a kol.

Mgr. Olga Sixtová, Ph.D., (1968) je česká judaistka, působící na Filozofické fakultě UK. Zabývá se raně novověkou židovskou kulturou, především dějinami hebrejského knihtisku a samosprávy židovských obcí v českých zemích.

David Biernot,
Kamila Kohoutová,
Elliot R. Wolfson

Mgr. David Biernot, Th.D., (1973) vyučuje hebrejštinu a židovskou náboženskou filozofii na Husitské teologické fakultě UK.

Mgr. Kamila Kohoutová (1990) se zabývá studiem odkazu pražského Maharala. Působí na Husitské teologické fakultě UK.

Prof. Elliot R. Wolfson, Ph.D., (1956) je předním světovým odborníkem na židovský mysticismus. Působí na Kalifornské a Newyorské univerzitě.

Koedice s Husitskou teologickou fakultou Univerzity Karlovy

Jiří Starý,
Pavel Sládek
(eds.)

PhDr. Jiří Starý, Ph.D., (1971) působí v Ústavu germánských studií Filozofické fakulty UK. Zabývá se především staroseverskou kulturou a německou filozofií 19. století.

Doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D., (1976) je český judaista působící na Filozofické fakultě UK. Zabývá se raně novověkou židovskou kulturou, především rabínskou literaturou a židovskou knižní kulturou v období po objevu knihtisku.

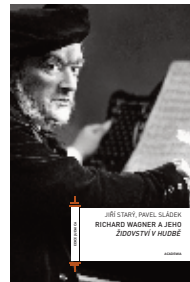
Pražský Maharal mezi tradiční aškenázskou učeností, mystikou a filozofií

Kolektivní monografie představuje myšlenkový svět rabího Jehudy Levy ben Bešařela, pražského Maharala. Kniha předkládá jeho syntézu tradiční agadické látky Talmudu a midrašů, náboženské filozofie a mystiky. Přináší srovnání Maharalova díla s myšlenkovým odkazem některých jeho současníků a dále přibližuje způsoby, kterými Maharal přejímal starší mystická a nábožensko-filozofická díla, dostupná aškenázským učencům 16. století. Zvláštní pozornosti se dostává vlivu knihy Zohar na Maharalovo myšlení. Mimořádnou součástí publikace je studie o recepci Maharalova díla ve východoevropském chasidismu.

Richard Wagner a jeho Židovství v hudbě

Kolektivní monografie pojednává o Wagnerově nechvalně proslulém spisu *Židovství v hudbě* a obecněji o sociálně-politických aspektech provozování Wagnerových oper. Vojtěch Kolman předkládá radikální kritiku Wagnerova myšlení z filosofických pozic. Aleš Urválek zasazuje Wagnera do kontextu německé romantiky. Jiří Starý interpretuje *Židovství v hudbě* v kontextu ostatních Wagnerových teoretických spisů. Miroslav Petříček ukazuje, proč Wagnerův spis uniká jednoznačnému hodnocení, Pavel Sládek se zabývá problémem provozování Wagnerovy hudby ve Státě Izrael a spojuje jej s potřebou symbolické denacifikace evropského hudebního provozu. Štěpán Zbytovský se zamýšlí nad recepcí Wagnerova kontroverzního textu v současném Německu. Nakonec Boris Blahak předkládá revizi obecně přijímaných představ o karikaturách Židů ve Wagnerově *Prsteni Nibelungů*.

Knižní kultura

Kulturní historie psaného slova je jedním ze zásadních faktorů pro vývoj lidské civilizace. Edice se zabývá materiální podobou textů rukopisných i tištěných, jejich grafickou úpravou, výrobou, rozšířením, zpřístupňováním, čtením a jinými souvisejícími kulturními praktikami, a to od antiky až do věku digitální revoluce.

Jiřina Šmejkalová,
Lenka Pořízková
(eds.)

PhDr. Jiřina Šmejkalová, CSc., (1960) se zabývá otázkami centrálně řízené knižní kultury. Působila na severoamerických a britských univerzitách, v současnosti přednáší na FF UK a UP v Olomouci.

Mgr. Lenka Pořízková, Ph.D., (1980) působí na FF UP v Olomouci, kde se zabývá knižní kulturou, typografií a dějinami českého knižního trhu. Řídí Vydavatelství FF UP.

Marta Vaculínová,
Martina Šárovcová,
Alena Nachtmannová

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D., (1969) působí v Kabinetu pro klasická studia Filosofického ústavu AV ČR.

Mgr. Martina Šárovcová (1979) se věnuje výzkumu pozdně středověkých a raně novověkých iluminovaných rukopisů.

PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D., (1972) je odborná pracovnice Střeďočeského pracoviště Národního památkového ústavu.

**Kniha vychází v rámci
Strategie AV21**

Co jsou dějiny knihy? Antologie textů k dějinám a teorii knižní kultury

Kniha uvedená názvem klasické stati předního představitele oboru Roberta Darntona přináší studie zaměřené na téma historiografie a dějiny knih a knižní kultury. Cílem svazku je zachytit proměny, jimiž zkoumání knižní kultury ve smyslu analýzy komplexních vztahů mezi společenskou existencí tištěného textu, jeho materiální podobou a významy, jichž je nositelem, prošlo zejména ve druhé polovině 20. a na počátku 21. století. Soustředí se na klíčové texty, které definovaly předměty a metody historiografie knihy. Obsahuje i studie badatelů, kteří rozpracovávají jednotlivé aspekty Darntonova modelu knižního komunikačního okruhu, jenž spojuje autory prostřednictvím sítí nakladatelů, knihařů, tiskařů, knihkupců, distributorů a knihovníků se čtenáři.

Portréty předbělohorských intelektuálů

Monografie přináší mezioborový pohled na portréty učenů, lékařů, kněží, básníků a dalších intelektuálních profesí raného novověku. Dochované podobizny ve starých tiscích a rukopisech byly prozkoumány z pohledu dějin umění, dějin odívání a pozornost je věnována také doprovodným textům. Součástí publikace je rovněž souborný katalog více než stovky portrétů, z nichž mnohé jsou publikovány vůbec poprvé. Autorky si všímají sebeprezentace intelektuálů, ať už se projevuje angažováním kvalitního umělce, v elegantním oblečení, či v pochvalných básních na osobnost nebo dílo zobrazeného.

Lingvistika

Co je nám bližšího než mateřský jazyk?
Práce našich předních jazykovědců,
v širokém záběru od fonetiky po sociolingvistiku,
přinášejí knihy této edice. Jsou určeny
laickému i odbornému publiku.

Marta Šimečková

Mgr. Marta Šimečková, Ph.D., (1985) působí v Ústavu pro jazyk český AV ČR. Zabývá se především dialektologií a diachronní jazykovědnou bohemistikou.

Dynamika kulturní češtiny 16.–18. století Čtyři případové studie z roviny hláskosloví

Monografie se věnuje čtyřem pravopisně-hláskoslovným jevům, konkrétně protetickému *v-* (např. *vokno*), úženi *é > í* (*dobrý mlíko*), diftongizaci *ý > ej* (*bílej mlejn*) a náslovné diftongizaci *ú- > ou-* (*oumysl*), a to v tištěných literárních památkách z 16. až 18. století. Těžištěm monografie je jazyková analýza dobových literárních pramenů ve snaze o postižení tehdejší uzance, vývojových tendencí a odlišností od dnešní jazykové situace. Práce materiálově vychází z více než 100 tisků z okruhu náboženských, historiografických a jazykově reflexivních textů. Monografie zásadním způsobem přispívá k poznání češtiny 16. až 18. století; doplňuje dosavadní poznatky o nové informace a koriguje některé starší soudy, například o tzv. jazykovém úpadku, neprávem přisuzovaném barokní češtině.

Miloslav Vondráček

PhDr. PaedDr. Miloslav Vondráček, Ph.D., (1963) je lingvista, působí v Ústavu pro jazyk český AV ČR – souběžně v oddělení gramatiky i současné lexikologie a lexikografie.

Gramatické kategorie substantiv

Centrem autorova zájmu jsou významy mluvnických kategorií vyjadřovaných podstatnými jmény – tedy rodu, životnosti, čísla a pádu. Teoreticky analyzuje a empiricky dokládá, jak tyto kategorie fungují z hlediska jazykového systému a jak systémových možností využívá mluvčí. Reálným jazykovým materiálem ilustruje, jak se tvaroslovnými a slovtvornými prostředky utvářejí morfologické významy jmen a do jakého postavení se dostávají vůči významům lexikálním, tj. jak vznikají fragmenty komplexní sémantické struktury textu a komunikátu. Prostředky chápe jako přirozeně polyfunkční, jejich hodnoty zachycuje ve škálách tvořících kontinuum významů každé z gramatických kategorií.

Míšení žánrů, stylů a diskurzů v internetové komunikaci

Kolektivní monografie je výsledkem výzkumu žánrů mluvené, psané a multimodální komunikace, jejichž sociální relevance ve zvolených komunikačních sférách je nesporná, ale jež nejsou v těchto sférách považovány za typické (např. ve sféře odborné komunikace jsou to propagační materiály univerzit ve srovnání s přednáškami) nebo jejichž autoři nejsou považováni za primární původce komunikátů v dané sféře (např. ve sféře institucionální komunikace jsou to občané píšící žádosti, stížnosti apod. ve srovnání s úředníky). Řešitelský tým vychází teoreticky a metodologicky ze stylistiky psaného a mluveného jazyka, pragmatiky a z analýzy diskurzu, včetně analýzy multimodální. Druhá část monografie se skládá mj. z analýz filmových recenzí publikovaných časopisecky a na internetu, věnuje se twitterovým účtům institucí, vlogům nebo online sportovním přenosům.

Jana Hoffmannová,
Jiří Homoláč,
Lucie Jílková,
Jakub Kopecký,
Petr Mareš,
Kamila Mrázková

Prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc., (1950), doc. PhDr. Jiří Homoláč, CSc., (1964), Mgr. Lucie Jílková, Ph.D., (1972), Mgr. Jakub Kopecký, Ph.D., (1982) a Mgr. Kamila Mrázková, Ph.D., (1973) působí v oddělení stylistiky a sociolingvistiky Ústavu pro jazyk český AV ČR. Prof. PhDr. Petr Mareš, CSc., (1954) působí v Ústavu českého jazyka a teorie komunikace FF UK.

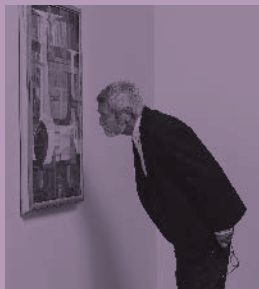
Slovník univerbizátů (zjednoslovněných názvů)

Slovník univerbizátů je speciálním jazykovým slovníkem, jaký u nás dosud nebyl publikován. Jde v něm nikoli o význam či tvar slova samého nebo o jeho pravopis, výslovnost či historii, nýbrž o to, přiřadit souslovnému názvu – například absolventský film – synonymní název zjednoslovný – absolventák. Některé z těchto univerbizátů jsou názvy běžné a frekventované i v psaných textech, například kreditka za kreditní karta, jiné jsou užívány jen v úzkém okruhu lidí spojených profesí nebo sportovní či kulturní činností; např. proutěnka za proutěná překážka. Slovník zahrnuje více než 1200 univerbizovaných názvů, včetně vlastních jmen (Lomničák, Prodanka) a je uspořádán abecedně. Užívání univerbizátu i jemu odpovídajícího sousloví v psaných textech je bohatě dokumentováno z autentických psaných zdrojů.

Ivana Kolářová,
František Štícha

již vyšlo

V edici *m* vycházejí odborné monografické publikace věnované významným i dosud méně známým uměleckým osobnostem 20. a 21. století se zvláštním důrazem na středoevropský region.

Musatov

Kniha je první monografií, která se věnuje tvorbě ruského malíře a ilustrátora Grigorije Musatova (1889–1941). Na základě dobových pramenů a soupisu díla, který vytvářel autorův přítel a sběratel v jedné osobě, bylo možné vytvořit publikaci propojující biografii s rozbořením děl, hledat skryté odkazy a interpretovat autorovu osobitou ikonografii (včelař a včelíny, loď jako obraz v obraze, židovství, Volha aj.). Vedle hledání osobních poselství bylo neopominutelným úkolem zasadit Musatovovu tvorbu do širších souvislostí českých spolků, do česko-ruského emigrantského kontextu i do kontextu francouzského a ruského. Jsou zde vyzdvihnuty odlišnosti, ale také spojitosti s tvorbou Marca Chagalla a Henriho Rousseaua, s kterými je Musatov nejčastěji srovnáván.

Barbora Klímová

PhDr. Barbora Klímová (1978), kurátorka a publicistka, vystudovala Filozofickou fakultu UK.

Koedice s Kunsthalle Praha a Galerií Kodl

Rotrekl

Malíř a ilustrátor Teodor Rotrekl (1923–2004) dosud nepatří ke klasikům českého výtvarného umění. Známý je spíše jako ilustrátor vědeckofantastické literatury. Rotrekl byl přitom prvním domácím umělcem, který veřejně vystavil prostorovou asambláž, začal kombinovat malbu s fotografií a experimentoval s technikou pop artové obrazové montáže. Jeho světonázor se vymykal dnešnímu vnímání hodnot českého poválečného umění, spjatého s tvorbou vymezující se vůči komunistickému režimu. Patřil k umělcům, kteří se v 50. a 60. letech ztotožňovali s vládnoucími politickými ideály. Po kritice okupace Československa v roce 1968 sice nemohl vystavovat, přesvědčeným komunistou ale zůstal až do smrti. Monografie představuje celek tvorby Teodora Rotrekla, včetně užitého umění. Současně analyzuje prostředí kultury socialistického Československa. Přibližuje dobové funkce populárně-naučné ilustrace, ideologický rozměr vědecké fantastiky a rozebírá vztah mezi Rotreklovou tvorbou a globálním pop artem.

Tomáš Pospiszyl

Doc. Mgr. Tomáš Pospiszyl, Ph.D., (1967) se zabývá uměním 20. a 21. století. Zajímá se o umění socialistického Československa a o vztah mezi filmovým a výtvarným uměním. V současnosti vede katedru teorie a dějin umění na Akademii výtvarných umění v Praze.

Koedice s Kunsthalle Praha a Galerií Kodl

Orient

Nechme se vtáhnout do tajů Orientu. Edice nás seznamuje se vzdálenými kraji, exotickými kuriozitami, ale i seriózními vědeckými pracemi zabývajícími se dějinami, kulturami a jazyky daných oblastí, a to prostřednictvím překladů autentických literárních památek Orientu i fundovaných, nepředpojatých a zasvěcených studií starších i současných badatelů a orientalistů.

Kniha náboženských a filozofických sekt a škol

Kniha perského učenice Muhammada aš-Šahrastáního (1086–1153) je všeobecně pokládána za nejvýznamnější islámské středověké dílo věnované náboženstvím a filozofickým směrům na tehdejší Blízkém východě a ve Středomoří. V prvním díle této pomyslné „protoreligionistické encyklopedie“ se Šahrastání snažil, na rozdíl od svých předchůdců na poli hereziografie, především vysvětlovat a analyzovat, nikoliv soudit a proklínat. A právě pro tuto svou relativní nestrannost, jakož i přehlednost a úctyhodný rozsah je Šahrastáního kniha stále vydávána, studována i citována jakožto význačný pramen ke studiu středověké islámské duchovnosti. Bohatě komentovaný český překlad obsahuje rozsáhlou úvodní studii věnovanou jak Šahrastáního odkazu a jeho interpretaci, tak i jeho zařazení do kontextu středověkého islámského myšlení.

Přeložil a úvodní studii napsal Bronislav Ostránský

Život vznešeného Kršny

Bhágavatapurána (pravděpodobně 10. stol. n. l.) patří k nejvýznamnějším dílům sanskrtské literatury a tvoří jeden z nosných pilířů indických náboženských tradic. Rozsáhlý kolektivně-anonymní spis je nejznámějším a současně i nejvlivnějším plodem mimořádně produktivního žánru nábožensko-vyprávěcí literatury, souhrnně nazývaného purány. X. kniha tohoto díla líčí klasický životopis boha Kršny, který sestoupil na Zem, zrodil se jako člověk, vyrůstal mezi pastýři v kraji zvaném Bradžsko a v dospělosti se stal věrným ochráncem nejen svého klanu, ale všech dobrých a spravedlivých lidí. Poutavou vyprávěcí linku doplňují závažné filozofické pasáže, týkající se představ o podstatě boha, člověka a jejich vzájemného vztahu. Český překlad tohoto kanonického díla je vůbec první ucelenou ukázkou puránového žánru porýzenou přímo ze sanskrtského originálu.

Přeložil a úvodní studii opatřil Zdeněk Štipl

Muhammad
aš-Šahrastání

PhDr. Bronislav Ostránský, Ph.D.,
(1972) vystudoval arabistiku
a dějiny a kulturu islámských
zemí na Filozofické fakultě UK
v Praze a v současnosti působí
jako vědecký pracovník
v Orientálním ústavu AV ČR.

Zdeněk Štipl (ed.)

PhDr. Zdeněk Štipl, Ph.D., (1976)
působí v Ústavu asijských studií
Filozofické fakulty UK.

Paměť

Inspiraci i ponaučení můžeme najít v životních příbězích druhých. Edice nabízí memoárově laděné texty nejen významných českých vědců, ale i dalších zajímavých osobností, jejichž osudy dobře charakterizují pohnutou dobu 20. století.

V ediční řadě vycházejí také životopisné monografie a edice korespondence.

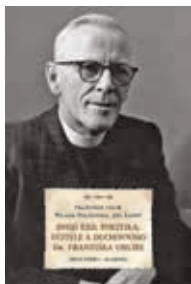

Další, prosím

Kniha Tomáše Krause je svědectvím o naší nedávné minulosti. Jaký byl život v socialistickém Československu druhé poloviny 20. století z pohledu někoho, jehož oba rodiče přežili holokaust? Jak vypadala tehdejší kulturní a společenská scéna? Jaké byly radosti a jaká traumata někoho, kdo se ocitl ve víru událostí? Kniha je sice jen střípkem do historické mozaiky, kterou postupně pracně skládáme, přináší však mnohdy cenná svědectví o lidech a událostech, které dnes považujeme za klíčové. Často jde o intimní vhléd do soukromí nejen autora a jeho rodiny, ale i do zákulisí tehdejšího hudebního, filmového a divadelního světa. Kniha je cenná mimo jiné i tím, že popisuje události, které by jinak upadly v zapomnění. Vznikla původně jen jako základ rodinné kroniky, ale bude jistě zajímavým čtením pro širokou veřejnost.

Tomáš Kraus

JUDr. Tomáš Kraus (1954) je tajemníkem Federace židovských obcí v ČR. V roce 2018 byl jmenován stálým zástupcem Amerického židovského výboru (American Jewish Committee) pro Českou republiku. Přednáší na New York University v Praze.

Dvojí exil politika, učitele a duchovního Dr. Františka Uhlíře

Publikace zpřístupňuje život, práci a myšlenkové a duchovní dědictví Františka Uhlíře, předního politika Československé strany národně socialistické, místopředsedy Státní rady v exilu za druhé světové války, po únoru 1948 v exilu v Kanadě profesora sociologie, kněze anglikánské církve a zakladatele misie pro vzdělávání dospělých Temple Pastures u Ottawy. Jedná se o vydání dosud neznámých Uhlířových deníků a pamětí z doby druhé světové války a překladu jeho anglicky vydaných pamětí z Kanady, které doplňují odborné studie „František Uhlíř v zápasech, nadějích a zklamáních svého exilu za 2. světové války“ a „František Uhlíř v Kanadě – prorok i praktik“.

František Uhlíř

Doc. Jiří Kašný, Th.D., (1958) se habilitoval na Univerzitě Palackého v Olomouci, působí na katedře filozofie a religionistiky Anglo-americké vysoké školy v Praze, specializuje se především na právní filozofii.

Prof. PhDr. Milada Polišínská, CSc., (1952) se specializuje na moderní dějiny střední a východní Evropy s hlavním zaměřením na diplomatické dějiny. Působí na Anglo-americké vysoké škole, kde byla také děkankou i prorektorkou.

Přeložil Jiří Kašný

Edičně připravili Milada Polišínská a Jiří Kašný

František Masařík

JUDr. František Masařík (1902–1989) byl justičním důstojníkem. V roce 1949 byl zatčen a jeho další život byl poznamenán kádrovými postihy ze strany režimu. Jeho největší zálibou se stalo sepisování kronik. Vytvořil rozsáhlé kronikářské dílo zahrnující větší část 20. století.

Konec války a začátek míru

Obsah knihy odpovídá denní kronice autora z roku 1945. Největší pozornost je věnována bombardování Prahy 14. února téhož roku. Autor navštívil bombardovaná místa a podrobně popsal zasažené objekty a zčásti i osudy postižených. Následuje líčení květnových událostí v Praze od 5. května do osvobození a dále. Masařík procházel ulicemi a zaznamenával náladu, postoje a chování civilních obyvatel. Jde o významné, cenné a autentické svědectví z těchto dnů. Další měsíce po osvobození Prahy jsou ve znamení postupné obnovy státu z hlediska politického, hospodářského a společenského. Údaje z tohoto období jsou podloženy četnými zprávami z tisku, rozhlasu i z vlastního pozorování. Je tak možné udělat si obrázek o průběhu každodenního života normálních občanů včetně autorovy rodiny. Text je doplněn mnoha fotografiemi.

Edičně připravili Ivo Masařík a Zdenko Maršálek

František Laichter
Jiří Lach (ed.)

Prof. PhDr. Jiří Lach, Ph.D., M.A., (1971) přednáší na Katedře politologie a evropských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, v letech 2010–2018 byl děkanem této fakulty a od roku 2018 zastává post prorektora UP. Zabývá se soudobými českými a evropskými dějinami, především dějinami kultury a historické vědy.

Vychází v koedici
s Nakladatelstvím EMAN

O umlčené kulturní epoše
Kus nakladatelské historie

Paměti významného českého nakladatele Františka Laichtera (1902–1985), nejmladšího ze tří synů nakladatele Jana Laichtera (1858–1946). Ve svých pamětech, psaných s časovým odstupem v letech 1974–1980, líčí činnost nakladatelství ve dvacátých a třicátých letech, kdy produkce reflektovala aktuální politické otázky, složité období protektorátu a nakonec beznadějný zápas o zachování demokratické podoby nakladatelského oboru v poválečných letech, který vyústil – stejně jako u dalších významných nakladatelských domů – v likvidaci roku 1949. Autor zasadil své vyprávění do širšího kontextu dobových událostí a vytvořil tak poutavý obraz vývoje české společnosti.

K vydání připravil a úvodní studii napsal Jiří Lach

Paměti finského maršála

Obsáhlé paměti významné osobnosti evropské historie první poloviny 20. století jsou jedinečným svědectvím velkých dějinných zvrátů ve Finsku i pozoruhodných životních osudů jednoho z největších Finů. V mládí působil Mannerheim jako důstojník v carské armádě a vedl expedici přes Střední Asii a Čínu. Na jaře 1918 stál za občanské války v čele bílých a poté se na krátkou dobu stal regentem své země. Od třicátých let byl znovu vrchním velitelem finské armády. Té velel v zimní, pokračovací i laponské válce, a pomohl tak Finsku ubránit se Sovětskému svazu a zachovat si nezávislost. Službu vlasti zakončil krátkým prezidentstvím v letech 1944–1946. Poslední roky života strávil v sanatoriu v Montreaux, kde sepisoval své paměti.

Přeložil Michal Švec

Předmluvu napsal Tomáš Masař

Slovenské povstání bez mýtů a legend

Ve svých unikátních vzpomínkách se nakladatel Vladimír Žikeš soustředil na svou odbojovou činnost za druhé světové války na Slovensku, kam byl po odhalení gestapem nucen odejít v srpnu 1943. Pod falešnou identitou dál zpravodajsky působil pro československou exilovou vládu v Londýně, účastnil se slovenského povstání v létě 1944 a byl v přímém kontaktu s politickými aktéry, kteří připravovali obnovu Československa.

Oproti prvnímu úspěšnému vydání z roku 1990 je Žikešův text nyní doplněn ucelenější autorovou biografií, bibliografií jeho nakladatelské činnosti a historickou studií.

K vydání připravila a úvodní studii napsala

Zlatica Zudová-Lešková

Studii o nakladatelské činnosti Vladimíra Žikeše napsal Tomáš Síbek

Carl Gustaf Emil
Mannerheim

Carl Gustaf Emil Mannerheim (1867–1951), finský baron, důstojník carské armády, vrchní velitel vojsk ve všech finských válkách 20. století a finský prezident. Významně přispěl k zachování nezávislosti svého národa a jeho demokratické orientaci.

Vladimír Žikeš

Plezeňský rodák Vladimír Žikeš (1906–1980) je znám především svou nakladatelskou a kulturní činností. Vydával reprezentativní umělecké publikace, knihy s politickou tematikou, turistickou literaturu a pragensko.

Doc. PhDr. Zlatica Zudová-Lešková, CSc., (1957), vědecká pracovnice Historického ústavu AV ČR, zabývá se politickými dějiny 20. století, především obdobím 1939–1945 a česko-slovenskými vztahy.

Druhé, doplněné vydání

Hana Bortlová
(ed.)

Mgr. Hana Bortlová, Ph.D.,
(1980) je iberoamerikanistka,
výzkumná pracovnice v Ústavu
pro soudobé dějiny AV ČR. Zabývá
se dějinami Latinské Ameriky,
dějinami španělské občanské války
a frankismu.

Španělská vesnice

Reflexe „ciziny“ ve vzpomínkách odborníků na hispánský svět

Soubor dvanácti rozhovorů se zástupci českého bádání o hispánském světě. Kniha umožňuje nahlédnout z rozmanitých úhlů krátkou, ale velmi zásadní a nesmírně zajímavou etapu komplikované historie českého setkávání se světem iberského prostoru – tedy Španělskem, Portugalskem a zeměmi Latinské Ameriky. Zastoupena je lingvistika a literární věda, kunsthistorie, politologie, etnologie a s nimi provázaná centra studia v Praze, Brně a Olomouci. Rozhovory se dotýkají i specifických rodinných zázemí a životních zkušeností dotazovaných, včetně samotné cesty ke španělskému světu. Kniha je opatřena biografickým a institucionálním heslářem.

Heinrich Böll

Heinrich Böll (1917–1985) je nositelem Nobelovy ceny za literaturu (1972). V jeho dílech se odrážejí zážitky z války i pozdější politický vývoj ve Spolkové republice Německo.

Tank mířil na Kafku

Když Heinrich Böll přijel s rodinou 20. srpna 1968 na pozvání Československého svazu spisovatelů do Prahy, aby se zde seznámil s vývojem tzv. pražského jara, netušil, že se záhy stane očitým svědkem sovětské vojenské invaze. Předkládaná kniha, kterou připravil jeho syn René a doplnil ji úvodním slovem a svými autentickými fotografiemi, představuje především Böllovy deníkové zápisky z oněch několika dní strávených v Praze, dále jeho dva esejistické texty reflektující srpnové události a několik rozhovorů pro tisk. Máme tak jedinečnou možnost dozvědět se, jak vnímal pražské jaro, jeho násilné potlačení a pozdější vývoj v ČSSR význačný západo-německý spisovatel, pro nějž byla svoboda nedělitelná.

Přeložil Michael Půček

To, nač se vzpomíná Z rodinných vzpomínek

Autor se ve vzpomínkách vrací do dětství, které narušila první světová válka a bolševická revoluce v SSSR. V jedenácti letech se svými rodiči emigroval do Estonska, kde získal možnost studovat. V roce 1927 dokončil studia v Praze, která se mu stala dalším domovem. Prožil zde nacistickou okupaci, ale po skončení druhé světové války byl zatčen sovětskou kontrarozvědkou SMERŠ, která pátrala po ruských emigrantech. Andrejev byl uvězněn nejprve na českém území, později v Německu. V roce 1948 byl propuštěn a přijal nabídku, aby přednášel na Univerzitě v Cambridgi. Dopisoval si s mnoha významnými ruskými emigranty a zabýval se o dění v SSSR. O vydání vzpomínek se zasloužila jeho dcera, pedagožka na Oxfordské univerzitě.

Přeložily Alena Morávková a Věra Lendělová
Předmlouvou a poznámkovým aparátem opatřil
Hanuš Nykl

Nikolaj Jefremovič
Andrejev

Nikolaj Jefremovič Andrejev (1908–1982), historik, kunsthistorik a literární vědec. Byl spolupracovníkem a později ředitelem Kondakovova ústavu. Po roce 1948 přednášel ruskou historii a literaturu na Univerzitě v Cambridgi.

Znamení v kameni

Na základě osobních rozhovorů, deníků a dalších dokumentů vypráví autor válečné a poválečné zážitky svého otce Otto Hornunga. Osmnáctiletý Otto po okupaci Československa uprchl v přestrojení do Polska, kde vstoupil do formujícího se československého legionu generála Ludvíka Svobody, postupoval s ním na východ a upadl do ruského zajetí. Po propuštění zamířil na Přední východ, účastnil se obrany obléhaného Tobruku a po ustavení 1. československé samostatné obrněné brigády s ní odcestoval do Británie. Když se po Dni D brigáda vylodila v Normandii, zúčastnil se Otto obléhání Dunkerku, při němž byl těžce zraněn. Po uzdravení se stal styčným důstojníkem podplukovníka O'Neila, s nímž se vrátil přes Německo do vlasti. Název knihy odkazuje k Ottovu předsvědčení, že když už člověk je na světě, má se snažit žít tak, aby po něm zbylo alespoň malé „znamení v kameni“.

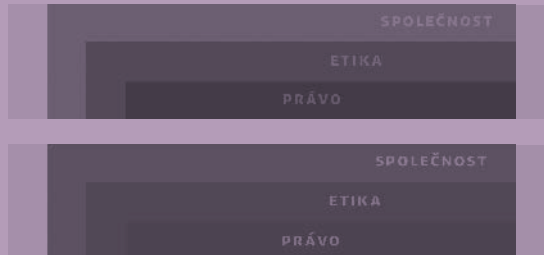
Přeložil Jiří Pacek

Štěpán Hornung

Štěpán (Stephen) Hornung, Bsc. Dphil. FIET, (1953) se narodil v Praze, v roce 1967 emigroval s rodiči a bratrem do Velké Británie, kde žije dodnes. Na Oxfordské univerzitě vystudoval nízkoteplotní jadernou fyziku a poté pracoval jako inženýr a manažer v oblasti výzkumu optických vláken a telekomunikačních systémů.

Právo – etika – společnost

Jak pohlížet na eutanazii? Co to znamená respektovat práva zvířat? Za jakých podmínek má naše jednání dobré důsledky, a kdy naopak špatné? Edice reflektuje vysoce aktuální problémy dnešní společnosti z perspektivy filozofie, etiky, sociologie a práva.

Pojmenování a právo Základní otázky právní úpravy jména, příjmení, pseudonymu a neformálních jmen

Právní otázky pojmenování náleží v českém právu k málo prozkoumaným oblastem, přestože se dotýkají každého z nás. Vždyť situací spojených s obtížným rozhodováním ohledně jména a příjmení může být v průběhu lidského života nemálo (narození dítěte, uzavření i rozvod manželství, úřední změny, osvojení). Autor pečlivě analyzuje tuto oblast práva, která prošla delším složitým vývojem, srovnává právní řešení s řešeními zahraničních právních řádů a vyslovuje řadu doporučení, jež jsou využitelná pro případné budoucí úpravy v právní regulaci. Publikace se zabývá i souvisejícími problémy úpravy pseudonymu a neformálních jmen. Knihu dobře využijí právníci, kteří se věnují občanskému, rodinnému, správnímu a ústavnímu právu, soudci, matrikáři i jiní úředníci, jakož i další zájemci o problematiku z řad laiků.

Jan Kober

Mgr. Jan Kober, LL.M., působí v Ústavu státu a práva AV ČR. Zaměřuje se především na civilní právo a právní historii. Jeho odborná práce byla oceněna několika právníckými cenami (Monseho cena, Cena Randovy nadace, Cena Ius et societas Vzdělávací nadace Jana Husa).

**Knihy vychází v rámci
Strategie AV21**

Obrana asistované smrti Filozofické argumenty ve prospěch eutanazie a sebeusmrcení za pomoci lékaře

Obrana asistované smrti je první monografie v českém jazyce nabízející detailní filozofickou obranu různých forem asistované smrti včetně eutanazie. Autor vysvětluje kontext a příčiny současné diskuse, zavádí a zdůvodňuje potřebné pojmové distinkce a analyzuje argumenty ve prospěch asistovaného sebeusmrcení i vyžádané eutanazie. Je smrt za všech okolností pro umírajícího újmou? Řeší strategie, jako jsou nezhájení nebo ukončení léčby či paliativní péče, jež jsou v současnosti považovány za morálně nekontroverzní, všechny problémy, na něž měla být odpovědí asistovaná smrt? I kdybychom se dohodli, že vyžádaná eutanazie je relativně přijatelná, neocitneme se její legalizací na svahu, po němž sklouzneme ke katastrofálně nemorální praxi? Je nevyžádaná eutanazie za všech okolností morálně nepřijatelná? Je smrt z rukou lékaře v rozporu s jeho profesionální etikou?

Tomáš Hříbek

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D., (1965) působí ve Filosofickém ústavu AV ČR. Zaměřuje se na filozofii mysli a jazyka, filozofii vědy (biologie) a na estetiku.

**Knihy vychází v rámci
Strategie AV21**

Průvodce

**Nechme se provést temnými
i radostnějšími etapami naší historie.
Knihy této edice mapují netradičním způsobem
nejrůznější oblasti naší moderní historie
a kultury. Síla těchto knih tkví především
v obrazovém materiálu, který je doplněn
stručným popisem.**

Internace Věznění a izolace českých biskupů římskokatolické církve v době komunistické totality

Kniha je průvodcem internací českých biskupů římskokatolické církve v Československu v letech 1949–1968. Komunistický režim se marně snažil biskupy i celou církev podřídit a přistoupil k represím. Stěžejní část publikace se věnuje pražskému arcibiskupovi Josefu Beranovi, českobudějovickému biskupovi Josefu Hlouchovi a brněnskému biskupovi Karlu Skoupému, kteří byli odvezeni z diecéze a následně převáženi a vězněni na různých utajovaných místech. Veřejnost vůbec netušila, kde jsou. Zatímco pražský arcibiskup byl v roce 1965 nakonec po vyjednávání s Vatikánem vyhoštěn do Říma, biskupové Josef Hlouch a Karel Skoupý trpěli v internaci až do roku 1968. Tato publikace tak odhaluje další zločiny komunismu a dokládá je bohatou fotodokumentací.

František Kolouch

Mgr. František Kolouch, Ph.D., (1969) absolvoval Katolickou teologickou fakultu UK. Specializuje se na problematiku moderních církevních dějin, zvláště na osobnosti pronásledované v době nacismu a komunismu.

S Moskvou za zády Zpravodajci – parašutisté – partyzáni

Kniha čtenářům přibližuje místa, která jsou spojena s činností lidí, již se v době druhé světové války zapojili do odbojové činnosti navázané na tehdejší Sovětský svaz. Od zpravodajců, kteří v protektorátu působili od rozpadu Československa, přes výsadky vysílané z různých center ze Sovětského svazu s úkoly zpravodajskými až po skupiny ryze bojové, vysazené s cílem vytvořit na okupovaném území partyzánské skupiny a posílit ozbrojený boj proti nacistům. Kromě osudů konkrétních vojáků, občanů předválečného Československa, z nichž většina v SSSR prošla speciálním výcvikem, jsou v knize vzpomínáni i jejich domácí pomocníci, bez kterých by se stanovené cíle nepodařilo splnit.

Pavel Šmejkal

PhDr. Pavel Šmejkal, Ph.D., (1966) vystudoval Pedagogickou fakultu UK, je novinář a publicista. Jako redaktor či editor prošel redakcemi odborného týdeníku *Strategie a Lidových novin*. V současné době je šéfredaktorem měsíčníku *21. století*. Je autorem či spoluautorem knih s tematikou domácího odboje: *Anthropoid*, *Protektorátem po stopách parašutistů*, *Silver A* či *Ležáky a odboj ve východních Čechách*.

EP 2021/2022

Spisy Jakuba Demla

V Sokole
a v Tasově

Šlápěje
československé

V Sokole a v Tasově Svazek 6.

Šestý svazek představuje jeden z výkyvů jeho duchovního i politického světa, totiž plody jeho angažmá v Sokole z let 1923–1925. *Sokolská čítanka* (1923) shrnuje články pro sokolské časopisy, vzniklé často na základě promluv pro sokolské akce. *Sestrám* (1924) přináší texty adresované speciálně ženám – Sokolkám, čtenářkám časopisu *Sokolice*. *Česno* (1924) shrnuje prózy formálně „nesokolské“, duchem však stejnorodé. *Šlépěje IX* (1925) dokumentují Demlovy konkrétní lidské vztahy napříč sokolskou obcí, ale také počínající spory. Znejjistuje-li se Sokol – tím jistějším se jeví Tasov. Oddíl *Epilegomena* obsahuje zejména drobné sokolské články, nezahrnuté do příslušných knih. Svazek doprovází doslov, ediční poznámka, překlady všech cizojazyčných pasáží, vysvětlivky reálií, jmenný rejstřík a reprodukce ilustrací a obálek původních vydání.

Vydání Spisů Jakuba Demla řídí Martin C. Putna

Šlépěje československé aneb Demlovo putování (1919–1921) Svazek 5.

Pátý svazek obsahuje pět dílů. *Šlépeje IV* (1919) jsou výrazem přátelství ke trojici literátů (Březina – Durych – Šalda) i prostředkem účtování s prorakouskými klerikálními kruhy. *Šlépěje V* (1919) přináší novou básnickou sbírku. *Šlépěje VI* (1919) obsahují jednak překlady ze středověké duchovní literatury (B. z Clairvaux), jednak egodokument *Aby se do toho vidělo*. *Šlépěje VII* (1920) dokumentují Demlův pokus přesídlit na Slovensko, z něhož je nejprve nadšen, ale na konci už zaznívá deziluze. *Šlépěje VIII* (1921) dovršují rozchod se Slovenskem a reflektují přestěhování do rodného Tasova. Edice dále obsahuje oddíl *Epilegomena*, zahrnující drobné tisky (*Jsem na Slovensku*) a časopisecké příspěvky.

již vyšlo

Jakub Deml

Jakub Deml (1878–1961) je jedním z neoriginálnějších českých spisovatelů 20. století. Katolický kněz, který byl stále ve sporu s církevní vrchností; volný soupeř symbolismu, expresionismu, surrealismu i existencialismu; idylik i polemik; mystik i provokatér.

Prof. Mgr. Martin C. Putna, Dr., (1968) je literární historik, zabývající se především vztahem kultury a náboženství.

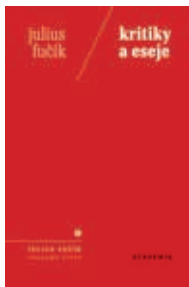
Jakub Deml

↑

EP 2021/2022

Spisy Julia Fučíka

Kritiky a eseje Vybrané spisy I., Kritiky a eseje II.

Dílo marxistického kritika a komunistického novináře Julia Fučíka představuje významný pramen k poznávání české meziválečné kultury a protektorátního odbojového hnutí. První svazek vybraných spisů shrnuje jeho kritické a esejistické texty, včetně těch, které byly při vydávání *Díla Julia Fučíka* (1947–1963) z kulturněpolitických důvodů vynechány (např. nekrology A. Jiráska, V. Dyka nebo T. G. Masaryka). Čtyři základní oddíly knihy postupně nabízejí výběr z Fučíkových kritických zápisníků (psaných mezi jeho šestnáctým a devatenáctým rokem), divadelních, literárních a filmových kritik, ale také recenzí překladových a faktografických knih nebo esejistických portrétů významných spisovatelů a dramatiků, které byly publikovány v průběhu dvacátých a třicátých let. Svazek uzavírají literárněhistorické studie z protektorátního období, např. o B. Němcové nebo dějinách časopisu *Světlozor*, v nichž se Fučík ukazuje být předchůdcem genderové a kulturní kritiky.

Edičně připravil František A. Podhajský

Julius Fučík

Julius Fučík (1903–1943), kritik, novinář a prozaik. Byl šéfredaktorem časopisu moderních knihkupců *Kmen* (1926–1929) a kulturně-politického týdeníku *Tvorba* (1929–1938), v polovině třicátých let působil jako zahraniční zpravodaj *Rudého práva* v Sovětském svazu. Byl popraven za odbojovou činnost, o níž podal svědectví ve své *Reportáži, psané na oprátce*.

Mgr. František A. Podhajský, Ph.D., (1980) se zabývá dějinami české teorie literatury a moderní českou literaturou. K vydání připravil kolektivní monografii *Julek Fučík – věčně živý!* (2010) a *Fikce Jaroslava Haška* (2016).

**Koedice s Ústavem
pro českou literaturu AV ČR**

EP 2021/2022

Spisy Stanislava Komárka

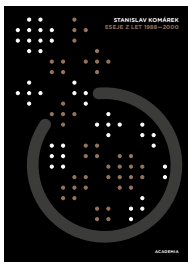

Darwin, Wilson, Portmann, Lorenz Obraz člověka v dílech biologů

Co soudili významní biologové 19. a 20. století o člověku, jeho původu, evoluci, ontogenezi, povaze, co o původu kultury? Má člověk vůbec něco jako „přirozenost“ a jak ji definovat? Je ve srovnání s jinými živočišnými druhy „přirozeností člověka nepřirozenost“? Jak proběhla ona tajemná hominizace na předělu mezi „typickými“ primáty a člověkem, zejména vývoj řeči, po němž sotva zůstane jaký fosilní záznam? Jaký podíl na vzniku člověka má přírodní a jaký pohlavní výběr? Proč k podobné transformaci živočišného druhu v kulturní došlo v dějinách jen jednou? Jak se liší „kultury“ jiných druhů od naší lidské? Do jaké míry je ontogeneze zkrácenou fylogenezí právě u člověka? Proč nás tohle všechno zajímá a proč nás to vlastně zajímat má? Na tyto a další otázky se pokusí odpovědět předkládaná kniha esejů.

Stanislav Komárek

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr., (1958), biolog, filozof a spisovatel, vystudoval entomologii na PřF UK a působí na Katedře filozofie a dějin přírodních věd PřF UK. Zabývá se dějinami biologie, vztahem přírody a kultury, humánní etologií, biologickou estetikou, dílem A. Portmanna a C. G. Junga.

Eseje z let 1988–2000

Knihou představuje výběr z autorových esejů z konce předešlého století, kdy měl ve své textotvorbě i univerzitních přednáškách ve zvýšené míře ono jungiánsko-havlovsko-neubauerovské ladění a průraznost, tak charakteristické pro devadesátá léta u nás. Eseje jsou zaměřené nejen na lidské duše, jejich strukturu a dynamiku, ale i na fungování společnosti, která z nich bezprostředně vyrůstá, té západní i té, která u nás tehdy vznikala. Mnohé se zabývají i naším vztahem k živému světu, vzhledem k tomu, že svět je jen jeden, kompaktní a nedělitelný, a jeho rozčlenění na „přírodu“ a „kulturu“ jsme si ustanovili my.

Stanislav Komárek

↑

EP 2021/2022

Spisy Vladimíra Macury

Šťastný věk Studie o literatuře a kultuře dvacátého století Vybrané spisy 3

Svazek přináší šest souborů studií, v nichž Macura postupně cizeloval své pojetí modernistické a socialistické kultury. První čtyři oddíly obsahují práce o světové literatuře a teorii (např. Joyce, Tvardovskij, Lotman), studie o českém marxismu (Fučík, Nejedlý, Štoll) a stati o Macurových básnických a prozaických vrstevnících (např. J. Šimon, K. Sýs, D. Hodrová nebo J. Frais). Zbýlé dva oddíly zahrnují disertační práci *Otázky poetiky české socialistické literatury* (1986), v níž Macura shrnul své lingviliterní studie a také titulní soubor sémiotických esejů *Šťastný věk* (1992). V ucelené podobě jsou tu tak představeny Macurovy práce o kultuře, v jejíž tradici vyrůstal a kterou s kritickým odstupem objevně reflektoval.

Sestavil František A. Podhajský
Edičně připravila Milena Vojtková

Občan Monte Christo a další prózy Vybrané spisy 6

Šestý svazek vybraných spisů Vladimíra Macury představuje autorovy prozaické texty vyrůstající z autentické – a mnohdy i přiznaně autobiografické – zkušenosti se soudobou českou znormalizovanou přítomností, kterou nejen dokumentují, ale také rozkrývají a demaskují. Román *Občan Monte Christo* (1993) a povídkové sbírky *Něžnými drápkami* (1983) a *Hra na něco* (1995) tak tematizují hrdiny, kteří se ze všech sil snaží prostřednictvím rozmanitých sociálních a komunikačních her ovládnout vlastní život, leč tato jejich snaha je přecho často dostává do bizarních a groteskních situací, naznačujících absurditu světa, v nichž je jim dáno žít a být.

Edičně připravily Milena Vojtková a Kateřina Piorecká

Vladimír Macura

PhDr. Vladimír Macura, DrSc., (1945–1999) byl literární historik a teoretik, sémiolog, překladatel a beletrista, autor celé řady studií, esejů, fejetonů a recenzí.

Vladimír Macura

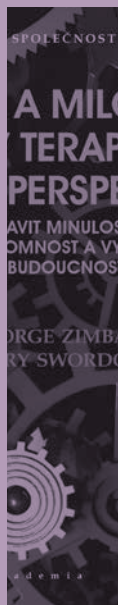
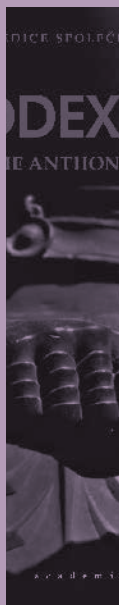
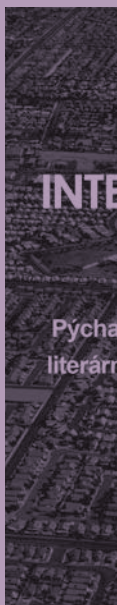
↑

Mgr. Milena Vojtková (1963) spolupracuje jako editorka a redaktorka s řadou nakladatelství.

PhDr. Kateřina Piorecká, Ph.D., (1976) působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zaměřuje se na českou historiografii a literární a vědecký život v 2. polovině 19. a ve 20. století.

Společnost

Kam směřuje dnešní společnost? Odpověď na tuto a další otázky můžeme hledat v dílech renomovaných českých i zahraničních autorů, která reagují na změny jak ve společnosti samé, tak na nové myšlenky v širokém oboru lidského myšlení, zvaném prostě společenské vědy.

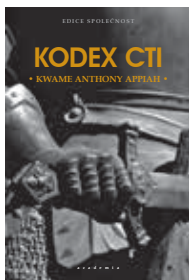

Intelektuálové a masy Pýcha a předsudky v kružích literární inteligence 1880–1939

Studie *Intelektuálové a masy* podrobuje kritice elitářské teze některých nejznámějších osobností britské literární scény konce 19. a počátku 20. století. Na citacích z jejich děl či soukromých písemností dokládá úzkost a averzi, kterou mezi intelektuály vzbuzovaly společenské změny spojené s prudkým růstem počtu obyvatel v 19. století: urbanizace a rozvoj předměstské zástavby spojený s devastací přírody a také všeobecné rozšíření gramotnosti a následný vzestup masové kultury, jehož průvodními jevy byly populární žurnalistika, masová turistika či reklama.

Přeložila Zuzana Štastná

Kodex cti

V tomto průkopnickém díle Kwame Anthony Appiah, mnohými považovaný za jednoho z nejdůležitějších filozofů dnešní doby, mění způsob, jakým chápeme lidské chování i to, jak dochází k sociálním reformám. Pomocí oslnivé argumentace ukazuje, že nová demokratická hnutí v posledním století nebyla vedena zákonnými opatřeními shora. Zabývá se ukončením instituce soubroje v aristokratické Anglii, bouřlivými boji o ukončení svazování ženských nohou v Číně 19. století, povstáním obyčejných lidí proti hrůzám transatlantického otroctví a „vraždami ze cti“ v současném Pákistánu. Vytvořil studii morální evoluce, která poukazuje na rozhodující roli, kterou v boji proti nelidskosti člověka vůči člověku hraje čest.

Přeložil Petr Kovařík

John Carey

John Carey (1934) je britský literární vědec, kritik a publicista, dlouholetý (a nyní emeritní) profesor literatury na Oxfordské univerzitě.

Kwame Anthony Appiah

Kwame Akroma-Ampim Kusi Anthony Appiah (1954) je britsko-ghanský filozof, kulturní teoretik a romanopisec, mezi jehož zájmy patří politická a morální teorie, filozofie jazyka a historie afrického myšlení.

Philip George Zimbardo,
Rosemary K. M. Swordová

Philip George Zimbardo (1933) je americký psycholog, autor vědeckých studií a knih, ale i praktik. Působil mj. na Yaleově a Kolumbijské univerzitě, je emeritním profesorem Stanfordské univerzity.

Rosemary K. M. Swordová vede soukromou psychologickou praxi na Maui. Je spolutvůrkyní terapie časové perspektivy a tvůrkyní svépomocných aplikací.

Lépe žít a milovat díky terapii časové perspektivy Jak uzdravit minulost, přijmout přítomnost a vytvořit ideální budoucnost

Celou knihou se jako červená nit táhne heslo vyrovnaná časová perspektiva. Kniha nabízí praktické návody, jak jí dosáhnout a vymanit se z přehnaného zaujetí minulostí, přítomností či budoucností. Rozebírá různé časové perspektivy a poskytuje vodítko, jak určit vlastní převládající časovou perspektivu. Podrobně vysvětluje specifika problematických situací a stavů (deprese, úzkosti, stresu, toxických vztahů, šikany, přehlížení), ale i běžných životních situací (zaměstnání, sexu, rodičovství, nehod), ve kterých nám může terapie časové perspektivy pomoci. Teoretické pasáže jsou proloženy osobními příběhy čerpajícími z praxe autorů.

Přeložila Jana Krtková

Robert Kalivoda

PhDr. Robert Kalivoda, DrSc., (1923–1989) byl český filozof, historik a estetik, významný představitel českého humanistického marxismu. Zabýval se marxistickou metodologií a filozofickou antropologií, husitstvím a modernou.

Moderní duchovní skutečnost a marxismus

Kniha sestává ze tří tematicky provázaných esejů, jejichž filozofickou spojnici představuje materialistická koncepce duchovní skutečnosti. Kalivoda otevírá marxismus různým myšlenkovým tradicím, strukturalismu, psychoanalýze a libertariánu, přičemž jeho postup je dialogický, přesněji dialektický. Z marxistického hlediska kritizuje limity uvede-
ných koncepcí, současně však marxismus obohacuje o jejich podněty. Vzniká tak mimořádně originální pojetí marxismu coby otevřeného, nedogmatického uvažování, které dokáže nejen analyzovat rozpory současnosti, ale také znovuoživit dnes poněkud uvadající ideu lidské emancipace. Dílo vyšlo poprvé v roce 1968. Edice je doplněna navazujícími studií „Emancipace a utopie“ z roku 1981, která prohlubuje některé aspekty Kalivodova předchozího výkladu.

Edičně připravil a doprovodnou studii napsal
Roman Kanda

Na jedné lodi Globalizace a bezdomovectví v českém městě

Kniha je interdisciplinární a multimetodologickou studií bezdomovectví v Česku. Autor v ní čtenáři ukazuje, jak se bezdomovectví zhmotňuje na průsečíku politickoekonomických faktorů, jako jsou demokratizace společnosti nebo integrace ekonomiky do globálního systému, a specifických doprovodných logik vznikajících na pomezí kultury ulice a určitých podmínek typických pro česká města a společnost obecně. Na pozadí případové studie Plzně a srovnání s některými prvky bezdomovectví ve Spojených státech a „slumů“ v Latinské Americe tvrdí, že bezdomovectví není vyloučením ze společnosti, jak je obecně laickou i velkou částí odborné veřejnosti přijímáno, ale naopak systémovým komponentem současné globální ekonomiky.

Utváření učící se společnosti

Co je skutečným pramenem prudkého růstu životní úrovně v posledních dvou stoletích? Co odlišuje úspěšné firmy od neúspěšných? Proč se některým rozvojovým zemím daří dohánět náskok vyspělého světa, zatímco jiné setrvávají v chudobě navzdory tomu, jak důsledně se řídí radami uznávaných ekonomických expertů a světových institucí? Klíč k odpovědím na tyto otázky nespočívá v akumulaci kapitálu ani v množství zdrojů či výstupů, ale ve schopnosti učit se a získané znalosti efektivně sdílet. Autoři této knihy vysvětlují, v čem se produkce znalostí liší od produkce jiných statků a proč tržní ekonomika sama o sobě nedokáže zajistit jejich efektivní tvorbu ani šíření.

Přeložil Leo Hanuš

Petr Vašát

Mgr. Petr Vašát, Ph.D., (1984) je antropolog, působí v Sociologickém ústavu AV ČR. Zabývá se komparativním studiem architektury a chudoby, neformality a města; soustředí se mimo jiné i na různé sféry kultury ulice. Svůj výzkum realizuje v českých a kolumbijských městech.

Koedice se Sociologickým ústavem AV ČR

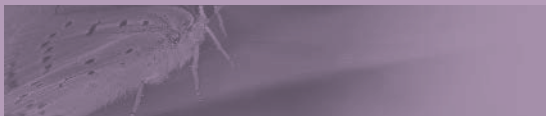
Joseph E. Stiglitz,
Bruce C. Greenwald

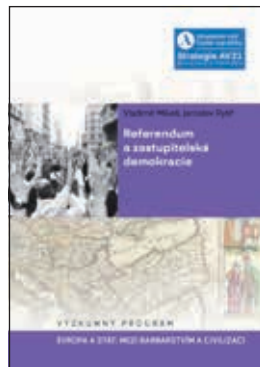
Joseph E. Stiglitz (1943) je profesorem na Kolumbijské univerzitě. Působil ve Světové bance, v roce 2001 obdržel Nobelovu cenu za ekonomii.

Bruce C. Greenwald (1946) je profesorem v oboru financí a řízení aktiv na obchodní fakultě Kolumbijské univerzity.

Strategie AV21

Strategii AV21, *špičkový výzkum ve veřejném zájmu*, prezentovala Akademie věd České republiky v prosinci 2014. Brožury této edice představují jednotlivé programy Strategie AV21 a jsou k dispozici zdarma v síti knihkupectví Academia a volně ke stažení na webových stránkách Nakladatelství Academia.

Výzkumné programy:

Naděje a rizika digitálního věku
 Systémy pro jadernou energetiku
 Účinná přeměna a skladování energie
 Přírodní hrozby
 Nové materiály na bázi kovů,
 keramik a kompozitů
 Diagnostické metody a techniky
 Kvalitní život ve zdraví i nemoci
 Potraviny pro budoucnost
 Rozmanitost života a zdraví ekosystémů
 Molekuly a materiály pro život
 Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací
 Paměť v digitálním věku
 Efektivní veřejné politiky
 a současná společnost
 Formy a funkce komunikace
 Globální konflikty a lokální souvislosti:
 kulturní a společenské výzvy
 Vesmír pro lidstvo
 Světlo ve službách společnosti
 Preklinické testování potenciálních léčiv
 Voda pro život
 Záchrana a obnova krajiny
 Společnost v pohybu
 Město jako laboratoř změny –
 bezpečné stavby

Studentské práce

Studentská soutěž Nakladatelství Academia je určena studentům a absolventům vysokých škol a probíhá ve třech kategoriích: Vědy o živé přírodě a chemické vědy, Vědy o neživé přírodě a Humanitní a společenské vědy. Vítězné práce vycházejí v této edici.

Generalizace zástavby

Publikace se věnuje tématu kartografické generalizace. Představuje novou metodu generalizace zástavby s využitím techniky typifikace pro oblasti s menší koncentrací zástavby (vesnická či horská zástavba). Navržená metoda je založena na přednostním výběru budov při jejich zákresu do mapy na základě jejich občanské funkce, plošné výměry a polohy vůči okolním komunikacím, železnicím a vodním tokům. Algoritmus respektuje kartografická pravidla uplatňovaná pro tento typ generalizačních operací a je koncipován pro mapy velkých měřítek. Dosažené výsledky jsou prezentovány na datech celkem patnácti obcí s odlišným typem převládající zástavby v obou cílových měřítkách.

Otomar Gottstein

Mgr. Otomar Gottstein (1993) vystudoval kartografii a geoinformatiku na Přírodovědecké fakultě UK. Nyní působí jako učitel zeměpisu a informatiky na gymnáziu v severočeském Tanvaldu.

Sexuální delikty před apelačním soudem v letech 1687–1727

Kniha se zabývá rozhodovací činností pražského apelačního soudu v letech 1687 až 1727. Zvolené časové období dovoluje sledovat proměnu trestního postihu vybraných deliktů v souvislosti se zavedením hrdelního řádu císaře Josefa I. v roce 1707. Skupinou zkoumaných deliktů se staly nejfrekventovanější sexuální trestné činy, tedy cizoložství, bigamie, smilstvo, incest, znásilnění a sodomie. Proměna rozhodovací praxe apelačního soudu je zkoumána na souboru rozhodnutí apelačního soudu v těchto věcech spolu s relevantní právní úpravou. Kromě Constitutio criminalis Josephina se jedná o Koldínova Práva městská Království českého z roku 1579 a další předpisy. Práce přináší zjištění týkající se aplikace trestněprávních norem v daném období.

Josef Vacek

JUDr. Bc. et Bc. Josef Vacek (1991) je absolventem Filozofické fakulty, Fakulty sociálních věd a Právnické fakulty UK, ve studiu pokračuje na Katolické teologické fakultě a v doktorském programu na Právnické fakultě UK. Zaměřuje se na dějiny kriminality a každodennosti v Čechách v 16. až 18. století.

Šťastné zítřky

Vliv totalitní ideologie na kulturu, vědu a život celé společnosti analyzuje edice prostřednictvím textů vzniklých jednak během komunistického režimu, jednak po roce 1989. Jednotlivé tituly zobrazují na první pohled vlídnější, ale o to zrudnější a nebezpečnější tvář totalitního režimu, ať již nacistického, nebo komunistického, totiž tvář režimní každodennosti.

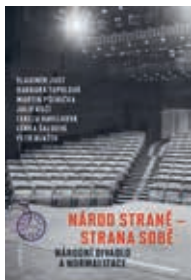
Mezi státním plánem a badatelskou svobodou Etnologie ve střední Evropě v letech 1945–1989

Kniha je prvním přehledovým zpracováním dějin české etnologie (etnografie a folkloristiky, národopisu) a příbuzných oborů v letech 1945–1989. Kolektiv autorů se v ní zaměřuje na dějiny konkrétních vědeckých institucí, životní osudy významných osobností, ale průkopnický tematizuje i otázky plánování vědy, aplikace a popularizace vědy, i využívání a zneužívání etnologického bádání totalitárním režimem. Autoři se pokusili stanovit i zcela novou periodizaci vývoje poválečné etnologie vycházející z institucionálních i teoreticko-metodologických proměn oboru, který se ve 2. polovině 20. století postupně odkláněl od výlučného studia „lidové kultury“ a stále více se zaměřoval na problematiku etnicity, migrací nebo městské prostředí.

Lydia Petráňová,
Marie Bahenská

Doc. PhDr. Lydia Petráňová, CSc., (1941) je vědeckou pracovnící Etnologického ústavu AV ČR. Zabývá se výzkumem dějin lidové kultury, zejména stravováním, zvyky, obyčejí a rituály. Dlouhodobě se věnuje dějinám etnologie v českých zemích v 19. a 20. století.

PhDr. Marie Bahenská, Ph.D., (1970) působí jako vědecká pracovnice a zástupkyně ředitele v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. Věnuje se dějinám ženského hnutí v českých zemích a dějinám vědy, vědeckého myšlení a institucí v 19. a 20. století.

Národ straně – strana sobě Národní divadlo a normalizace

Monografie se na vybraných aspektech pokouší postihnout fenomén Národního divadla v širších politických a společenských souvislostech v sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století. Vedle samotné divadelní tvorby činoherního, operního i baletního souboru autoři analyzují kádrovou a personální politiku, cenzurní zásahy do dramaturgických plánů i hotových inscenací, divácký ohlas, i způsoby, jakými bylo divadlo reflektováno a prezentováno v tisku, a identifikují tak příznačné mechanismy a strategie, jimiž normalizační establishment manipuloval s kulturním dědictvím, národní tradicí i lidskými a uměleckými osudy.

Vladimír Just,
Barbara Topolová,
Martin Pšenička,
Julie Kočí,
Tereza Havelková,
Lenka Šaldová,
Petr Blažek

Prof. PhDr. Vladimír Just, CSc., (1946) je divadelní historik, kritik a publicista. Od roku 1995 přednáší na FF UK. Pravidelně spolupracuje s veřejnoprávním rozhlasem a televizí. Je laureátem Ceny F. X. Šaldy a Ceny Kristián za uměleckou kritiku.

PhDr. Barbara Topolová, Ph.D., (1964) vystudovala teatrologii na FF UK. Zabývá se českým divadlem a dramatem 19. a 20. století, lexikografií a ediční prací.

Eva Šipöczová

Mgr. Eva Šipöczová, Ph.D., (1986) vystudovala etnologii v Ústavu evropské etnologie Filozofické fakulty MU a působí v Etnologickém ústavu AV ČR. Ve svém bádání se zaměřuje na současnou prozaickou slovesnost, narativní kulturu, komiku a paměť.

„Stretnú sa v lietadle...“ Politický vtíp v druhej polovici 20. storočia a v súčasnosti

Publikace přináší folkloristický pohled na politický vtíp v České republice a na Slovensku v období od druhé poloviny 20. století do současnosti. V první části knihy fenomén zasazuje do širší problematiky současné prozaické slovesnosti a přináší podněty z mezioborové subdisciplíny humorologie. Stěžejní část publikace se věnuje politickému vtipu jako součásti kolektivní / sociální paměti, jako jednomu ze způsobů vzpomínání, interpretace, reinterpetace a upevňování mentálního obrazu komunistického režimu. Navazující část je zaměřena na analýzu materiálu z období po roce 1989 a na identifikaci stabilních a proměnných prvků politického vtipu žijícího na pozadí velkých dějin. Poslední kapitola na příkladu politických vtípů upozorňuje na vliv internetu na prozaický folklór a ústní slovesnost. Publikace vychází z dlouhodobého folkloristického výzkumu a sběru politického vtipu a prozaické slovesnosti.

Daniela Stavělová a kol.

Doc. Mgr. Daniela Stavělová, CSc., (1954) působí v Etnologickém ústavu AV ČR a přednáší na HAMU v Praze. Zabývá se etnochoreologií a taneční antropologií, zkoumá význam hudebně taneční kultury v různých sociokulturních, politických či historických kontextech.

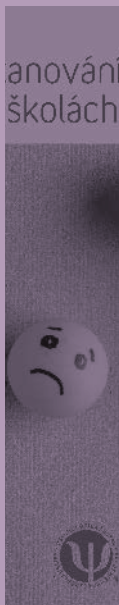
Tíha a beztíže folkloru Folklorní hnutí druhé poloviny 20. století v českých zemích

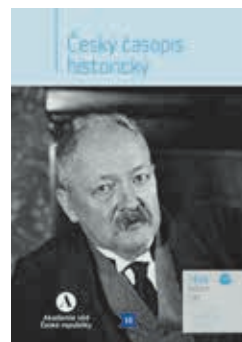
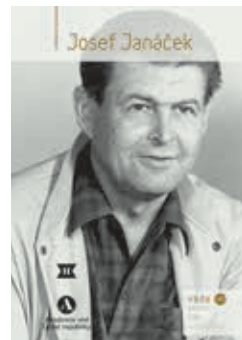
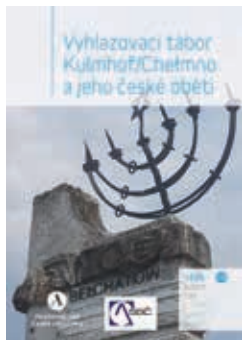
Kolektivní monografie desetičlenného autorského týmu je výsledkem rozsáhlého zkoumání tzv. folklorního hnutí druhé poloviny 20. století v českých zemích, které bylo významným a zároveň rozporuplným kulturním i sociálním jevem. Svůj původ má v padesátých letech, kdy jsou zejména ve městech zakládány soubory lidových písní a tanců. Ty měly naplňovat představy ideologicky pojaté kultury, jejich konjunktura však zákonitě vyústila do „tíhy folkloru“ pocítované na přelomu let padesátých a šedesátých. Kniha se zabývá tím, jak tuto aktivitu vnímali její přímí účastníci a co o ní prozradí jejich životní příběhy a vyprávění. Bylo folklorní hnutí nástrojem politické propagandy komunistického režimu, nebo šlo naopak o ostrůvky svobody lidské i umělecké, které se staly jakýmsi bezpečným místem pro realizaci vlastních strategií a alternativních myšlenek?

Věda kolem nás

Současnou českou vědu i významné osobnosti a objevy z její minulosti představují sešity této edice. Studenti i učitelé stejně jako nejširší veřejnost se zde mohou seznámit s činností pracovišť Akademie věd České republiky. Brožury jsou k dispozici zdarma v síti knihkupectví Academia nebo volně ke stažení na www.academia.cz a www.vedakolemнас.cz.

Jak se proměnila česká literatura po roce 1989? Jaké jsou nejstarší zkameněliny Čech a Moravy? Jak se dělí buňky? Odpovědi na tyto a řadu dalších otázek najdou čtenáři v řadě Co to je..., představující jednotlivé vědní obory, metody a pojmy.

Řada Osobnosti seznamuje čtenáře s velikány české vědy, badateli, kteří se zapsali do historie, a to mnohdy v celosvětovém měřítku. Přináší jejich životní příběhy, jež byly často nečekaně dobrodružné.

Objevy učiněné českými vědci jsou někdy známější ve světě než doma. Tato řada se pokouší to napravit. Čtenáři se díky ní mohou seznámit například s vláknovými lasery.

Výzvy a otázky seznamují čtenáře s aktuálními výzkumnými problémy i infrastrukturami vytvářenými k jejich řešení. Proč se musí změnit úprava pitné vody? Jak využít vyhořelé jaderné palivo? Podají se zdokumentovat mosulské památky dřív, než nenávratně zmizí? Jaké další výzvy stojí před týmy českých vědců?

Prostory společné paměti bádají ve vědách historických a sledují stále aktuální poselství minulosti – té vzdálené i zcela nedávné.

Pro všední den je řada zaměřená na to, jak je věda aplikována v každodenním životě, i na jeho zkoumání. Jak předcházet šikanování na školách? Jak se kouzla a čáry promítly do českých nářečí? Jak mezi sebou mluví vězň?

V.V.I.

Edice je praktickým a žádaným pomocníkem především pro management pracovišť Akademie věd České republiky a pracovníky technicko-hospodářských správ Akademie věd České republiky.

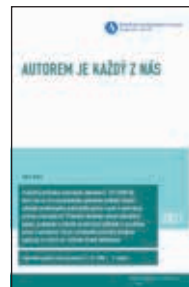
Legislativa použitá v textu je platná k 1. 12. 2000	1. vydání	
Středisko společných činností AV ČR, s. r. o. I. 2121		
Legislativa použitá v textu je platná k 1. 10. 2016	2.. upravené vydání	
Středisko společných činností AV ČR, s. r. o. I. 2121		

Jitka Malá

JUDr. Jitka Malá (1989) vystudovala Právnickou fakultu UK. Mimo jiné pracovala jako ředitelka kolektivní správy DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentury nebo zástupkyňe vedoucí právního odboru SSČ AV ČR, v. v. i. V současné době působí v Akademii věd ČR. Svou profesní kariéru věnuje oblasti práv k duševnímu vlastnictví, zejména autorskému právu.

Autorem je každý z nás

Psát na téma právo tak, aby byl obsah přesný, ale zároveň srozumitelný, a navíc aby čtenář-právník po přečtení jen nesouhlasně nekroutil hlavou a čtenář-neprávník získal přehledným způsobem informace, které jsou pro něj potřebné, a po první kapitole hned neusnul, je věc poměrně obtížná. Kniha je určena převážně těm, kteří autorské právo nestudovali, ale setkávají se s ním v rámci své činnosti nebo na něj narážejí v běžném životě a rádi by znali na základní otázky jednoznačně formulované a srozumitelné odpovědi.

Šárka Hájková

Mgr. Šárka Hájková (1977) absolvovala Právnickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni. Veřejné zakázky ji provázely celý profesní život. Mezi její pracovní zkušenosti patří Nemocnice České Budějovice, a. s., Jihočeské nemocnice, a. s., Ministerstvo školství, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Národní knihovna.

Veřejné zakázky

Publikace by měla být „kuchařkou“ nebo lépe řečeno průvodcem zadavatele zadání veřejné zakázky podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, a to konkrétně ve dvou nejčastěji používaných druzích zadávacích řízení – otevřené řízení a zjednodušené podlimitní řízení.

Zoologické klíče

Základní podmínkou pro studium živé přírody je správná identifikace objektu zájmu. U naprosté většiny bezobratlých je zapotřebí pro určování použít i pro začátečníky srozumitelné, zároveň však vysoce odborně a moderně zpracované klíče. A právě ty přináší tato edice.

David Král

RNDr. David Král, Ph.D., (1959) vystudoval zoologii se zaměřením na entomologii na Katedře zoologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, kde dlouhodobě působí. Je předsedou České společnosti entomologické, členem České zoologické společnosti a editorem časopisu *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae*.

Brouci čeledi vrubounovití (*Scarabaeoidea*) střední Evropy

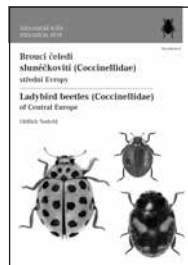
Publikace umožňuje určování všech vrubounovitých brouků, které můžeme najít ve volné přírodě střední Evropy, to znamená nejen České republiky, ale i Maďarska, Německa, Polska, Rakouska, Slovenska a Švýcarska. Fauna této skupiny brouků je na tomto území velmi bohatá. Čítá kolem 260 druhů a zahrnuje i nápadné, esteticky atraktivní skupiny, jako jsou roháči, vrubouni, chrobáci, chroustí, nosorožčíci, zdobenci či zlatohlávcí. Dichotomické klíče se opírají o rozsáhlou řadu ilustrací diagnostických znaků a umožňují určení postupně do čeledí, podčeledí, rodů a jednotlivých druhů. Kromě možnosti determinace obsahuje publikace i stručné informace o larvách (ponravách) a kuklách této skupiny, biologii, metodách sběru, možnostech chovu a historii jejich zkoumání. Kniha je určena nejen profesionálním entomologům, ale i široké odborné veřejnosti, zejména milovníkům přírody.

Oldřich Nedvěd

Brouci čeledi slunéčkovití (*Coccinellidae*) střední Evropy

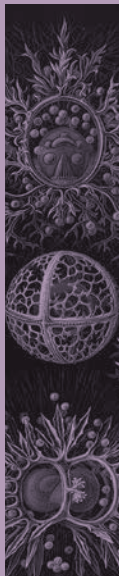
Kniha přináší údaje o biologii a ekologických nárocích sta a jednoho druhu slunéček žijících ve střední Evropě. Většina druhů je ilustrována fotografiemi dospělých brouků ze sbírek nebo i z přírody. Pro menší část druhů jsou uvedeny i fotografie larev a kukel. Určovací klíče dospělých brouků a larev umožní určovat exempláře jak na základě diagnostických znaků pro triby, rody a druhy, tak podle barevných vzorů na krovkách a na hrudi (u larev na vrchní straně zadečku), anebo podle jiných nápadných morfologických znaků. Morfologické znaky jsou ilustrovány černobílými kresbami spojenými v obrazové příloze nacházející se mezi českým a anglickým textem. Text je doplněn revidovaným seznamem tribů a rodů slunéček celého světa.

Druhé, upravené vydání
již vyšlo

Živa

Časopis založil roku 1853 Jan Evangelista Purkyně. Mnohé myšlenky či ideje se ztratily v proudu času, ale přes celé věky přetrvalo Purkyňovo odhodlání vydávat časopis, jenž by přispíval k poučení svých čtenářů v oblasti přírodních věd. V každé době byla *Živa* moderním časopisem, který popularizoval biologické obory. S tímto kulturně-historickým dědictvím oslovuje své čtenáře i dnes.

Jmenný rejstřík

- A**
Altman Karel 8
Andrejev Nikolaj
 Jefremovič 108
Appiah Kwame Anthony 122
Ara Angelo 72
aš-Sahrastání
 Muhammad 102
Augustová Zuzana 68
- B**
Bahenská Marie 130
Balcar Jaromír 46
Balík Vojtěch 66
Bárta Zbyšek 22
Bastl Ondřej 22
Bažant Jan 5, 7
Beckmann Petr 76
Bednaříková Jarmila 73, 74
Becher Peter 14
Beneš Karel 57
Biernot David 93
Blackwill Robert D. 52
Blažek Petr 130
Blechová Lenka 74
Bojda Martin 84
Bok Václav 66
Bolina Pavel 34
Böll Heinrich 107
Bortlová Hana 107
Boušek Daniel 91
Bowles Cennydd 51
Breton André 71
Březina Stanislav 37
Budňák Jan 14
Buchar Jaroslav 79
Burakowski Adam 87
Bureš Leo 32
- C**
Canetti Elias 70
Carey John 122
Ciglbauer Jan 49
Cihlář Jiří 43
Čítek Václav 34
Cornwall Mark 63
Cvrkal Zdeněk 14
Czechová Danuta 85
- Č**
Čermák Václav 25
- Černá Marie 20
Černý David 52
Černý Marcel 25
Čurda Vojtěch 86
- D**
Danto Arthur C. 55
Daňhelová Kuhar Lenka 85
Deml Jakub 114
Dolejší Kateřina 24
Doležal Adam 52
Duggan Christopher 83
Dungel Jan 31, 57
- E**
Ederer Antonín 22
Ellinger Jiří 48
- F**
Fialová Jarmila 71
Fialová-Fürst Ingeborg 55
Ficová Sylva 51
Flimelová Alena 47
Fojtů Nina 40
Frampton Kenneth 16
Frank Vojtěch 71
Fučík Julius 116
- G**
Gafke Matthias 40
Georgievová Jana 89
Goethe Johann Wolfgang 74
Goldhagen Daniel Jonah 82
Gorodetsky Gabriel 21
Gottstein Otomar 128
Greenwald Bruce C. 124
Gubrynowicz Aleksander 87
- H**
Habaj Michal 89
Hahn Hans Henning 86
Hahnová Eva 86
Hájková Šárka 135
Hálek Jan 64
Halík Pavel 16
Hanuš Leo 124
Hanzlík František 45
Harrisová Jennifer M. 52
Hašková Dana 28
Havelková Tereza 130
Havlíček Zbyněk 71
- Hinkmar z Remeše 74
Hlaváček Petr 12, 13
Hlobil Tomáš 55
Hoffmannová Jana 98
Höhne Steffen 14
Holuša Jaroslav 57
Holý Kamil 57
Homoláč Jiří 98
Hornung Štěpán 108
Houda Přemysl 81
Houdová Veronika 81
Hrbata Zdeněk 72
Hrdlička Jakub 22
Hříbek Tomáš 51, 52, 110
Hudec Karel 57
Hudíková Soňa 74
- CH**
Chosrou Násere 14
Chrtěk Jindřich 30
- J**
Jacobsenová Michaela 74
Jandečková Václava 21
Janík Vlastislav 45
Jarý Vítězslav 79
Jihočeská Theléma (kolektiv
 překladatelů) 70
Jílková Lucie 98
Jíšová Kateřina 22
Jonášová Milada 27, 28
Jünger Ernst 73
Jungmannová Lenka 68
Just Vladimír 130
- K**
Kalivoda Robert 123
Kalous Jan 46
Kämper Dirk 39
Kanda Roman 123
Kaplan Zdeněk 30
Karlach Hanuš 70, 74
Kasl Jiří 92
Kašný Jiří 104
Kennan George F. 48
Kittová Monika 81, 83
Kitzlerová Jana 71
Klíma Ivan 18
Klímešová Jitka 37
Klímová Barbora 100
Klosová Markéta 66

Jmenný rejstřík

- Klusoň Petr 77
Kmoch Pavel 41
Kober Jan 110
Kocková Jana 19
Kočí Julie 130
Kohoutová Kamila 93
Kolářová Ivana 98
Kolouch František 112
Komárek Stanislav 118
Komenský Jan Amos 66
Kopáč Radim 71
Kopal Petr 61
Kopecký Jakub 98
Köpplová Barbara 83
Kovařík Petr 122
Kovaříková Lenka 72
Krahulec František 37
Král David 137
Krátký Josef 79
Kratochvíl Petr 16
Kraus Michael 76
Kraus Tomáš 104
Krist Jan 21
Krtková Jana 123
Křestán Jan 79
Kuděla Jiří 24
Kudělová Milena 24
Kurfürst Jaroslav 53
Kurlander Eric 81
Kuře Josef 52
Kysela Jan 12
Kysučan Lubor 74
- L**
Laichter František 105
Lach Jiří 105
Lange Diana 8
Laštůvka Aleš 58
Laštůvka Zdeněk 58
Laštovka Marek 22
Laštovková Barbora 22
Ledvinka Václav 22
Lendělová Věra 108
Liping Ma 77
Lisa Aleš 52
Liška Jan 58
Lojdová Šárka 55
Lukacs John 7
- M**
Macek Jan 57
- Macura Vladimír 120
Magris Claudio 72
Macháčková-Riegrová Věra 74
Macholán Miloš 31
Majakovskij Vladimír Vladimirovič 71
Majewski Piotr M. 41
Makariusová Marie 6
Malá Jitka 135
Mannerheim Carl Gustav Emil 106
Marek Pavel 10
Mareš Petr 98
Maršálek Hans 83
Maršálek Zdenko 105
Martínek Jan 34
Masař Tomáš 106
Masařík František 105
Masařík Ivo 105
Maxová Veronika 13
Merenus Aleš 68
Mikulecký Jakub 15
Mitlenerová Sylvie 87
Morávková Alena 108
Moskovič Boris 64
Mrázková Kamila 98
Muller Jerry Z. 53
Murár Tomáš 55
Myroniuk Jiří 43
- N**
Nachtmannová Alena 95
Nedvěd Oldřich 137
Nikolov Angel 89
Nithard 74
Novák Miroslav 20
Nykl Hanuš 108
Nývlt Pavel 89
- O**
Odehnalová Jana 48
Opluštil Stanislav 31
Ostřanský Bronislav 102
Outratová Eva 71
- P**
Pacek Jiří 108
Padevět Jiří 15
Paďourek Jan 53
Páralová Tardy Markéta 41
- Pátý Libor 76
Pavlicová Sylvie 22
Pavlovská Stella 71
Pecháčková Sylvie 37
Pejchal Jan 79
Pešek Jiří 26
Petráňová Lydia 130
Piekar Pavel 5
Piorecká Kateřina 120
Pirjevec Jože 24
Pocestný Marek 27
Podhajský František A. 116, 120
Polišenská Milada 104
Pořízková Lenka 95
Pospiszył Tomáš 100
Pospíšilová Hana 44
Potocki Jan 72
Prah Roman 5
Prokš Petr 82
Příkrylová Miroslava 22
Pšenička Martin 130
Ptáčková Jarmila 8
Půček Michael 73, 107
Pulec Martin 42, 114
Putna Martin C. 70, 72, 114
- R**
Raab Miroslav 76
Rabelais François 70
Rákosník Jakub 10
Rákosník Jiří 77
Rimbert 73
Rolc Stanislav 79
Roller Ladislav 57
Rychlík Martin 9
- Ř**
Řezníková Lenka 66
Řídký Radek 79
- S**
Saadja ben Josef 91
Samek Bohumil 24
Sedlická Magdalena 63
Seidl Jan 63
Schifferová Věra 66
Schwarzová Zuzana 44
Síbek Tomáš 106
Simonides Jaroslav 72
Sixtová Olga 92
Skálová Hana 37

Jmenný rejstřík

Skupa Lukáš 61
Skwarska Karolína 25
Sládek Pavel 91, 93
Slavíková Marcela 66
Smetana Vít 48
Smyčka Václav 87
Starý Jiří 93
Stavělová Daniela 131
Stegurová Karolína 40
Steiner Martin 66
Stellnerová Šárka 86
Stiglitz Joseph E. 124
Storchová Lucie 66
Suk Pavel 47
Svoboda David 85
Svoboda Jiří 31
Svoboda Petr 49
Swordová Rosemary K. M.
123

Š
Šaldová Lenka 130
Šárovcová Martina 95
Šavlíková Lucie 30
Šimečková Marta 97
Šipöczová Eva 131
Šlézar Pavel 34
Šmejkal Pavel 112
Šmejkalová Jiřina 95
Šolcová Kateřina 66
Špitálský Dušan 39
Šťastná Zuzana 122
Šťastný Karel 57

Štěpánková Jitka 30
Štěr Roman 47
Štícha František 25, 98
Štipl Zdeněk 102
Šumpich Jan 58
Šustrová Petruška 82
Švec Michal 106

T

Taubman William 13
Teplitsky Joshua 92
Těthalová Markéta 42
Tomek Prokop 20
Topolová Barbara 130
Tošovská Adéla 7
Tříkač Josef 22
Třísková Hana 19

U

Uhlíř František 104
Ukielski Paweł 87
Urbánek Vladimír 66
Urválek Aleš 73

V

Vacek Josef 128
Vaculínová Marta 95
Valenta Aleš 46
Válová Dita 91
Vašát Petr 124
Veis Jaroslav 13
Vémola Aleš 30
Vít Jan 12
Viček Pavel 12

Vojtková Milena 120
Vokurka Michal 6
Volek Tomislav 28
Vondráček Jan 64
Vondráček Miloslav 97
Vršecká Kateřina 88
Vybíral Jindřich 55
Vyhřídál Milan 48

W

Weinberg Manfred 14
Wettstein Marion 8
Wölfflin Heinrich 55
Wolfson Elliot R. 93
Wulff Mareike 8

Z

Zach Tomáš 30
Zajíc Jaroslav 31
Zamoyski Adam 27
Zbytovský Štěpán 14
Zima Jan 31
Zimbardo Philip
George 123
Zlatuška Jiří 53
Zudová-Lešková Zlatica 106
Zwicker Stefan 44

Ž

Žáček Pavel 39, 88
Žďárek Jan 36
Žemla Martin 66
Žikeš Vladimír 106

Rejstřík titulů

- A**
1989 – Podzim národů 87
Afrodita dnes 5
Antika po česku. Recepce
a transformace
umění a mytologie
v 19. a 20. století 5
Atlas ptáků České
a Slovenské republiky 57
Autorem je každý z nás 135
- B**
Barokní krajina tvorba
v Čechách 6
Biografický slovník
českých zemí – Hem–Hi
(24. sešit) 6
Blanokřídlí České
a Slovenské republiky II.
Širopasí 57
Božská nahota. Sochy
Afrodity od počátku
do dneška 7
Brouci čeledi sluněčkovití
(*Coccinellidae*) střední
Evropy 137
Brouci čeledi vrubounovití
(*Scarabaeoidea*) střední
Evropy 137
Budapešť 1900. Historický
portrét města a jeho
kultury 7
- C**
Cena vyloučení. Etnicita,
národní identita a pád
německého liberalismu
1898–1933 81
Cesta do pravěku 61
Co jsou dějiny knihy?
Antologie textů k dějinám
a teorii knižní kultury 95
Crossing Boundaries. Tibetan
Studies Unlimited 8
- Č**
Čertova zeď. Mise
nacionalistické mládeže
Heinze Ruthy 63
Československo a nová
Evropa. Mezinárodní
- souvislosti vzniku
a formování samostatného
Československa
(1914–1918/1919–1920)
82
- D**
Další, prosím 104
Darwin, Wilson, Portmann,
Lorenz. Obraz člověka
v dílech biologů 118
Dědictví českého trampingu 8
Dějiny Komunistické strany
Československa I
(1921–1939) 10
Dějiny lidí. Pestrost lidstva
v 73 kapitolách 9
Dějiny skalpování. Zakrvácené
kštice, trofeje a významy 9
Demokracie a občanské
ctnosti. K životnímu
jubileu Petra Pitharta 12
Dvojitý exil politika,
učitele a duchovního
Dr. Františka Uhlíře 104
Dynamika kulturní češtiny
16.–18. století. Čtyři
případové studie z roviny
hláskosloví 97
- Ď**
Ďábel, který nikdy
neumírá 82
- E**
Emigranti z bývalého ruského
impéria v Československu
(1918–1945). Biografický
slovník 28
Encyklopedie architektů,
stavitelů, zedníků
a kameníků v Čechách 12
Eseje z let 1988–2000 118
Etika budoucnosti 51
Expresionistické drama
z českých zemí 68
- F**
Fašistické hlasy. Důvěrné
dějiny Mussoliniho Itálie
83
- Fenomén Maffie. Český
(domácí) protirakouský
odboj v proměnách
20. století 64
Fenomén Velká kotlina 1.
Flóra, vegetace, fauna 2
Fenomén Velká kotlina 2.
Geodiverzita,
biodiverzita, ochrana
přírody 33
Filosofie Národního
divadla a Miroslav Tyrš.
Příspěvek k dějinám
českého myšlení
19. století 84
Fredy Hirsch a děti
holocaustu. Příběh
zapomenutého
německého hrdiny 39
- G**
Gargantua a Pantagruel 69
Generalizace zástavby 128
Gorbačov – život a doba 13
Gramatické kategorie
substantiv 97
- H**
Hebrejské vyprávění
mezi středověkem
a raným novověkem.
Devadesát devět příběhů
z jeruzalémského
rukopisu 91
„Heydrich byl střelen
neznámým útočníkem”.
Special Operations
Executive a příprava
paraskopiny „Anthropoid”
na pozadí operační
vlny 1941–1942. Edice
dokumentů 39
Heydrichovi „muži
z Východní marky”.
Rakouský vedoucí
personál bezpečnostní
policie a SD 1939–1945
40
Historie čísla nr 76
Historie koncentračního
tábora Mauthausen 83

- Hitlerova monstra. Třetí říše a nadpřirozeno 81
- I**
- I ženy chtěly bojovat 40
- Intelektuálové a masy.
Pýcha a předsudky
v kruzích literární
inteligence 1880–1939
122
- Internace. Věznění a izolace
českých biskupů
římskokatolické církve
v době komunistické
totality 112
- J**
- Jablko z oceli. Zrod,
vývoj a činnost
ukrajinského radikálního
nacionalismu v letech
1920–1939 85
- Jak být dobrý i bez
pánaboha a další eseje
o náboženství, morálce
a vědě ve svobodné
společnosti 51
- Jantarová stezka 34
- K**
- Kalendář událostí
v koncentračním táboře
Auschwitz 85
- Kdy vypukne válka? 41
- Kniha cest 14
- Kniha náboženských
a filozofických sekt
a škol 102
- Kniha o tom, co si lidé myslí
a čemu věří 91
- Kniha proti smrti. Dodatky
z Hampsteadu 70
- Kniže knih. Jak jeden sběratel
vybudoval nejtrvalejší
a nejpozoruhodnější
židovskou knihovnu
v dějinách 92
- Kodex cti 122
- Kompendium německé
literatury v českých
zemích 14
- Konec pánů Benešovska.
SS-Stadt Böhmen,
Ortsgruppe der NSDAP
Beneschau, Wallenstein
a ti druzí 41
- Konec války a začátek
míru 105
- Kontrašpionážní akce Terat.
Zapomenutý hrdina třetího
odboje „agent chodec“
Bedřich Lorenz 42
- Král Šumavy. Komunistický
thriller 61
- Kritiky a eseje. Vybrané spisy I.,
Kritiky a eseje II. 116
- Kronika protektorátu.
Represe – rezistence –
holokaust – státní
a okupační správa –
kolaborace – bojové
operace – kultura – všední
život 15
- Kryslíčková „teroristická
skupina“. Proces Talík
a spol. 42
- Květena České
republiky 9 30
- L**
- L'opera italiana – tra
l'originale e il pasticcio 28
- Ladislav Štoll 86
- Lágr Rovnost 43
- Legendy, mýtus a dějiny.
Pojem vyhnání v německé
paměti 86
- Lépe žít a milovat díky
terapii časové perspektivy.
Jak uzdravit minulost,
přijmout přítomnost
a vytvořit ideální
budoucnost 123
- Lidé kolem stolu aneb Úvod
do mezilidské chemie 76
- Louky jako otevřená
společnost 37
- M**
- Mezi disentem,
undergroundem a šedou
zónou. Neoficiální
bulharská literatura
1944–1989 15
- Mezi státním plánem
a badatelskou svobodou.
Etnologie ve střední
Evropě v letech
1945–1989 130
- Mišení žánrů, stylů
a diskurzů v internetové
komunikaci 98
- Mluvte čínsky *hezky*. Prozodie
hovorové češtiny 19
- Moderní architektura:
kritické dějiny 16
- Moderní duchovní skutečnost
a marxismus 123
- Moje šilené století 18
- Motýli a housenky
střední Evropy. Drobní
motýli II. 58
- Musatov 100
- N**
- Na jedné lodi. Globalizace
a bezdomovectví
v českém městě 124
- Nad Smědavou čeká smrt 43
- Nadja, Spojité nádoby,
Šílená láska, Arkán 17 71
- Národ straně – strana
sobě. Národní divadlo
a normalizace 130
- „Národní mučedníci“: Albert
Leo Schlageter a Julius
Fučík. Hrdinský kult,
propaganda a kultura
vzpomínání 44
- Není přítel jako přítel.
Židé v národním státě
Čechů a Slováků,
1945–1948 63
- Neurčitě tvary slovesné
v češtině, ruštině
a němčině a jejich
vzájemná ekvivalence 19
- (Nez)kreslená věda 30
- O**
- O umlčené kulturní epoše.
Kus nakladatelské
historie 105

Rejstřík titulů

- Občan Monte Christo
a další prózy. Vybrané
spisy 6 120
- Objevení dějin. Dějepisectví,
fikce a historický
čas na přelomu
18. a 19. století 87
- Obrana asistované smrti.
Filozofické argumenty
ve prospěch eutanazie
a sebeusmrcení
za pomoci lékaře 110
- Od kolaborace k vraždám.
Příběh sedminásobného
vraha RNDr. Vladimíra
Malého z Českých
Budějovic 49
- Odboj, nebo provokace?
Provokace StB
prováděné proti třetímu
odboji v rámci akce
„Skaut“ na příkladu
skupiny „Za svobodu“
v letech 1948–1951 49
- Ohrožení hmyzem?
Neobvyklá setkání
po 40 letech 36
- Opera omnia 19/II 66
Opera omnia 26/II 66
Osudy Oldřicha Maláče 44
Otrávené příběhy 77
- P**
- Paměti finského
maršála 106
- Pancéřová ochrana 79
- Pinkasim jako pramen ke
studiu správy a vnitřní
politiky židovských
obcí 92
- Po konci umění. Současné
umění a oblast mimo
dějiny 55
- Poemy. Svazek I. 71
- Pojmenování a právo.
Základní otázky
právní úpravy jména,
příjmení, pseudonymu
a neformálních jmen 110
- Portréty předbělohorských
intelektuálů 95
- Pralesy a jezera mladších
prvohor. Když uhlí bylo
ještě zelené 31
- Pražské jaro 20
- Pražský Maharal mezi
tradiční aškenázskou
učeností, mystikou
a filozofií 93
- Pražský uličník. Encyklopedie
názvů pražských
veřejných prostranství 22
- Principy přírody
a milosti. Brockes
a německá osvícenská
fyzikotheologie 84
- Příběhy hrdinů. Monografie
odbojářů zavražděných
v koncentračním táboře
Mauthausen za pomoc
parašutistům ze skupin
ANTHROPOID, SILVER A,
OUT DISTANCE,
INTRANSITIVE a TIN 45
- Putování Jana Hasištejského
z Lobkowitz ke Svatému
hrobu 13
- R**
- Richard Wagner a jeho
Židovství v hudbě 93
- Rotrekl 100
- Ruce světové revoluce.
Carlos a jeho teroristická
skupina v dokumentech
StB, 1976–1989 88
- Rukopis nalezený
v Zaragoze 72
- S**
- S Moskvou za zády.
Zpravodajci – parašutisté –
partyzáni 112
- Scénická poznámka
středověkého
náboženského dramatu:
liturgické a pololiturgické
hry 88
- Scintilační materiály 79
- Sexuální delikty před
apelačním soudem
v letech 1687–1727 128
- Slovenské povstání bez mýtů
a legend 106
- Slovník univerbizátů (zjedno-
slovněných názvů) 98
- Snadnější smrt? Filozofické
a právní předpoklady
asistované smrti 52
- Sovětská armáda a česká
společnost 20
- Stalinův velvyslanec
v Londýně. Deníky
Ivana Majského
1932–1943 21
- Státní moc, politická
správa a každodennost.
Prosazování řízeného
hospodářství v politickém
okrese Kladno
v protektorátu Čechy
a Morava 1939–1945 64
- Století republikánských
metropolí. Praha – Vídeň –
Varšava 1918–1989 26
- „Stretnú sa v lietadle...“.
Politický vtip v druhej
polovici 20. storočia
a v súčasnosti 131
- Svědectví o smrti Jana
Masaryka. Nová odhalení
odkrývají pochybná
„fakta“ a odsouvají staré
„pravdy“ 21
- Systém a fylogeneze savců 31
- Š**
- Šlěpěje československé aneb
Demlovo putování
(1919–1921).
Svazek 5. 114
- Španělská vesnice. Reflexe
„ciziny“ ve vzpomínkách
odborníků na hispánský
svět 107
- Šťastný věk. Studie o literatuře
a kultuře dvacátého století.
Vybrané spisy 3 120
- T**
- Tajné služby na cestě KŠČ
k moci 1945–1948.
Únor 1948 – výsledek
nerovného zápasu 45

Rejstřík titulů

- Tank mířil na Kafku 107
Tanky pro Hitlera, traktory pro Stalina. Velké podniky v Čechách a na Moravě 1938–1950 46
Těla rostlin 37
Terst. Identita na hranici 72
Tiha a beztlíže folkloru. Folklorní hnutí druhé poloviny 20. století v českých zemích 131
Tito a jeho soudruzi 24
To, nač se vzpomíná. Z rodinných vzpomínek 108
Tragédie Gottwaldova lékaře. Vladimír Haškovec a československý případ „bílých pláštů“ 46
Tyranie metrik 53
- U**
Umělecké památky Moravy a Slezska 3 (O–P) 24
Utváření učící se společnosti 124
- V**
V bouřích ocele 73
V Sokolově a v Tasově. Svazek 6. 114
- Václav Hanka – vlastenecký vědec, či slovanský snivec? 25
Válka jinými prostředky. Geoeconomika a státnictví 52
Válka o Řecko: Spartané proti Athénanům 89
Varšava 1920. Leninovo neúspěšné dobývání Evropy 27
Ve stínu mužů. Ženy v československých vojenských jednotkách na východní frontě v letech 1942–1945 47
„Vedme mládež duchovně do Říše!“ aneb vybraná protektorátní periodika pro děti a mládež jako nástroj nacistické propagandy 47
Velká akademická gramatika spisovné češtiny. II. Morfologie: Morfologické kategorie / Flexe 25
Veřejné zakázky 135
Vita Anskarii 73
- Vojenští zpravodajci proti nacistické okupaci. Odbojová skupina Tři konšelé 48
Význam Prahy pro šíření Mozartova díla Evropou 27
- Z**
Z mého života. Báseň i pravda 74
Z Prahy po Mnichovu. Diplomatické zprávy z let 1938–1940 48
Za zrcadlem: hybridní válka jako staronový fenomén mezinárodních vztahů 53
Zakázané drama z období komunistické totality 68
Základní pojmy dějin umění. Problém vývoje stylu v novověkém umění 55
Znamení v kamení 108
Znát a učit elementární matematiku 77
- Ž**
Žhavé léto. Srpen 1968 bulharskýma očima 89
Život Karla Velikého a jeho nástupců 74
Život vznešeného Kršny 102

Nakladatelství Academia
Středisko společných činností
AV ČR, v. v. i.
Vodičkova 40, 110 00 Praha 1

Jiří Padevět

ředitel
padevet@academia.cz

Viktorie Gjurisířová
manažerka velkoobchodu
a zástupkyně ředitele
gjuristicova@academia.cz

Michaela Procházková
šéfredaktorka
prochazkova@academia.cz

Kateřina Brožová
vedoucí výroby
brozova@academia.cz

Marie Povýřilová
manažerka marketingu
povyřilova@academia.cz

Šárka Hakenová
manažerka maloobchodu
hakenova@academia.cz

Jana Šrotová
šéfredaktorka časopisu *Živa*
srotova@ssc.cas.cz

Seznam členů redakční rady Nakladatelství Academia

Předseda:

prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., FEng., dr. h. c.,
Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT

Členové:

RNDr. Miloř Anděra, CSc.,
Národní muzeum Praha
doc. RNDr. Jan Černý, Ph.D.,
Přírodovědecká fakulta UK
doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc.,
Přírodovědecká fakulta UK
Mgr. Michal Jareš, Ph.D.,
Ústav pro českou literaturu AV ČR
RNDr. Eduard Kočárek, Ph.D.,
2. lékařská fakulta UK
Dipl. Biol. Jiří Mikovský, CSc.,
Národní muzeum Praha
RNDr. Jiří Moravec, CSc.,
Národní muzeum Praha
PhDr. Petr Nejedlý, Ph.D.,
Ústav pro jazyk český AV ČR
PhDr. Leo Pavlát,
Židovské muzeum v Praze
Mgr. Michaela Procházková,
Nakladatelství Academia, SSS AV ČR
Mgr. Ivo Purš, Ph.D.,
Ústav dějin umění AV ČR
prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.,
Historický ústav AV ČR
PhDr. Martin Steiner,
Filosofický ústav AV ČR

KONFERENČNÍ A HOTELOVÁ CENTRA AKADEMIE VĚD ČR

CONFERENCE AND HOTEL CENTERS OF ACADEMY OF SCIENCE OF CZECH REPUBLIC

KONFERENCE
CONFERENCES

FIREMNÍ AKCE
EVENTS

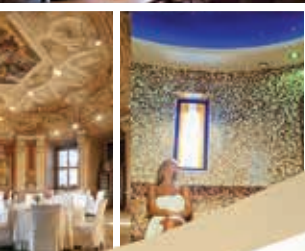
SVATBY
WEDDINGS

SEMINÁŘE
SEMINARS

UBYTOVÁNÍ
ACCOMMODATION

OSLAVY
CELEBRATIONS

GASTRONOMICKÉ SLUŽBY
GASTRONOMY SERVICES

KLUB ACADEMIA

**STAŇTE SE ČLENEM KLUBU
A UŠETŘETE PŘI NÁKUPU KNIH AŽ 20 %**

PODMÍNKY A INFORMACE O ČLENSTVÍ V KLUBU ACADEMIA:

Členem Klubu Academia se může stát každý, kdo v Knihkupectví Academia uskuteční jednorázový nákup v hodnotě min. 1000 Kč, předloží účtenku a zažádá o vydání členské karty.

Členská karta Klubu Academia poskytuje slevu 20 % na nákup knih z produkce Nakladatelství Academia a 10% slevu na knihy ostatních nakladatelů. Sleva se nevztahuje na časopisy s výjimkou Živy.

Členství v Klubu není časově omezené. Členská karta je přenosná a pro její vydání není potřeba uvádět osobní údaje. Slevy lze uplatnit pouze v Knihkupectví Academia, a to v Praze a Brně.

Slevy nelze kombinovat a nelze je uplatnit na již zlevněné zboží.

Praha: Václavské nám. 34 | Národní 7 | Na Florenci 3
Brno: nám. Svobody 13

www.academia.cz

AUKCE | NÁKUP A PRODEJ | VÝSTAVY | ZNALECKÉ POSUDKY
EXPERTIZY | RESTAUROVÁNÍ | ODBORNÉ RÁMOVÁNÍ

EMIL FILLA: ČTENÁŘ, olej na lepence, 1902, 65 x 49 cm, vyvolávací cena: 1 400 000 Kč

Národní 7, Praha 1 | galerie@galeriekodl.cz | otevřeno po–pá: 10–18 hod.

tel.: +420 251 512 728, +420 602 117 440

www.galeriekodl.cz

zdarma

Knihkupectví Academia

Praha – Václavské nám. 34 / Národní 7 / Na Florenci 3

Brno – nám. Svobody 13

www.academia.cz

www.vedakolemnas.cz

www.ivankraus.cz

www.ivanklima.cz

www.shakespeare-academia.cz

<http://ziva.avcr.cz>

www.twitter.com/NaklAcademia

www.facebook.com/nakladatelstvi.academia

www.instagram.com/nakladatelstvi_academia

Středisko společných činností AV ČR, v. v. i.

ISBN 978-80-200-3151-8

